

25.09.2017

Kokousaika 25.09.2017 16:00 - 16:36

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vapaavuori, Jan	pormestari
Kivekäs, Otso	kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Honkasalo, Veronika	poissa: 883§
Koulumies, Terhi	
Ohisalo, Maria	
Pakarinen, Pia	apulaispormestari
Pelkonen, Jaana	
Raatikainen, Mika	
Rantala, Marcus	
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
Rydman, Wille	
Sevander, Tomi	
Vesikansa, Sanna	apulaispormestari
Oskala, Hannu	varajäsen

Muut

Kousa, Tuuli	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
	saapui 16:04, poissa: 871 §
Arajärvi, Pentti	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Aho, Mikko	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Laitio, Tommi	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Pohjolainen, Liisa	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Turpeinen, Leena	vs. sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Miskala, Kari	vs. tietotekniikka- ja viestintäjohtaja
Pohjaniemi, Marju	henkilöstöjohtaja

25.09.2017

	Saxholm, Tuula	rahoitusjohtaja poissa: 878 § hallintojohtaja
	Summanen, Juha Von Bruun, Santtu Åhlgren, Harry Peltonen, Antti Rautanen, Marja-Liisa Tapiolinna, Hilikka Hopeakunnas, Maisa Tammisto, Mari Björksten, Jenni	vs. elinkeinojohtaja vs. kaupunginlakimies hallintopäällikkö kaupunginsihteer vs. kaupunginsihteer tiedottaja hallintoasiantuntija hallintoasiantuntija
Puheenjohtaja		
	Jan Vapaavuori	pormestari 871 - 885 §:t
Esittelijät		
	Jan Vapaavuori	pormestari 871 §
	Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 872 - 885 §:t
Pöytäkirjanpitäjä		
	Jenni Björksten	hallintoasiantuntija 871 - 885 §:t

25.09.2017

§	Asia	
871	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
872	Asia/2	V 11.10.2017, Helsingin kaupungin neurologian toimintojen siirtäminen liikkeenluovutuksena Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymälle
873	Asia/3	V 11.10.2017 Vuokraus- ja myyntiperusteet asuin-, autopaikoitus- ja yhteispihatonteille (Herttoniemi ja Laajasalo)
874	Asia/4	V 11.10.2017, Kontulan Kaarenjalka 5:n ja Keinulaudantie 7:n asema-kaavan muuttaminen (nro 12415, tontit 47017/1 ja 47019/5)
875	Asia/5	V 11.10.2017, Jätkäsaaren liikuntapuiston hankesuunnitelma
876	Asia/6	V 11.10.2017, Valtuutettu Mari Holopaisen aloite vieraan kielen oppimisen varhaistamisesta
877	Asia/7	V 11.10.2017, Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite koulupsykologien ja -kuraattorien Wilman käyttöoikeuksien laajentamisesta
878	Asia/8	Henkilöstökassatoimikunnan jäsenten valitseminen
879	Asia/9	Toimialojen ja kaupunginkanslian virkojen lakkauttaminen
880	Asia/10	Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle Laajasalon Villa Degerön suojelemisesta
881	Asia/11	Lausunto Östersundom-toimikunnalle Östersundomin yhteisestä yleiskaavaehdotuksesta
882	Asia/12	Jäsenen ehdottaminen verotuksen oikaisulautakuntaan
883	Asia/13	Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen päätös hätämajoituksen järjestämisestä ja kaupungin toimenpiteet
884	Asia/14	Digitalisaatiotoimikunnan asettaminen
885	Asia/15	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

25.09.2017

Asia/1

§ 871

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Maria Ohisalon ja Mika Raatikaisen sekä varatarkastajiksi Terhi Koulumiehen ja Veronika Honkasalon.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.09.2017

Asia/2

§ 872

V 11.10.2017, Helsingin kaupungin neurologian toimintojen siirtäminen liikkeenluovutuksena Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymälle

HEL 2017-005941 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Tomi Sevanderin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy liitteenä 1 olevan sopimuksen Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen palvelukokonaisuuden kuntoutuksen osaamiskeskuksen neurologian poliklinikan ja kuntoutustoiminnan siirtämisestä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän Helsingin yliopistollisen keskussairaalan sairaanhoitoalueen neurologian klinikkaan 1.1.2018 alkaen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää (22.8.2017 § 210), että Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan kuntoutuksen osaamiskeskuksen neurologian poliklinikka ja kuntoutustoiminta siirretään Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin kuntayhtymän (HUS) Helsingin yliopistollisen keskussairaalan sairaanhoitoalueen (HYKS) neurologian klinikkaan 1.1.2018 alkaen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Siirrettävä toiminta käsittää neurologian erikoisalalan polikliinisiä tutki-

25.09.2017

mus-, hoito- ja kuntoutus- ja neuropsykologian palveluja polikliinisesti ja kuntoutusosastoilla. Ylilääkärin johtamaan toimintaan kuuluu kaksi alayksikköä: neurologian poliklinikka ja neurologian vuodeosastot.

Sosiaali- ja terveyslautakunta edellytti yksimielisesti, että jatkossa huolehditaan neurologisen kuntoutuksen resursseista ja kaupungille jäävän avohoidon, sairaala- ja kotihoidon kuntoutustoiminnan osaamisen ja resurssien riittävydestä muutoksen jälkeen. Lisäksi lautakunta katsoi, että tarvitaan tiivistä yhteistyötä ja konsultaatiomahdollisuuksia eri toimijoiden kesken, erityisesti potilaan kotiutuessa sairaalasta. Lautakunnan esitys sisältyy päätöshistoriaan.

Neurologiassa tavallisimpia sairauksia ovat aivoverenkiertohäiriöt, epilepsia, migreeni, Parkinsonin tauti, MS-tauti, keskushermostoinfektiot, aivovammat, lihassairaudet, monihermosairaudet ja muistisairaudet. Neurologian diagnostiikka tukeutuu keskushermoston neuroradiologiseen kuvantamiseen sekä kliinisen neurofysiologian hermoston sähköistä toimintaa mittaaviin tutkimuksiin. Keskeisiä yhteistyötahoja ovat neurokirurgia ja neuropatologia.

Helsingin kaupungin neurologian poliklinikalla ja kuntoutustoiminnassa on neurologista polikliinistä diagnostiikkaa ja siellä annetaan vaativaa neurologista hoitoa ja -osastokuntoutusta sekä avokuntoutusta. Osastopotilaita hoidetaan pääasiassa aivohalvauksen tai aivovamman vuoksi. Polikliiniset potilaat edustavat koko neurologian kirjoa.

Potilaista noin 70 % ohjautuu neurologiselle avokuntoutuspoliklinikalle Laakson kuntoutusosastoilta ja noin 30 % HYKSin neurologian klinikalta Meilahden sairaalasta tai neurokirurgian klinikalta Töölön sairaalasta. Kuntoutuksen osaamiskeskuksen neurologian avokuntoutuspoliklinikka tekee yhteistyötä HYKSin neurologian aivovammapoliklinikan ja avokuntoutuspoliklinikan kanssa.

Helsingin kaupungin neurologian toiminnoissa tuotetaan vuosittain noin 450 osastokuntoutusjaksoa ja noin 11 000 käyntiä tai hoitopuhelua. Yksittäisiä potilaita hoidetaan noin 3 700. Toiminnan kokonaiskustannus vuonna 2016 oli 8 737 299 euroa ja ennuste vuodelle 2017 on 9 166 176 euroa.

Toiminnan siirtämisen esiselvitys ja loppuraportti ovat liitteinä 2 ja 3.

Helsingin kaupungin neurologian ja HYKSin neurologian toimintojen yhdistyminen vahvistaa molempia yksiköitä. Yhdistyminen tuottaa synergiaetuja erityisesti avokuntoutuksessa ja aivovammojen polikliinisessä hoidossa. Integraatio mahdollistaa neurologisen kuntoutuksen tutkimustoiminnan merkittävän laajentamisen ja tieteellisen työn tulosten nopean käyttöönoton kuntoutuspotilaiden hyväksi.

Suomen Akatemia ja Duodecim suosittelevat neurologisen kuntoutuksen keskittämistä suuriin erikoissairaanhoidon yksiköihin riittävän moniammatillisen osaamisen ja riittävien voimavarojen varmistamiseksi. Myös valmisteilla oleva erikoissairaanhoidon työnjako ja keskittäminen puoltaa päätösehdotuksen mukaista ratkaisua.

Liikkeenluovutuksessa on kysymys hallinnollisesta uudelleenjärjestelystä ja luovutuksen tarkoituksena on järjestää horisontaalista yhteistyötä. Luovutuksen seurauksena HUS tuottaa palvelun kaupungille HUSin perussopimuksen 3 §:n 4 momentin nojalla. Yhteistyötä ohjaavat vain yleiseen etuun liittyvät näkökohdat eikä yhteistyön tarkoituksena ole osapuolten voiton tavoittelu.

Henkilöstön ja toiminnan siirtyminen

Henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksen periaattein ns. vanhoina työntekijöinä HUSin palvelukseen ja siirtymässä sovelletaan työsopimuslain 1 luvun 10 §:n ja kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 25 §:n säännöksiä. Siirtyviä henkilöitä on 94. Liitteenä 4 on henkilöstön asemaan koskeva liite.

Palvelussuhdeasunnon vuokralaisten asuminen pyritään turvaamaan kaupungin vuokra-asunnossa määräaikaisten vuokrasopimusten osalta niiden päättymisen asti ja toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten osalta joko uudella viiden vuoden määräaikaisella tai toistaiseksi voimassa olevalla vuokrasopimuksella. Asunnon vuokra määritellään uudelleen.

Toimintojen siirtymistä on käsitelty henkilöstön kanssa yhteistoimintakokouksissa ja toimialan henkilöstötoimikunnassa. Henkilöstön asemaa koskeva liite on laadittu yhteistyössä pääsopijajärjestöjen kanssa. Kaupungin henkilöstötoimikunta käsitteli asiaa 11.9.2017 ja totesi, että neurologian toimintojen siirtymisen valmistelu on Helsingin kaupungin osalta tehty yhteistoimintamenettelyn mukaisesti. Henkilöstötoimikunnan lausunto on liitteenä 5.

Luovutettavan käyttö- ja vaihto-omaisuuden arvo siirrossa on 19 157,26 euroa (poistamaton hankintameno). Talouden ja toiminnan tunnusluvut ovat liitteessä 1.

Helsingin kaupunki vuokraa siirtyvien toimintojen nykyisin käyttämät tilat HUSille.

Vuoden 2018 talousarviossa huomioidaan määrärahamuutokset sosiaali- ja terveyspalvelujen ja HUS-kuntayhtymän talousarviokohdissa.

25.09.2017

Helsingin kaupungin hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 13 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää perusterveydenhuollon jonkin osa-alueen ja erikoissairaanhoidossa jonkin erikoisalalan sekä tietyn, suuruudeltaan merkittävän väestönosan joidenkin terveyspalvelujen tuottamisen aloittamisesta ja lopettamisesta kaupungin omana toimintana.

Kaupunginhallituksen tarkoituksena on, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösehdotuksen, valtuuston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä kehottaa sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtajaa allekirjoittamaan liikkeenluovutussopimuksen ja tekemään sopimukseen tarvittavat tekniset ja vähäiset muutokset sekä kehottaa sosiaali- ja terveystoimialaa huolehtimaan sosiaali- ja terveyslautakunnan edellyttämien resurssien ja yhteistyön järjestelyistä.

Asia on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian henkilöstöosaston, talous- ja suunnitteluosaston sekä oikeuspalvelujen kesken.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikkeenluovutussopimus neurologian toimintojen luovuttaminen HUSI-le_LUONNOS 31.5.2017_(muokattu 22082017)
- 2 HYKS HKI NEU integraatio ESISELVITYS 20.10.2016.pdf
- 3 HYKS HKI NEU integraatiotyöryhmän LOPPURAPORTTI 31.5.2017.pdf
- 4 Henkilöstön asemaa koskeva liite, siirtosopimus neurologia31082017
- 5 Henkilöstötoimikunnan lausunto

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin kuntayhtymä

Siirtyvä henkilöstö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.09.2017

Asia/2

siirtyvä henkilöstö

Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveyslautakunta
Sosiaali- ja terveystoimiala
Kaupunkiympäristön toimiala
Taloushallintopalvelut
Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.08.2017 § 210

HEL 2017-005941 T 00 00 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti

- hyväksyä omalta osaltaan Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen palvelukokonaisuuden Kuntoutuksen osaamiskeskuksen neurologian poliklinikan ja kuntoutustoiminnan siirtämisen Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin (HUS) kuntayhtymän Helsingin yliopistollisen keskussairaalan (HYKS) sairaanhoitoalueen neurologian klinikkaan 1.1.2018 alkaen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti, sekä

- esittää siirron hyväksyttäväksi kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että huolehditaan jatkossa neurologisen kuntoutuksen resursseista ja kaupungille jäävän avohoidon, sairaala- ja kotihoidon kuntoutustoiminnan osaamisen ja resurssien riittävydestä muutoksen jälkeen. Lisäksi tarvitaan tiivistä yhteistyötä ja konsultaatiomahdollisuuksia eri toimijoiden kesken, erityisesti potilaan kotiutuessa sairaalasta.

25.09.2017

Asia/2

Käsittely

22.08.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Kuntoutuksen osaamiskeskuksen va. johtaja Anna-Liisa Lyytinen oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Laura Nordström: Lisätään uudeksi kappaleeksi päätösehdotuksen loppuun: "Sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että huolehditaan jatkossa neurologisen kuntoutuksen resursseista ja kaupungille jäävän avohoidon, sairaala- ja kotihoidon kuntoutustoiminnan osaamisen ja resurssien riittävydestä muutoksen jälkeen. Lisäksi tarvitaan tiivistä yhteistyötä ja konsultaatiomahdollisuuksia eri toimijoiden kesken, erityisesti potilaan kotiutuessa sairaalasta."

Kannattaja: Jäsen Saku Etholen

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi vastaehdotuksen 1 yksimielisesti ilman äänestystä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Anna-Liisa Lyytinen, Kuntoutuksen osaamiskeskuksen johtaja, puhelin: 310 42660
annaliisa.lyytinen(a)hel.fi
Harri J. Lehtonen, lakimies, puhelin: 310 42668
harri.j.lehtonen(a)hel.fi

25.09.2017

Asia/3

§ 873

V 11.10.2017 Vuokraus- ja myyntiperusteet asuin-, autopaikoitus- ja yhteispihatonteille (Herttoniemi ja Laajasalo)

HEL 2017-008100 T 10 01 01 02

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

A

Kaupunginvaltuusto oikeuttaa kaupunkiympäristölautakunnan vuokraamaan 31.12.2080 saakka ja / tai myymään asemakaavaehdotuksen nro 12366 mukaisen liitteenä olevan kartan tarkoittaman suunnitellun asuntontin 43081/2 tai siitä muodostettavat tontit sekä vuokraamaan 31.12.2080 saakka autopaikatontin 43057/15 seuraavin ehdoin:

Luovutustavat

- Vapaarahoitteisena ja sääntelemättömänä vuokra- ja / tai omistusasuntotuotantona toteutettavat asuntotontit luovutetaan joko vuokraamalla pitkäaikaisesti tai myymällä.
- Vapaarahoitteisena ja sääntelemättömänä vuokra- ja / tai omistusasuntotuotantona toteutettavien asuntonttien maanvuokrasopimukseen voidaan sisällyttää osto-optio, joka on voimassa enintään 5 vuotta maanvuokrasopimuksen mukaisen vuokra-ajan alkamisesta.

25.09.2017

- Vapaarahoitteisena ja sääntelemättömänä vuokra-asuntotuotantona toteutettavien asuntotonttien kauppakirjoihin tai osto-optiota koskeviin ehtoihin sisällytetään velvollisuus pitää tontti 10 vuotta vuokra-asunto-käytössä rakennusten käyttöönotosta lukien.

- Muuna kuin vapaarahoitteisena ja sääntelemättömänä vuokra- ja / tai omistusasuntotuotantona toteutettavat asuntotontit vuokrataan pitkäaikaisesti.

Vuokrauserusteet

Vapaarahoitteisena ja sääntelemättömänä omistus- ja / tai vuokra-asuntotuotantona, hintakontrolloituna omistusasuntotuotantona tai valtion tukemana (muu kuin pitkä korkotuki) vuokra-asuntotuotantona toteutettavien tonttien vuosivuokrat määrätään pitäen perusteena elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavina kerrosneliömetrihintoina:

- 36 euroa asuintilana toteutettavan uudisrakennusoikeuden osalta (nykyarvo elokuun 2017 tasossa 694 euroa)

- 23 euroa monikäyttötilana toteutettavan uudisrakennusoikeuden osalta (nykyarvo 443 euroa)

- 27 euroa asuintilana toteutettavan suojellun rakennuksen osalta (nykyarvo 520 euroa)

- 20 euroa monikäyttötilana toteutettavan suojellun rakennuksen osalta (nykyarvo 385 euroa)

Hitas-omistusasuntotuotantona tai valtion tukemana (pitkä korkotuki) asumisoikeusasunto- tai vuokra-asuntotuotantona toteutettavien tonttien vuosivuokrat määrätään pitäen perusteena elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavina kerrosneliömetrihintoina:

- 31 euroa asuintilana toteutettavan uudisrakennusoikeuden osalta (nykyarvo 597 euroa)

- 19 euroa monikäyttötilana toteutettavan uudisrakennusoikeuden osalta (nykyarvo 366 euroa)

- 23 euroa asuintilana toteutettavan suojellun rakennuksen osalta (nykyarvo 443 euroa)

- 17 euroa monikäyttötilana toteutettavan suojellun rakennuksen osalta (nykyarvo 328 euroa)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.09.2017

Asuntotonttien vuosivuokrasta peritään 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea, pitkä korkotuki).

Asemakaavaan merkityn kerrosalamäärän (k-m²) lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asumista palvelevien tilojen osalta ei peritä maanvuokraa.

Autopaikkatontin 43057/15 tai siitä muodostettavien tonttien vuosivuokra määrätään pitäen perusteena elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana tonttineliohinnana 1 euroa (nykyarvo 19,27 euroa).

Kauppahinnat

Tonttien kauppahinnat perustuvat elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951= 100” pistelukua 100 vastaaviin seuraaviin rakennusoikeuden yksikköhintoihin:

- a) 36 euroa asuintilana toteutettavan uudisrakennusoikeuden osalta (nykyarvo 694 euroa)
- b) 23 euroa monikäyttötilana toteutettavan uudisrakennusoikeuden osalta (nykyarvo 443 euroa)
- c) 27 euroa asuintilana toteutettavan suojellun rakennuksen osalta (nykyarvo 520 euroa)
- d) 20 euroa monikäyttötilana toteutettavan suojellun rakennuksen osalta (nykyarvo 385 euroa)

- Kauppahinta määräytyy kaupantekohetkellä / kiinteistökaupan esisopimuksen laatimisen hetkellä viimeksi julkaistulla elinkustannusindeksin pisteluvulla korjatun edellä mainitun yksikköhinnan mukaan.

- Kaupungilla on kuitenkin kaikissa tapauksissa oikeus periä vähintään edellä mainittuun yksikköhintaan perustuvaa kauppahintaa, joka saadaan kertomalla edellä mainittu yksikköhinta luvulla 19,27 (8/2017, ind. 1927)

- Asemakaavaan merkityn kerrosalamäärän (k-m²) lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asumista palvelevien tilojen osalta ei peritä kauppahintaa.

B

25.09.2017

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kaupunkiympäristölautakunnan vuokraamaan asemakaavan muutoksen nro 12220 mukaiset asuntontit (AK) 43123/4-6 tai niistä muodostettavat tontit 31.12.2080 saakka seuraavin ehdoin:

- Hitas-omistusasuntotuotantona tai valtion tukemana (pitkä korkotuki) asumisoikeusasunto- tai vuokra-asuntotuotantona toteutettavien tonttien vuosivuokrat määrätään pitäen perusteena elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 33 euroa (nykyarvo 636 euroa).
- Asuntonttien vuosivuokrasta peritään 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea, pitkä korkotuki).
- Tonteille toteutettavien monikäyttötilojen vuosivuokra määrätään pitäen perusteena elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 21 euroa (nykyarvo 405 euroa).
- Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei peritä vuokraa.
- Yhteispihatonttien (AH) 43123/7 ja 8 vuosivuokrat määrätään pitäen perusteena elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavan tonttinelämetrihintana 1 euroa (nykyarvo 19,27 euroa).

C

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kaupunkiympäristölautakunnan vuokraamaan asemakaavan muutoksen nro 12228 mukaisen välimuodon (hitas-omistusasunto- tai valtion tukema asumisoikeusasuntotuotanto) tuotantona toteutettavan asuntontin (AK) 49080/13 31.12.2080 saakka seuraavin ehdoin:

- Tontin vuosivuokra määrätään pitäen perusteena elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 28 euroa (nykyarvo 540 euroa).
- Asuntontin vuosivuokrasta peritään 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea, pitkä korkotuki).

- Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei peritä vuokraa.

Tiivistelmä

Kaupunkiympäristölautakunnalle esitetään vuokraus- ja myyntiperusteiden määräämistä Herttoniemen yritysalueella sijaitsevalle asemakaavaehdotuksen mukaiselle asuinkerrostalotontille 43081/2 sekä auto-paikkatontille 43057/15.

Lisäksi esitetään vuokrausperusteiden määräämistä Länsi-Herttoniemessä sijaitseville asuntotonteille 43123/4-6 ja yhteispihatonteille 43123/7 ja 8 sekä Laajasalossa sijaitsevalle asuntotontille 49080/13.

Esittelijän perustelut

Herttoniemen yritysalue

Varauspäätös

Kaupunginhallitus päätti 3.4.2017 (350 §) varata Kiinteistö Oy PJV:lle ja sen ainoalle osakkeenomistajalle NREP Finland WH 4 Oy:lle asema-kaavan muutosehdotuksen nro 12366 mukaisen 43. kaupunginosan (Herttoniemi) korttelin nro 43081 suunnitellun tontin nro 2 asuntorakentamista varten 31.12.2020 saakka.

Varauspäätöksen mukaan varausalueelle toteutettavasta asuinkerrosalasta tulee toteuttaa:

- noin 60 % vapaarahoitteisena ja sääntelemättömänä omistusasunto-tuotantona;

- noin 20 % vapaarahoitteisena ja sääntelemättömänä vuokra-asunto-tuotantona. Tämä osuus voidaan toteuttaa myös kokonaan tai osittain vapaarahoitteisena ja sääntelemättömänä omistusasuntotuotantona, jolloin omistusasuntotuotannon osuus kokonaisuinkerrosalasta on vähintään noin 60 % ja korkeintaan noin 80 % ja

- noin 20 % välimuodon tuotantona.

Asemakaava

Tontit 43081/2 ja 43057/15 ovat kaupunkisuunnittelulautakunnan 28.6.2016 hyväksymän asemakaavaehdotuksen nro 12366 mukaiset suunnitellut tontit. Kaavaehdotus ei ole vielä edennyt valtuuston käsitte-lyyn.

25.09.2017

Tontti 43081/2 kuuluu asuinkerrostalojen korttelialueeseen ja sen rakennusoikeus on yhteensä 21 600 k-m². Tontti 43057/15 kuuluu auto-paikkojen korttelialueeseen.

Tontin luovutusmuodot ja osto-optio

Vapaarahoitteisena ja sääntelemättömänä vuokra- ja / tai omistusasuntotuotantona toteutettavat suunnitellusta tontista 43081/2 muodostettavat tontit esitetään luovutettavaksi joko vuokraamalla tai myymällä rakennuttajan valinnan mukaan.

Vapaarahoitteisena ja sääntelemättömänä vuokra- ja / tai omistusasuntotuotantona toteutettavien ja vuokraamalla luovutettavien tonttien maanvuokrasopimukseen esitetään sisällytettäväksi osto-optio, joka on voimassa enintään 5 vuotta maanvuokrasopimuksen mukaisen vuokra-ajan alkamisesta.

Edellä esitetty poikkeaa siitä kaupunginhallituksen maanmyynnin edistämisen periaatteita vuosille 2014–2018 koskevan päätöksen 16.6.2014 (714 §) mukaisesta lähtökohdasta, että vapaarahoitteisena ja sääntelemättömänä vuokra- ja / tai omistusasuntotuotantona toteutettavat tontit luovutetaan ensisijaisesti myymällä. Välitöntä ostovelvoitetta ei kuitenkaan näiden vapaarahoitteista asuntorakentamista varten luovutettavien tonttien luovutusehtoihin ole asetettu tonttien nopean toteutumisen varmistamiseksi, mutta joka tapauksessa näidenkin osalta voidaan pitää todennäköisenä, että tontit jatkossa pyritään ostamaan.

Muuna kuin vapaarahoitteisena ja sääntelemättömänä vuokra- ja / tai omistusasuntotuotantona toteutettavat tontit vuokrataan pitkäaikaisesti vakiintuneen käytännön mukaisesti.

Esitetyt vuokraus- ja myyntiperusteet ja niiden nykyarvot

Tontin vuokraus- ja myyntiperusteet esitetään määrättävän erikseen kullekin kerrosalatyyppille.

Elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavat esitetyt vapaarahoitteisen ja sääntelemättömän tuotannon kerrosneliömetrihinnat sekä vuokrauksen että myynnin osalta olisivat seuraavat:

- 36 euroa asuintilana toteutettavan uudisrakennusoikeuden osalta
- 23 euroa monikäyttötilana toteutettavan uudisrakennusoikeuden osalta
- 27 euroa asuintilana toteutettavan suojellun rakennuksen osalta
- 20 euroa monikäyttötilana toteutettavan suojellun rakennuksen osalta

Edellä mainittujen vuokraus- ja myyntiperusteiden nykyarvot nykyarvo (indeksin pisteluku 1927, 8/2017) ovat seuraavat:

- 694 euroa asuintilana toteutettavan uudisrakennusoikeuden osalta
- 443 euroa monikäyttötilana toteutettavan uudisrakennusoikeuden osalta
- 520 euroa asuintilana toteutettavan suojellun rakennuksen osalta
- 385 euroa monikäyttötilana toteutettavan suojellun rakennuksen osalta

Tontista on hankittu ulkopuolisen arvioitsijan lausunto. Esitetyt yksikköhinnat perustuvat tähän arvioon ja ovat käypiä. Luottamushenkilöt voivat tutustua etukäteen tai kokouksessa esittelijällä ja valmistelijalla oleviin arviokirjan kappaleisiin, jotka voivat sisältää niin arvioitsijan kuin kaupunginkin kannalta salassa pidettävää tietoa.

Hitas-omistusasuntotuotantona tai valtion tukemana (pitkä korkotuki) asumisoikeusasunto- tai vuokra-asuntotuotantona toteutettavien tonttien vuosivuokrat esitetään määrättäväksi pitäen perusteena elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavina kerrosneliömetrihintoja:

- 31 euroa asuintilana toteutettavan uudisrakennusoikeuden osalta
- 19 euroa monikäyttötilana toteutettavan uudisrakennusoikeuden osalta
- 23 euroa asuintilana toteutettavan suojellun rakennuksen osalta
- 17 euroa monikäyttötilana toteutettavan suojellun rakennuksen osalta

Hitas-omistusasuntotuotannon ja valtion tukeman (pitkä korkotuki) asumisoikeusasunto- tai vuokra-asuntotuotannon osalta vuokrausperusteiden nykyarvot (indeksin pisteluku 1927, 8/2017) ovat seuraavat:

- 597 euroa asuintilana toteutettavan uudisrakennusoikeuden osalta
- 366 euroa monikäyttötilana toteutettavan uudisrakennusoikeuden osalta
- 443 euroa asuintilana toteutettavan suojellun rakennuksen osalta
- 328 euroa monikäyttötilana toteutettavan suojellun rakennuksen osalta

25.09.2017

Hitas-omistusasuntotuotannossa ja valtion tukemassa (pitkä korkotuki) asumisoikeusasunto- ja vuokra-asuntotuotannossa noudatettavaksi esitettävä vuokrauseruste olisi noin 15 % vapaarahoitteisen ja sääntelemättömän tuotannon vuokrauserustetta alempi.

Vuokran vaikutus asumiskustannuksiin

Esitettyjen vuokrauserusteiden laskennalliset vaikutukset asumiskustannuksiin (euroa / m²) ovat seuraavat:

- 2,7 euroa asuintilana toteutettavan uudisrakennusoikeuden osalta (vapaarahoitteinen ja sääntelemätön omistus- tai vuokra-asuntotuotanto)
- 2 euroa asuintilana toteutettavan suojellun rakennuksen osalta vapaarahoitteinen ja sääntelemätön omistus- tai vuokra-asuntotuotanto)
- 2,3 euroa asuintilana toteutettavan uudisrakennusoikeuden osalta (hitas-omistusasunto ja valtion tukema asumisoikeus- ja vuokra-asuntotuotanto) ja ara-alennus huomioiden 1,9 euroa
- 1,7 euroa asuintilana toteutettavan suojellun rakennuksen osalta (hitas-omistusasunto ja valtion tukema asumisoikeus- ja vuokra-asuntotuotanto) ja ara-alennus huomioiden 1,4 euroa

Autopaikkatontti

Autopaikkatontin 43057/15 vuosivuokra esitetään määrättävän vakiintuneen käytännön mukaisesti pitäen perusteena elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana tonttineliohinnana 1 euroa.

Vuokrauserusteen nykyarvo (indeksin pisteluku 1927, 8/2017) on 19,27 euroa.

Länsi-Herttoniemi

Varauspäätös

Kaupunginhallitus päätti 25.8.2014 (836 §) varata Länsi-Herttoniemessä sijaitsevat tontit 43123/4-6 asuntotuotantotoimistolle. Tonttien rakennusoikeudesta enintään noin 50 % saa toteuttaa valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona ja vähintään noin 50 % tulee toteuttaa väli-
muodon asuntotuotantona.

Yhteispihatontteja 43123/7 ja 8 ei erikseen ole varattu, vaan ne luovutetaan korttelin 43123 asuntotonttien käyttöön.

Asemakaava

25.09.2017

Kaupunginvaltuuston 10.9.2014 hyväksymän ja 24.10.2014 lainvoimaiseksi tulleen asemakaavan muutoksen nro 12220 mukaan tontit 43123/4-6 kuuluvat asuinkerrostalojen korttelialueeseen.

Tonttien asuinrakennusoikeudet ovat 2900, 4200 ja 4050 k-m². Tontille 43123/5 on lisäksi osoitettu monikäyttötilaa 200 k-m².

Tontit 43132/7 ja 8 kuuluvat asumista palvelevaan yhteiskäyttöiseen korttelialueeseen.

Ehdotetut vuokrausperusteet ja niiden nykyarvot

Hitas-omistusasuntotuotantona tai valtion tukemana asumisoikeusasunto- tai vuokra-asuntotuotantona toteutettavien tonttien 43123/4-6 vuosivuokrat esitetään määrättäväksi pitäen perusteena elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 33 euroa.

Monikäyttötilan vuosivuokra esitetään määrättävän pitäen perusteena elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 21 euroa.

Edellä esitettyjen vuokrausperusteiden nykyarvot (indeksin pisteluku 1927, 8/2017) ovat seuraavat:

- asuintila / hitas-omistusasuntotuotanto tai valtion tukema asumisoikeus- tai vuokra-asuntotuotanto 636 euroa
- monikäyttötila / hitas-omistusasuntotuotanto tai valtion tukema asumisoikeus- tai vuokra-asuntotuotanto 405 euroa

Hitas-omistusasuntotuotannossa ja valtion tukemassa (pitkä korkotuki) asumisoikeusasunto- ja vuokra-asuntotuotannossa noudatettavaksi esitettävä vuokrausperuste olisi noin 15 % alueen vapaarahoitteen ja sääntelemättömän tuotannon arvioitua käypää hintaa alempi.

Yhteispihatonttien vuosivuokrat esitetään määrättäväksi vakiintuneen käytännön mukaisesti pitäen perusteena elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana tonttinelämetrihintana 1 euroa. Vuokrausperusteen nykyarvo (indeksin pisteluku 1927, 8/2017) on 19,27 euroa.

Vuokran vaikutus asumiskustannuksiin

Esitetyn vuokrausperusteen laskennallinen vaikutus asumiskustannuksiin (euroa / m² / kk) nykyarvossa ovat hitas-omistusasuntotuotannossa tai valtion tukemassa asumisoikeus- tai vuokra-asuntotuotannossa 2,5 euroa ja ara-alennus huomioiden 2 euroa.

Laajasalo / Yliskylä

Varauspäätös

Kaupunginhallitus päätti 25.8.2015 (836 §) varata tontin 49080/13 asuntotuotantotoimistolle välimuodon asuntotuotannon suunnittelua varten.

Asemakaava

Kaupunginvaltuuston 22.10.2014 hyväksymän ja 31.3.2017 lainvoimaiseksi tulleen asemakaavan muutoksen nro 12228 mukaan tontti 49080/13 kuuluu asuinkerrostalojen korttelialueeseen. Tontin rakennusoikeus on 7 590 k-m².

Ehdotetut vuokrausperusteet ja niiden nykyarvo

Tontit 49080/13 esitetään vuokrattavaksi pitäen perusteena elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 28 euroa (hitas-omistusasuntotuotanto ja valtion tukema asumisoikeusasunto- ja vuokra-asuntotuotanto).

Vuokrausperusteen nykyarvo (indeksin pisteluku 1927, 8/2017) on 540 euroa.

Vuokran vaikutus asumiskustannuksiin

Esitetyn vuokrausperusteen laskennallinen vaikutus asumiskustannuksiin (euroa / m²) on 2,2 euroa ja ara-alennus huomioiden 1,7 euroa.

Vuokra-aika

Kaikki tontit esitetään vuokrattavaksi 31.12.2080 saakka. Vuokra-aika on siten vakiintuneen käytännön mukaan noin 60 vuotta.

Lopuksi

Ehdotus on lautakunnan esityksen mukainen ja vuokra- ja myyntihinnat käyvän arvon mukaisia kohteiden ominaisuudet huomioon ottaen.

Kaupunginhallituksen 16.6.2014 (714 §) tekemän maanmyynnin edistämisen periaatteita vuosille 2014–2018 koskevan päätöksen mukaista maanmyynnin ostovelvoitetta ei esityksen mukaan vapaarahoitteista asuntorakentamista varten luovutettavien tonttien luovutusehtoihin ole asetettu tonttien nopean toteutumisen varmistamiseksi, mutta näidenkin osalta voidaan pitää todennäköisenä, että tontit jatkossa pyritään ostamaan.

25.09.2017

Asia/3

Tonttien sijaintikartat ja otteet asemakaavoista ovat liitteenä 1 ja liite myynti- ja vuokrausperusteista ja vaikutuksista asumiskustannuksiin liitteenä 2. Tonttien nykyarvot on esitykseen tarkistettu viimeisimmän tiedossa olevan elinkustannusindeksin pisteluvun mukaisiksi, joten ne poikkeavat hieman liitteessä 2 esitetyistä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartat ja otteet asemakaavoista
- 2 Myynti- ja vuokrausperusteet sekä vaikutukset asumiskustannuksiin

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 29.08.2017 § 64

HEL 2017-008100 T 10 01 01 02

Esitys

A

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että se oikeutetaan vuokraamaan 31.12.2080 saakka ja / tai myymään asemakaavaehdotuksen nro 12366 mukaisen liitteenä olevan kartan tarkoittaman suunnitellun asuntotontin 43081/2 tai siitä muodostettavat tontit sekä vuokraamaan 31.12.2080 saakka autopaikkatontin 43057/15 seuraavin ehdoin:

- Vapaarahoitteisena ja sääntelemättömänä vuokra- ja / tai omistusasuntotuotantona toteutettavat asuntotontit luovutetaan joko vuokraamalla pitkäaikaisesti tai myymällä

25.09.2017

- Vapaaarahoitteisena ja sääntelemättömänä vuokra- ja / tai omistusasuntotuotantona toteutettavien asuntotonttien maanvuokrasopimuksiin voidaan sisällyttää osto-optio, joka on voimassa enintään 5 vuotta maanvuokrasopimuksen mukaisen vuokra-ajan alkamisesta.

- Vapaaarahoitteisena ja sääntelemättömänä vuokra-asuntotuotantona toteutettavien asuntotonttien kauppakirjoihin tai osto-optiota koskeviin ehtoihin sisällytetään velvollisuus pitää tontti 10 vuotta vuokra-asuntokäytössä rakennusten käyttöönotosta lukien.

- Muuna kuin vapaaarahoitteisena ja sääntelemättömänä vuokra- ja / tai omistusasuntotuotantona toteutettavat asuntotontit vuokrataan pitkäaikaisesti.

- Vapaaarahoitteisena ja sääntelemättömänä omistus- ja / tai vuokra-asuntotuotantona, hintakontrolloituna omistusasuntotuotantona tai valtion tukemana (muu kuin pitkä korkotuki) vuokra-asuntotuotantona toteutettavien tonttien vuosivuokrat määrätään pitäen perusteena elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavina kerrosneliömetrihintoina:

o 36 euroa asuintilana toteutettavan uudisrakennusoikeuden osalta (nykyarvo 692 euroa)

o 23 euroa monikäyttötilana toteutettavan uudisrakennusoikeuden osalta (nykyarvo 442 euroa)

o 27 euroa asuintilana toteutettavan suojellun rakennuksen osalta (nykyarvo 519 euroa)

o 20 euroa monikäyttötilana toteutettavan suojellun rakennuksen osalta (nykyarvo 384 euroa)

- Hitas-omistusasuntotuotantona tai valtion tukemana (pitkä korkotuki) asumisoikeusasunto- tai vuokra-asuntotuotantona toteutettavien tonttien vuosivuokrat määrätään pitäen perusteena elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavina kerrosneliömetrihintoina:

o 31 euroa asuintilana toteutettavan uudisrakennusoikeuden osalta (nykyarvo 595 euroa)

o 19 euroa monikäyttötilana toteutettavan uudisrakennusoikeuden osalta (nykyarvo 365 euroa)

o 23 euroa asuintilana toteutettavan suojellun rakennuksen osalta (nykyarvo 442 euroa)

25.09.2017

o 17 euroa monikäyttötilana toteutettavan suojellun rakennuksen osalta (nykyarvo 326 euroa)

- Asuntotonttien vuosivuokrista peritään 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea, pitkä korkotuki).

- Tonttien kauppahinnat perustuvat virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951= 100” pistelukua 100 vastaaviin seuraaviin rakennusoikeuden yksikköhintoihin:

o 36 euroa asuintilana toteutettavan uudisrakennusoikeuden osalta (nykyarvo 692 euroa)

o 23 euroa monikäyttötilana toteutettavan uudisrakennusoikeuden osalta (nykyarvo 442 euroa)

o 27 euroa asuintilana toteutettavan suojellun rakennuksen osalta (nykyarvo 519 euroa)

o 20 euroa monikäyttötilana toteutettavan suojellun rakennuksen osalta (nykyarvo 384 euroa)

- Kauppahinta määräytyy kaupantekohetkellä / kiinteistökaupan esisopimuksen laatimisen hetkellä viimeksi julkaistulla elinkustannusindeksin pisteluvulla korjatun edellä mainitun yksikköhinnan mukaan.

- Kaupungilla on kuitenkin kaikissa tapauksissa oikeus periä vähintään edellä mainittuun yksikköhintaan perustuvaa kauppahintaa, joka saadaan kertomalla edellä mainittu yksikköhinta luvulla 19,22 (7/2017, ind. 1922)

- Asemakaavaan merkityn kerrosalamäärän (k-m²) lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asumista palvelevien tilojen osalta ei peritä maanvuokraa eikä kauppahintaa.

- Autopaikkatontin 43057/15 tai siitä muodostettavien tonttien vuosivuokra määrätään pitäen perusteena elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana tonttinelämetrihintana 1 euroa (nykyarvo 19,22).

B

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että se oikeutetaan vuokraamaan asemakaavan muutoksen nro 12220 mukaiset seuraavat tontit 31.12.2080 saakka seuraavin ehdoin:

25.09.2017

- Asuntotonttien (AK) 43123/4-6 tai niistä muodostettavien tonttien, jotka toteutetaan Hitas-omistusasuntotuotantona tai valtion tukemana (pitkä korkotuki) asumisoikeusasunto- tai vuokra-asuntotuotantona vuosivuokrat määrätään pitäen perusteena elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 33 euroa (nykyarvo 634 euroa).
- Asuntotonttien vuosivuokrasta peritään 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea, pitkä korkotuki).
- Tonteille toteutettavien monikäyttötilojen vuosivuokra määrätään pitäen perusteena elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 21 euroa (nykyarvo 404 euroa).
- Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei peritä vuokraa
- Yhteispihatonttien (AH) 43123/7 ja 8 vuosivuokrat määrätään pitäen perusteena elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavan tonttinelioömetrihintana 1 euroa (nykyarvo 19,22 euroa).

C

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että se oikeutetaan vuokraamaan asemakaavan muutoksen nro 12228 mukaiset mukaisen välimuodon (hitas-omistusasunto- tai valtion tukema asumisoikeusasuntotuotanto) tuotantona toteutettavan asuntotontin (AK) 49080/13 31.12.2080 saakka seuraavin ehdoin:

- Tontin vuosivuokra määrätään pitäen perusteena elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 28 euroa.
- Asuntotontin vuosivuokrasta peritään 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea, pitkä korkotuki).
- Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei peritä vuokraa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja

25.09.2017

Asia/3

Mikko Aho

Lisätiedot

Katarina Nordberg, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 31800
katarina.nordberg(a)hel.fi

25.09.2017

Asia/4

§ 874

V 11.10.2017, Kontulan Kaarenjalka 5:n ja Keinulaudantie 7:n asemakaavan muuttaminen (nro 12415, tontit 47017/1 ja 47019/5)

HEL 2015-012715 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 47. kaupunginosan (Mellunkylä, Kontula) korttelin 47017 tontin 1 ja korttelin 47019 tontin 5 asemakaavan muutoksen 1.11.2016 päivätyn ja 28.3.2017 muutetun piirustuksen numero 12415 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12415 kartta, päivätty 1.11.2016, muutettu 28.3.2017
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12415 selostus, päivätty 1.11.2016, muutettu 28.3.2017, päivitetty Kslk:n 28.3.2017 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 1.11.2016, täydennetty 28.3.2017
- 4 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut-kuntayhtymä/Vesihuolto
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen

25.09.2017

Asia/4

hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Kaavaratkaisu koskee Kontulan kerrostaloalueen Kaarenjalka 5:n ja Keinulaudantie 7:n tontteja sekä välillisesti Kaarenjalka 1:n autopaikkojen korttelialuetta. Kaavaratkaisu mahdollistaa tonttien lisärakentamisen.

Tavoitteena on tonttien lisärakentaminen siten, että tonteille sijoitetaan yhteensä kolme uutta kahdeksankerroksista asuinrakennusta ja kaksi pienehköä kaksikerroksista pysäköintilaitosta.

Keinulaudantie 7:n nykyiset rakennukset esitetään säilytettäväksi. Kaarenjalka 5:n tontille sijoittuvan uudisrakennuksen autopaikat sijoittuvat olemassa olevaan pysäköintilaitokseen kaavamuuotosalueen ulkopuolella.

Uutta asuntokerrosalaa on 9 910 k-m². Asukasmäärän lisäys on noin 250 asukasta.

Esittelijän perustelut

Helsingin Yleiskaava 2002:ssa alue on kerrostalovaltaista aluetta. Nyt laadittu kaavaratkaisu on yleiskaavan mukainen. Helsingin uudessa yleiskaavassa (kaupunginvaltuusto 26.10.2016) alue on asuntovaltaista aluetta A2. Nyt laadittu kaavaratkaisu on myös uuden yleiskaavan mukainen.

Kaavamuuotosalueen tonteilla on voimassa asemakaava numero 5550 vuodelta 1965.

Asemakaavan toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Korttelialueet ovat yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hake-
muksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa sekä valmisteluaineistoa koskevia mielipidekirjeitä saapui kolme. Lisäksi suullisia mielipiteitä on esitetty asukastilaisuudessa. Mielipiteet kohdistuivat autopaikkamitoitukseen ja paikkojen sijaintiin, kadunvarsipaikoituksen lisäämiseen, haitalliseen läpikulkuun sekä pienyritysten työtilojen tarpeeseen. Mielipiteet on otettu kaavatyössä huomioon siten, että läpikulun estämisen ohjeistusta on tarkennettu.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 18.11. - 19.12.2016. Ehdotuksesta on tehty kolme muistutusta.

Muistutukset

Kaavaehdotuksesta tehtiin naapuriyhtiön taholta kolme samansisältöistä muistutusta. Muistutukset kohdistuivat autopaikkajärjestelyihin ja läpikulun aiheuttamiin haittoihin. Tontinomistajien kohtelun tasapuolisuudesta ja autopaikkajärjestelyjen vaikutuksesta viihtyisyyteen oltiin huolissaan.

Lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin Helen Oy:n, Helen Sähköverkko Oy:n, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL), Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän vesihuollon (HSY), kiinteistöviraston, pelastuslautakunnan, yleisten töiden lautakunnan ja ympäristökeskuksen lausunnot.

HSL:n lausunnossa viitattiin edellisen vaiheen lausuntoon, jossa täydennysrakentamisen Kontulan metroaseman tuntumaan todettiin tukevan Helsingin liikennejärjestelmäsuunnitelman HLJ 2015:n tavoitteita. HSL myös piti pysäköintipaikkojen vähentämistä hyvänä.

HSY:n vesihuollon lausunnossa todettiin vesihuoltoverkoston tilanne alueella.

Yleisten töiden lautakunta totesi, ettei kaavan toteuttamisesta aiheudu kustannuksia rakennusvirastolle.

Kiinteistövirastosta saadussa kannanotossa todettiin maankäyttöneuvottelujen tarve, ja että kaavamuutosta ei tule esittää kaupunginhallitukselle ennen kuin maankäyttösopimus on allekirjoitettu.

Muissa lausunnoissa ei ollut huomautettavaa. Helen Oy ilmoitti, ettei sillä ole lausuttavaa.

25.09.2017

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta ja niiden referaatit sekä niihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa (liite 3).

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Muistutuksissa lausunnoissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin. Kaavaehdotukseen on tehty muutoksia. Muutokset ilmenevät yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen toiseksi viimeisestä luvusta (liite 2).

Kaavamuutokseen liittyvät maapoliittiset neuvottelut on käyty ja maankäyttösopimus on allekirjoitettu 7.7.2017.

Päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan tarkistetun esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12415 kartta, päivätty 1.11.2016, muutettu 28.3.2017
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12415 selostus, päivätty 1.11.2016, muutettu 28.3.2017, päivitetty Kslk:n 28.3.2017 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 1.11.2016, täydennetty 28.3.2017
- 4 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Havainnekuva, ote viitesuunnitelmasta 4.10.2016
- 4 Maankäyttösopimus

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpal-

Otteen liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.09.2017

Asia/4

velut-kuntayhtymä/Vesihuolto
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Pelastuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 28.03.2017 § 156

HEL 2015-012715 T 10 03 03

Ksv:n hankenumero 1501_11

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 1.11.2016 päivätyn ja 28.3.2017 muutetun asemakaavan muutossehdotuksen nro 12415 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 47. kaupunginosan (Mellunkylä, Kontula) korttelin 47017 tonttia 1 ja korttelin 47019 tonttia 5.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkisuunnitteluviraston info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä kaupunkisuunnitteluviraston internet-sivuilla kohdassa Päätöksenteko

www.hel.fi/ksv

25.09.2017

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

01.11.2016 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Kaisa Karilas, arkkitehti, puhelin: 310 37315
kaisa.karilas(a)hel.fi
Jussi Jääskä, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37129
jussi.jaaska(a)hel.fi
Peik Salonen, insinööri, puhelin: 310 37248
peik.salonen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 10.01.2017 § 11

HEL 2015-012715 T 10 03 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Kaavaratkaisu koskee Kontulan kerrostaloalueen Kaarenjalka 5 ja Keinulaudantie 7 tontteja sekä välillisesti Kaarenjalka 1 autopaikkojen korttelialuetta. Kaavaratkaisu mahdollistaa tonttien lisärakentamisen. Asukasmäärä lisääntyy 250:llä.

Kaavahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa sekä valmisteluaineistoa koskevassa rakennusviraston kannanotossa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että pelastusreitit liittyvät asiat on huomioitu tontin viitesuunnitelmassa.

Kaava-alue ei sisällä yleisiä alueita. Rakennusvirastolle ei aiheudu kustannuksia kaavan toteuttamisesta.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838
nina.mouhu(a)hel.fi
Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi

25.09.2017

Asia/4

Pelastuslautakunta 13.12.2016 § 145

HEL 2015-012715 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon Mellunkylän, Kontulan (47.ko) asemakaavan muutoksesta nro 12415:

Pelastuslautakunnalla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutokseen nro 12415.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Pulmu Waitinen, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 310 31237
pulmu.waitinen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 13.12.2016 § 376

HEL 2015-012715 T 10 03 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti, että lausunnon asiasta antoi ympäristökeskus.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Rakennusvirasto 31.5.2016

HEL 2015-012715 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa Mellunkylä, Kontulan (47.ko) osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan 1243-00/16, 3.6.2016 mennessä.

Kaavaratkaisu koskee Kontulan kerrostaloalueen Kaarenjalka 5 ja Keinulaudentie 7 tontteja sekä välillisesti Kaarenjalka 1 autopaikkojen korttelialuetta. Kaavaratkaisu mahdollistaa tonttien lisärakentamisen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.09.2017

Pelastustieyhteydet ovat esitetty tonteille lukuun ottamatta Keinulaudantie 7 yhtä nostopaikkaa, jonne ajetaan Keinupolun kautta. Rakennusvirasto toivoo, että pelastusreitit ja nostopaikat sijaitsisivat tonteilla. Jos tämä ei ole mahdollista, on varmistuttava siitä, että Keinupolun leveys ja kantavuus riittävät pelastusauton nostopaikaksi. Nykyisin Keinupolku on ylläpitoluokassa II.

Rakennusviraston yhteyshenkilöt kaavayhteistyössä ovat lisätiedonantajat.

Lisätiedot

Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838
nina.mouhu(a)hel.fi

Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi

Kiinteistövirasto Geotekninen osasto 26.5.2016

HEL 2015-012715 T 10 03 03

Kohde sijaitsee kitkamaa-alueella, jolla kalliopinnan korkeusasema vaihtelee. Päällimmäisenä maakerroksena ovat täytekerrokset. Rakennustöiden aiheuttamat värinä- ym. vaikutukset tulee ottaa huomioon rakennustöiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

Lisätiedot

Mirva Koskinen, geotekniikkapäällikkö, puhelin: 310 37821
mirva.koskinen(a)hel.fi

25.09.2017

Asia/5

§ 875

V 11.10.2017, Jätkäsaaren liikuntapuiston hankesuunnitelma

HEL 2017-005362 T 10 05 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Jätkäsaaren liikuntapuiston 28.4.2017 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 13 000 000 euroa maaliskuun 2017 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 Jätkäsaaren liikuntapuiston hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Jätkäsaaren liikuntapuisto

Jätkäsaaren liikuntapuiston asemakaava nro 12277 mahdollistaa toiminnallisesti monipuolisen ja laadukkaan liikuntapuiston rakentamisen eteläiseen Helsinkiin Jätkäsaaren kaupunkirakenteessa näkyvälle, keskeiselle paikalle.

Hankesuunnitelman mukainen uusi liikuntapuisto hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella monipuolistaa ja parantaa lähialueen asukkaiden liikunta- ja virkistysaluetarjontaa ja on samalla helposti saavutettava liikuntapaikka kaikille kaupunkilaisille. Se tarjoaa monipuoliset mahdollisuudet myös kilpa- ja harrastustoiminnalle.

Liikuntapuisto tarjoaa samalla lähiympäristön kouluille ulkoliikuntamahdollisuudet. Puiston pohjoisia osia voidaan hyödyntää myös välituntikäytössä.

Liikuntapuiston mitoituksessa on huomioitu, että eteläisen kantakaupungin liikuntapalvelutarjonta on vähäisempää kuin esikaupungeissa. Nykyisin asukkaita palvelevat vain Selkämerenpuiston, Tehtaanpuiston, Johanneksen, Väinämöisen ja Kaisaniemen yksittäiset isommat kentät.

Jätkäsaaren liikuntapuiston hankesuunnitelma

Liikuntapuistoon on sijoitettu kaksi täysikokoista urheilukenttää ja niiden toimintaa tukeva pukusuoja- ja huoltorakennus. Yksi kentistä voidaan kattaa talvikausiksi, toista taas voidaan käyttää talvisin tekojäätana. Kenttien lisäksi liikuntapuistoon on suunniteltu toteutettavaksi monipuolinen lähiliikuntapaikka, jossa on vapaata pallottelunurmea, pienempiä pelikenttiä sekä skeittipaikka.

Hankkeessa tavoitellaan turvallista ja kestävästä liikuntapuistoa, joka palvelee monipuolisesti lähiasukkaita, koululaisia ja urheiluseuroja. Kentät ja liikuntapaikat täyttävät mitoitukseltaan ja tekniseltä laatutasoltaan harrastajatasen ja junioreiden kilpailutason kriteerit.

Liikuntapuiston hankesuunnitelma on liitteenä 1.

Hankkeen rahoitus

Hanke sisältyy kaupunginvaltuuston 30.11.2016 hyväksymään liikuntatoimen rakentamishjelmaan vuosiksi 2017 - 2026. Hankkeen ensimmäisen vaiheen suunnittelulle ja toteutukselle on varattu rahoitusta yhteensä 7,8 milj. euroa vuosille 2019 - 2023.

Nyt hyväksyttäväksi esitettävä hankesuunnitelma sisältää myös hankkeen toisen vaiheen, koska Jätkäsaaren alueen nopea toteutumisen johdosta on tarkoituksenmukaista ja taloudellista toteuttaa koko hanke kerralla, minkä lisäksi toisessa vaiheessa päästään teknisistä syistä alkuperäistä suunnitelmaa alemmilla kustannuksilla.

Hankkeen yhteensä edellyttämä 13 miljoonan euron rahoitustarve tullaan sisällyttämään vuoden 2018 talousarvion 10-vuotiseen investointiohjelmaan.

Hankkeen toteutus ja aikataulu

Hanke on suunniteltu siten, että esirakentaminen päästään aloittamaan vuoden 2017 aikana. Silloin liikuntapuiston ensimmäinen vaihe valmistuisi arviolta syksyllä 2019, samalla kun Jätkäsaaren peruskoulun pää-

25.09.2017

Asia/5

rakennus valmistuu. Hankesuunnittelu on saatettu viimeistelyvaiheeseen siten, että on saavutettu valmius urakoiden kilpailuttamiseen.

Kohteen toteutusvastuu on kaupunkiympäristön toimialalla ja ylläpito-
vastuu on liikunnan palvelukokonaisuudella.

Lopuksi

Hankkeen mahdollisimman nopea toteutuminen on muodostunut erityisen toivottavaksi nyt, kun Helsingin hallinto-oikeus 11.9.2017 antamallaan päätöksellä kumosi kaupunginvaltuuston tekemän Jätkäsaaren Bunkkeri-kiinteistön myyntiä koskevan päätöksen. Kumotulla päätöksellä hyväksyttiin samalla myös Bunkkeriin vuokratiloiksi rakennettavien liikunta- ja uimahallitilojen hankesuunnitelma, mikä väistämättä merkitsee aikaisää tuolle hankkeelle.

Jätkäsaaren liikuntapuistohanke turvaisi osaltaan alueen kouluja, kasvavaa kaupunginosaa ja myös koko eteläistä Helsinkiä palvelevan liikuntatilojen tarjonnan.

Ehdotus on liikuntalautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 Jätkäsaaren liikuntapuiston hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto
Rakennetun omaisuuden hallinta
Talous- ja suunnitteluosasto

25.09.2017

§ 876

V 11.10.2017, Valtuutettu Mari Holopaisen aloite vieraan kielen oppimisen varhaistamisesta

HEL 2016-012068 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mari Holopaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Holopainen Mari ym. valtuustoaloite Kvsto 2.11.2016 asia 12.pdf
- 2 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lisäselvitys.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus päätti 24.4.2017 (§ 432) palauttaa valtuutettu Mari Holopaisen ja 33 muun valtuutetun aloitteen vieraan kielen oppimisen varhaistamisesta uudelleen valmisteltavaksi seuraavasti: Kaupunginhallitus pitää kieltenopetuksen varhaistamista kannatettavana ja kehottaa valmistelemaan käytännön laajentamista syksystä 2018 kaikkiin kouluihin, joissa toiminta luontevasti onnistuu. Kaupunginhallitus pitää myös tärkeänä, että syksyllä 2017 käynnistyviä kielirikastetun esiopetuksen pilotteja seurataan ja toimintaa pyritään laajentamaan vuodelle 2018.

Aloitteessa esitetään, että vieraan kielen opiskelu mahdollistetaan alakoulun ensimmäiseltä luokalta alkaen. Samalla tarjotaan kielikerhoja ja lisätään kielikylpyä ja -suihkuja osana varhaiskasvatusta. Varhaiskas-

25.09.2017

vatuksessa ja opetustoimessa tulisi yhteistyössä aloittaa valmistelu, jossa tutkitaan uusia keinoja tavoitteen saavuttamiseksi.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua. Määräaika on kahdeksan kuukautta. Jos määräaika ylittyy sen vuoksi, että kaupunginhallitus päättää palauttaa aloitteen uudelleen valmisteltavaksi, aloite käsitellään määräajan päättymistä seuraavassa aloitteita käsittelevässä valtuuston kokouksessa.

Kaupunginhallitus viittaa opetuslautakunnan ja varhaiskasvatuslautakunnan lausuntoihin sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lisäselvitykseen ja toteaa seuraavaa:

Kielenoppimisen tukeminen kielenopetuksen varhentamisella on tutkimusten mukaan merkittävää. Varhennetulla kielenopetuksella tuetaan oppilaiden oppimista ja oppilaiden motivoitumista kielenopiskeluun. Tutkimusten mukaan vieraan kielen oppimisessa parhaat tulokset saavutetaan, kun oppiminen on aloitettu ennen yhdeksättä ikävuotta.

Kaksikielistä opetusta on tarjolla sekä laajamittaisena (11 suomenkielistä koulua) että suppeampana (3 suomenkielistä koulua) kaksikielisenä opetuksena. Laajamittaisessa kaksikielisessä opetuksessa opetuksesta vähintään 25 % toteutetaan kohdekielellä. Suppea kaksikielinen opetus on kielirikasteista opetusta, jossa alle 25 % oppiaineiden sisällöstä opetetaan muulla kuin koulun opetuskielellä. Laajamittaiseen kaksikieliseen opetukseen hakeudutaan soveltuvuuskokeella. Suppeaan kaksikieliseen opetukseen voivat osallistua kaikki kyseisen koulun oppilaat. Lisäksi kaupungissa on ruotsin kielen kielikylvyn opinpolku varhaiskasvatuksesta perusopetuksen päättövaiheeseen asti. Osa kouluista tarjoaa vuosiluokilla 1 ja 2 mahdollisuuden tutustua kieliin myös kerhoissa ja pienimuotoisissa opetustuokioissa (ns. kielisuihutus).

Esiopetuksessa kielten oppimisen pilotointiin on varauduttu 150 000 euron määrärahalta vuoden 2017 käyttösuunnitelmassa.

Kielirikasteisella esiopetuksella tarkoitetaan esiopetusta, jossa alle 25 % toiminnasta järjestetään säännöllisesti ja suunnitellusti jollakin muulla kuin perusopetuslaissa säädetyllä opetuskielellä. Kielirikasteinen esiopetus antaa luontevia mahdollisuuksia tuoda monikielisyyttä ja kulttuurien kohtaamisia esiin esiopetuksen arjessa ja toimintakulttuurissa. Tavoitteena on, että lapset olisivat sekä kielen oppijoita että käyttäjiä. Tavoitteena voi olla siirtyminen kielirikasteiseen tai muuhun kaksikieliseen perusopetukseen.

25.09.2017

Kielirikasteinen esiopetus toteutetaan niin, että opettajat kiertävät useammassa esiopetusryhmässä ja järjestävät kielirikasteisen esiopetuksen mukaista toimintaa kussakin ryhmässä niin, että se muodostaa alle 25 % esiopetuksen toiminnasta.

Kielirikasteista esiopetusta järjestetään kaudella 2017–2018 yhdeksässä päiväkodissa, kahdessakymmenessä esiopetusryhmässä.

- Päiväkodit Auringonkukka, Toivo ja Satakieli – ranska
- Päiväkodit Myllynratas ja Leipuri – venäjä
- Päiväkodit Kesäheinä ja Alku-Käpylinna – espanja
- Päiväkodit Maunula, Himmeli, Perttu ja Vaskiniitty – englantia

Kielirikasteinen esiopetus antaa luontevia mahdollisuuksia tuoda monikielisyttä ja kulttuurien kohtaamisia esiin esiopetuksen arjessa ja toimintakulttuurissa. Tarkoitus on, että lapset voivat perusopetukseen siirtymässään valita esiopetuksessa tutuksi tulleen vieraan kielen varhennettua opetuksen.

Pilotoinnin tuloksien arvioinnin ja toimintamallin kehittämisen näkökulmasta on tärkeää voida jatkaa kielirikasteista toimintaa myös esiopetuksen toimintavuonna 2018–2019. Pidemmän aikavälin tavoitteena on, että helsinkiläisillä lapsilla on entistä varhaisemmin ja entistä monipuolisemmin mahdollisuus oppia eri kieliä jo esiopetuksesta alkaen. Kielen opetuksen varhentamisessa esiopetusta eri kielillä tarjoavat yksityiset päiväkodit ovat tärkeinä kumppaneina ja tältäkin osin pyritään varmistamaan sujuvat opinpolut.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on myös valmisteilla kaksikielisen suomi-saame opetuksen käynnistäminen esi- ja perusopetuksessa. Kaksikieliseen suomi-saame varhaiskasvatukseen on edellytykset kunnallisella puolella sekä yksityisenä palveluna. Kaksikielistä suomi-saame -opetuksen opinpolkua esiopetuksesta perusopetukseen valmistellaan toimintavuodelle 2018–2019.

Varhennettua kielenopetusta on tällä hetkellä tarjolla vakituisesti 13 ja hankerahoituksella 32 suomenkielisessä koulussa Helsingin 76 suomenkielisestä koulusta, joissa on ensimmäinen vuosiluokka. Varhennettua kielenopetusta tarjoavat koulut sijoittuvat kaikille Helsingin neljälle perusopetuksen alueelle. Hankerahoituksella aloitettujen 32 koulun varhennettua kielen opetus on yksi vuosiviikkotunti ryhmää kohden. Lisäksi hankerahoituksella kustannetaan yhdeksän koulun kielisuihikutuskokeilu, johon koulut saivat 0,5 vuosiviikkotuntia ryhmää kohden.

Ruotsinkielisen perusopetuksen itäisellä alueella toteutetaan lukuvuonna 2017-2018 kokeilu, joka sisältää sekä kielisuihikutusta (1. luokalla toinen kotimainen, 3. luokalla A2-kieli) sekä etä-/monimuoto-opetusta (4. luokalla A2-kieli, saksa). Kokeiluun osallistuvat alueen neljä koulua.

25.09.2017

Hankerahoitus koskee lukuvuotta 2017–2018. Kielten opetuksen varhentamisen laajentaminen Helsingissä koskemaan kaikkia kouluja niin, että kaikki oppilaat aloittavat 1. luokalta A-kielen opetuksen edellyttää määrärahan kohdentamista tähän tarkoitukseen. Varhennettu kielen opetus tarkoittaa yleisesti sitä, että 1-2 luokkalaisten minimituntimäärä nousee 19 vuosiviikkotunnista 21 vuosiviikkotuntiin. Vuotuinen kustannus suomenkielisissä ja ruotsinkielisissä peruskouluissa olisi yhteensä noin 2,5 milj. euroa.

Kaupunginhallituksen 4.9.2017 kaupunginvaltuustolle esittämän kaupunkistrategian vuosiksi 2017-2021 mukaan englanninkielisen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen paikkamäärä kaksinkertaistetaan. Helsingiläisten kielitaitoa monipuolistetaan lisäämällä kielikyö- ja kielirikasteista opetusta ja kasvatusta. Ensimmäisen vieraan tai toisen kotimaisen kielen opetus aloitetaan jo ensimmäiseltä luokalta. Kiinan kielen opetusta laajennetaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinn, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinn(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Holopainen Mari ym. valtuustoaloite Kvsto 2.11.2016 asia 12.pdf
- 2 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lisäselvitys.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.09.2017 § 857

HEL 2016-012068 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.09.2017 Pöydälle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.09.2017

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Lisätään esittelijän perustelujen loppuun seuraavaa:

"Varhaistetun kielenopetuksen ulottamista koko kaupunkiin ja esiopetuksen kielirikasteisen pilotoinnin laajentamista valmistellaan syksyille 2018, jos talousarviossa osoitetaan sille määrärahat."

Otso Kivekkään vastaehdotusta ei käsitelty asian käsittelyn keskeyttämisen vuoksi.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Otso Kivekkään ehdotuksesta.

11.09.2017 Pöydälle

24.04.2017 Palautettiin

18.04.2017 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Varhaiskasvatustalautakunta 07.03.2017 § 30

HEL 2016-012068 T 00 00 03

Lausunto

Varhaiskasvatustalautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Mari Holopaisen ym. aloitteesta vieraan kielen oppimisen varhaistamisesta perusopetuksessa sekä kielikerho- ja kielisuihkutarjonnan lisäämisestä varhaiskasvatuksessa:

Varhaiskasvatustalautakunnassa on varauduttu kielirikasteisen esiopetuksen kokeiluun päiväkotien esiopetuksessa toimintavuonna 2017–2018. Kielipainottunutta toimintaa pilotoidaan sovitulla alueilla kielirikasteisen esiopetuksen periaatteiden mukaisesti.

Kielirikasteisella esiopetuksella tarkoitetaan esiopetusta, jossa alle 25 % toiminnasta järjestetään säännöllisesti ja suunnitellusti jollakin muulla kuin perusopetuslaissa säädetyllä opetuskielellä. Kielirikasteinen esiopetus antaa luontevia mahdollisuuksia tuoda monikielisyyttä ja kulttuurien kohtaamisasia esiin esiopetuksen arjessa ja toimintakulttuurissa. Tavoitteena on, että lapset olisivat sekä kielen oppijoita että käyttäjiä.

Tavoitteena voi olla siirtyminen kielirikasteiseen tai muuhun kaksikieliseen perusopetukseen. (Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014 OPH.)

Tehtävään palkataan neljä äidinkielenään muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia puhuvaa lastentarhanopettajaa, jotka vastaavat toiminnan käynnistämisestä ja toteuttamisesta. Kielirikasteinen esiopetus toteutetaan niin, että opettajat kiertävät useammassa esiopetusryhmässä ja järjestävät kielirikasteisen esiopetuksen mukaista toimintaa kussakin ryhmässä niin, että se muodostaa alle 25 % esiopetuksen toiminnasta. Kielirikasteisen esiopetuksen kokeilu käynnistetään syksyllä 2017.

Kielirikasteisen esiopetuksen käynnistämistä ehdotetaan seuraavilla kielillä ja alueilla:

- Itäinen suurpii (Myllypuro) – venäjä
- Keskinen suurpiiri (Käpylä) – espanja
- Koillinen suurpiiri (Pihlajisto ja Latokartano) – ranska
- Pohjoinen ja koillinen suurpiiri (Maunula ja Siltamäki) – englantia

Alueet kokeilulle on valikoitu yhdessä perusopetuksen järjestäjien kanssa, jotta lapsille saataisiin mahdollisimman sujuva opinpolku ja opetuksen jatkumo. Alueiden valinnassa on tarkasteltu myös yksityisten palvelujentuottajien tarjoamaa kielipainotteista esiopetusta, jotta vältetään päällekkäisyydet tarjonnassa.

Kielten oppimisen pilotointiin päiväkodeissa on varauduttu 150 000 euron määrärahalla. Lisäksi olemme mukana Kielirikas Helsinki -hankkeessa, jossa kielten opetuksen varhentamiseen, seurantaan ja kehittämiseen esi- ja perusopetuksessa on haettu Opetushallituksen jakamaa valtionavustusta.

Kielirikas Helsinki -hankkeen tavoitteena on monikielinen Helsinki, jossa kaupungin rikas kielivaranto sekä tukee oppimista että houkuttaa lapsia uusien kielten äärelle. Pidemmän aikavälin tavoitteena on, että helsinkiläisillä lapsilla on entistä varhaisemmin ja entistä monipuolisemmin mahdollisuus oppia eri kieliä jo esiopetuksesta alkaen.

1. Varhennetaan kielten oppimista ja rohkaistaan monipuolisen kielivarannon luomiseen esi- ja perusopetuksessa siten, että kaupungin eri alueilla olisi monipuoliset mahdollisuudet varhennetun kielen aloittamiseen.
2. Kehitetään systemaattisesti varhennettua pedagogista kielipolkua esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisen yhteistoiminnan kautta.

25.09.2017

3. Mahdollistetaan kielirikasteisen opetuksen mukaisia toiminnallisia tuokioita esiopetuksen ja perusopetuksen yhteisissä ryhmissä.
4. Kartoitetaan huoltajien kielitoiveita ja ajatuksia kielten opetuksesta koko kaupungin laajuisesti, sekä rohkaistaan kartoituksen tulosten pohjalta kouluja lisäämään uusia harvinaisempia kieliä koulujen kieliohjelmiin.
5. Lisätään monipuolisella ja varhennetulla kielitarjonnalla lähikoulujen vetovoimaa.
6. Tiedotetaan kielten opiskelun merkityksestä lapsen opinpolulla, osana identiteetin kehittymistä ja tulevassa työelämässä hyödyntäen yhteistyökumppaneiden ja elinkeinoelämän toimijoiden verkostoja.
7. Vahvistetaan oppiaineiden välistä yhteistyötä luomalla rakenne, jossa kielten opetus on vakiintuneesti tiiviinä osana vähintään yhden oppimiskokonaisuuden opetusta lukuvuoden aikana.
8. Tuetaan ruotsinkielisen esi- ja alkuopetuksen kaksikielisten (suomi/ruotsi) oppilaiden kielellistä kehitystä ja herätetään halu suomen kielen opiskeluun.
9. Tuetaan ruotsinkielisen perusopetuksen oppilaiden suomenkielen oppimäärän ryhmävalintaa.
10. Rohkaistaan ruotsinkielisen perusopetuksen oppilaita valitsemaan A2-kieleksi ranska tai saksa tavallisemman englannin sijaan.

Varhaiskasvatuslautakunta toivoo, että tulevaisuudessa tarkastellaan säännöllisesti eri kielirikasteisen kasvatuksen ja opetuksen sekä kielikylvyn tarjontaa koko kaupungissa sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa ja pyritään ohjaamaan tarjontaa kokonaisuutena.

Käsittely

07.03.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Juha Levo: Varhaiskasvatuslautakunta toivoo, että tulevaisuudessa tarkastellaan säännöllisesti eri kielirikasteisen kasvatuksen ja opetuksen sekä kielikylvyn tarjontaa koko kaupungissa sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa ja pyritään ohjaamaan tarjontaa kokonaisuutena.

25.09.2017

Varhaiskasvatuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Juha Levon tekemän vastaehdotuksen.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Nina Onufriew, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 42550
nina.onufriew(a)hel.fi

Opetuslautakunta 07.03.2017 § 31

HEL 2016-012068 T 00 00 03

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Opetuslautakunta pitää tärkeänä kielenopetukseen kohdistuvia kehittämistoimia ja kielenopetuksen varhentamista.

Kielenoppimisen tukeminen kielenopetuksen varhentamisella on tutkimusten mukaan merkittävää. Varhennetulla kielenopetuksella tuetaan oppilaiden oppimista ja oppilaiden motivoitumista kielenopiskeluun. Tutkimusten mukaan vieraan kielen oppimisessa parhaat tulokset saavutetaan, kun oppiminen on aloitettu ennen yhdeksättä ikävuotta.

Varhennettua kielenopetusta on tällä hetkellä tarjolla 13 suomenkielisessä koulussa Helsingin 76:sta suomenkielisestä koulusta, joissa on ensimmäinen vuosiluokka. Varhennettua kielenopetusta tarjoavat koulut sijoittuvat kaikille Helsingin neljälle perusopetuksen alueelle. Helsingin kaupungin suomenkielisissä kouluissa ensimmäisen vieraan kielen opiskelu alkaa kaikille oppilaille viimeistään 3. luokalla.

Kaksikielistä opetusta on tarjolla sekä laajamittaisena (11 suomenkielistä koulua) että suppeampana (3 suomenkielistä koulua) kaksikielisenä opetuksena. Laajamittaisessa kaksikielisessä opetuksessa opetuksesta vähintään 25 % toteutetaan kohdekielellä. Suppea kaksikielinen opetus on kielirikasteista opetusta, jossa alle 25 % oppiaineiden sisällöstä opetetaan muulla kuin koulun opetuskielellä. Laajamittaiseen kaksikieliseen opetukseen hakeudutaan soveltuvuuskokeella. Suppea kaksikielinen opetukseen voi osallistua kaikki kyseisen koulun oppilaat. Lisäksi kaupungissa on ruotsin kielen kielikylyn opinpolku varhaiskasvatuksesta perusopetuksen päättövaiheeseen asti. Vuosiluokilla 1-6 kielikylyopetusta on kuudessa suomenkielisessä koulussa ja vuosiluokilla 7-9 viidessä suomenkielisessä koulussa. Osa kouluista tarjoaa vuosi-

25.09.2017

luokilla 1 ja 2 mahdollisuuden tutustua kieliin myös kerhoissa ja pienimuotoisissa opetustuokioissa (ns. kielisuihkus).

Helsingin ruotsinkielisissä kouluissa A1-kielen opetus on varhennettu alkavaksi toiselta vuosiluokalta. A1-kieli on kaikissa kouluissa suomi. Neljännellä luokalla alkaa A2-kielen opetus ja vaihtoehtoina on englanti, saksa ja ranska. Kutakuinkin kaikki oppilaat valitsevat A2-kielen. B2-kielen opetus on varhennettu aloitettavaksi seitsemänneltä vuosiluokalta.

Helsingin opetusviraston suomen- ja ruotsinkielinen linja ovat yhdessä varhaiskasvatusviraston kanssa hakeneet Opetushallituksen perusopetuksen järjestäjille suunnattua avustusta kielenopetuksen varhentamiseen, kehittämiseen ja lisäämiseen. Haku liittyy Uusi peruskoulu -ohjelman kielenopetusta koskevaan kokeiluun. Hankkeeseen liittyvien toimenpiteiden kautta laajennetaan varhennetun kielen ja kielisuihkutuksen tarjontaa. Haun yhteydessä kouluilta kysyttiin halukkuutta kielenopetuksen varhentamiseen. Kouluista 20 ilmoitti halukkuutensa kielenopetuksen varhentamiseen jo syksystä 2017 ja 12 koulua ilmoitti halukkuutensa kielisuihkutuksen antamiseen kielivalintojen tueksi. Varhennetun kielenopetuksen laajentamisessa huomioidaan alueellinen tasa-arvoisuus.

Opetuslautakunta pitää tärkeänä, että kaikki oppilaat aloittavat 1. luokalta A-kielen opetuksen. Tämä edellyttää lisärahoitusta. Varhennettu kielen opetus tarkoittaa sitä, että 1-2 luokkalaisten minimituntimäärä nousee 19 vuosiviikkotunnista 21 vuosiviikkotuntiin. Varhennetun kielenopetuksen uudistusta toteutettaessa on syytä varmistaa, että vuosiviikkotuntimäärää lisätään yhtä paljon suomenkielisissä sekä ruotsinkielisissä kouluissa. Vuotuinen kustannus yhteensä suomenkielisissä ja ruotsinkielisissä kouluissa olisi noin 2,5 milj. euroa.

Käsittely

07.03.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Keskustelu.

Jäsen Hertzberg teki vastaehdotuksen, että lausuntoehdotuksen 6. kappaleen ("Helsingin ruotsinkielisissä kouluissa...") toisen virkkeen "A1-kieli on kaikissa kouluissa suomi." jälkeen lisätään seuraavaa:

"Neljännellä luokalla alkaa A2-kielen opetus ja vaihtoehtoina on englanti, saksa ja ranska. Kutakuinkin kaikki oppilaat valitsevat A2-kielen."

ja että lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen ("Opetuslautakunta pitää tärkeänä...") kolmannen virkkeen jälkeen lisätään seuraavaa:

25.09.2017

"Varhennetun kielenopetuksen uudistusta toteutettaessa on syytä varmistaa, että vuosiviikkotuntimäärää lisätään yhtä paljon suomenkielisisä sekä ruotsinkielisissä kouluissa."

Kannattaja jäsen Nordman

Hyväksyttiin yksimielisesti jäsen Hertzbergin vastaehdotus.

Hyväksyttiin esittelijän ehdotuksesta poiketen.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Taina Tervonen, vs. opetuspäällikkö, puhelin: 310 86208
taina.tervonen(a)hel.fi

§ 877

V 11.10.2017, Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite koulupsykologien ja -kuraattorien Wilman käyttöoikeuksien laajentamisesta

HEL 2017-003505 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Tuomas Rantasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs:

Lisätään esittelijän perustelujen viimeiseksi kappaleeksi seuraavaa:

"Kaupunginhallitus kehottaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialaa ryhtymään toimiin koulupsykologien ja -kuraattoreiden Wilma-oikeuksien vahvistamiseksi, ottaen huomioon lain tulkintaa koskevan Tietosuojavaltuutetun lausunnon. Mikäli oikeuden antamisen edellytyksenä katsotaan olevan huoltajien luvan pyytäminen, toimialaa kehoitetaan selvittämään mahdollisuutta kysyä tällainen lupa ennakoivasti muun kotien kanssa käytävän tietojenvaihdon yhteydessä."

Kannattaja: Pia Pakarinen

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Otso Kivekkään vastaehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rantanen Tuomas ym. valtuustoaloite Kvsto 22.3.2017 asia 8
- 2 Arvio Wilma-oikeuksien myöntämisestä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Tuomas Rantasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Tuomas Rantanen ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että koulupsykologeille ja -kuraattoreille annetaan yhtä laajat Wilman käyttöoikeudet, kuin opettajillakin on. Mikäli käyttöoikeuksien laajentaminen ei ole mahdollista, tulee selvittää mahdollisuus pyytää oppilaiden vanhemmilta tähän lupa.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa opetuslautakunnan ja oikeuspalveluiden lausuntoon ja toteaa seuraavaa:

Wilma on oppilashallintojärjestelmä multiPrimuksen internetliittymä. Wilmaa käytetään muun muassa seuraavalla tavalla: Oppilaat ja opiskelijat valitsevat Wilmassa kursseja, seuraavat suorituksiaan, lukevat tiedotteita ja viestivät opettajien kanssa. Opettajat syöttävät Wilman kautta arvioinnit ja poissaolot, päivittävät henkilötietojaan ja viestivät opiskelijoiden ja huoltajien kanssa. Huoltajat seuraavat ja selvittävät Wilman kautta opiskelijan poissaoloja, viestivät opettajien kanssa ja lukevat koulun tiedotteita.

MultiPrimus sisältää runsaasti oppilaiden ja opiskelijoiden koulunkäyntiin ja opintoihin liittyviä henkilötietoja.

Wilmaan ja multiPrimukseen tallennettavat oppilaiden ja opiskelijoiden henkilötiedot ovat osa oppilasrekisteriä ja opiskelijarekisteriä. Rekistereihin kuuluvat kaikki oppilaista ja opiskelijoista opetuksen järjestämiseksi kerätyt tiedot riippumatta siitä, mihin ne on tallennettu.

Rekisterinpitäjä vastaa henkilötietojen käsittelystä. Rekisterinpitäjän on toteutettava tarpeelliset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet henkilötietojen suojaamiseksi asiattomalta pääsylvä ja laittomalta käsittelyltä (Henkilötietolaki 32 §). Henkilötietojen suojaamiseen liittyy käyttöoikeusjärjestelmä. Työntekijät voivat käsitellä vain sellaisia henkilötietoja, joita he tarvitsevat työtehtävissään ja käyttöoikeudet järjestelmään myönnetään tämän mukaisesti. Opettajilla tulee olla työtehtävien mukaan määräytyvät käyttöoikeudet Wilmaan. Koulukuraattoreilla ja -psykologeilla ei ole tällä hetkellä Wilman käyttöoikeuksia.

25.09.2017

Henkilötietoja voidaan luovuttaa henkilökisteristä vain, jos siihen on laissa säädetty peruste tai henkilön suostumus. Sen lisäksi tulee olla peruste saada nämä tiedot teknisen käyttöyhteyden avulla.

Oppilasrekisteriin ja opiskelijarekisteriin sisältyvät oppilaiden ja opiskelijoiden henkilötiedot voivat olla julkisia tai salassa pidettäviä.

Julkisia henkilötietoja voi luovuttaa, jos luovutuksensaajalla on henkilötietojen suojaa koskevien säännösten mukaan oikeus tallettaa ja käyttää tällaisia tietoja. Julkisia henkilötietoja voi luovuttaa myös rekisteröidyn suostumuksella.

Salassa pidettäviä tietoja voi luovuttaa, jos tiedon antamisesta tai oikeudesta tiedon saamiseen on laissa erikseen nimenomaisesti säädetty tai jos se, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty, antaa siihen suostumuksensa (Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 26 §). Oppilaan oppilashuoltotyöhön osallistuvilla on oikeus saada opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät salassa pidettävät tiedot (Perusopetuslaki 40.2 §). Lukiolaissa on vastaavan kaltainen säännös (Lukiolaki 32 §). Tarvittaessa pitää pystyä perustelemaan, miksi jokin salassa pidettävä tieto on luovutettu.

Jos opiskeluhuollon kuraattorille tai psykologille myönnetään tekninen käyttöyhteys koulun ylläpitämään henkilökisteriin (Wilman käyttöoikeus), asiassa on kysymys henkilötietojen sähköisestä luovuttamisesta.

Perusopetuslain 41 a §:n, lukiolain 33 a §:n ja ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain 43 a §:n mukaan kyseisessä laissa tarkoitettuihin rekistereihin sisältyviä tietoja voidaan luovuttaa tietoon oikeutetulle teknisen käyttöyhteyden avulla. Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietoja luovuttavan on varmistuttava siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

Henkilötietoja voidaan luovuttaa henkilökisteristä vain, jos siihen on laissa säädetty peruste tai henkilön suostumus. Tietoja luovuttava vastaa luovutuksen lainmukaisuudesta. Tietoja voidaan luovuttaa vain silloin, kun siihen on laissa säädetty ja tehtävien hoitoon liittyvä tiedonsaantioikeus. Luovutettavien tietojen tulee olla kussakin käyttötarkoituksessa tarpeellisia ja virheettömiä.

Tiedon luovuttamisen edellytykset on arvioitava tapauskohtaisesti, jolloin tulee arvioida, mitkä kuraattorin tai psykologin asiakkaana olevan oppilaan tai opiskelijan opetuksen järjestämistä koskevat henkilötiedot kulloinkin ovat välttämättömiä kuraattorin tai psykologin tehtävän hoidon kannalta. Koulukuraattoreille ja -psykologeille ei tule myöntää Wilman käyttöoikeutta ilman oppilashuollon asiakkuutta. Tällöin on myös

25.09.2017

arvioitava, edellyttääkö oikeuksien myöntäminen multiPrimusta koskevan rekisteriselosteen tarkistamista.

Wilman käyttöoikeuden myöntäminen kuraattoreille ja psykologeille niin, että koulun tai oppilaitoksen kaikkien oppilaiden ja opiskelijoiden tiedot ilman asiakkuutta ovat koulun kuraattorin tai psykologin käytössä, ei ole mahdollista ilman huoltajilta pyydettyä suostumusta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala selvittää mahdollisuutta pyytää huoltajilta suostumus oppilaiden ja opiskelijoiden henkilötietojen luovuttamiseen kuraattoreille ja psykologeille. Suostumuksen tulee olla henkilön tietoinen tahdonilmaisu.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rantanen Tuomas ym. valtuustoaloite Kvsto 22.3.2017 asia 8
- 2 Arvio Wilma-oikeuksien myöntämisestä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.09.2017 § 859

HEL 2017-003505 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.09.2017 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Otso Kivekkään ehdotuksesta.

11.09.2017 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.09.2017

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Opetuslautakunta 16.05.2017 § 67

HEL 2017-003505 T 00 00 03

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Wilma on oppilashallintojärjestelmä multiPrimuksen internetliittymä. Wilmaa käytetään muun muassa seuraavalla tavalla: Oppilaat ja opiskelijat valitsevat Wilmassa kurseja, seuraavat suorituksiaan, lukevat tiedotteita ja viestivät opettajien kanssa. Opettajat syöttävät Wilman kautta arvioinnit ja poissaolot, päivittävät henkilötietojaan ja viestivät opiskelijoiden ja huoltajien kanssa. Huoltajat seuraavat ja selvittävät Wilman kautta opiskelijan poissaoloja, viestivät opettajien kanssa ja lukevat koulun tiedotteita.

Oppilashallintojärjestelmä multiPrimusta käytetään oppilaiden ja opiskelijoiden koulunkäynnin, opetusjärjestelyiden ja oppimistulosten hallintaan ja valvontaan. MultiPrimus sisältää runsaasti oppilaiden ja opiskelijoiden koulunkäyntiin ja opintoihin liittyviä henkilötietoja. Tietosisältö on kerrottu tarkemmin multiPrimuksen rekisteriselosteessa, joka löytyy Helsingin kaupungin internetsivuilta.

Wilmaan ja multiPrimukseen tallennettavat oppilaiden ja opiskelijoiden henkilötiedot ovat osa oppilasrekisteriä ja opiskelijarekisteriä. Rekistereihin kuuluvat kaikki oppilaista ja opiskelijoista opetuksen järjestämiseksi kerätyt tiedot riippumatta siitä, mihin ne on tallennettu. Rekisterinpitäjä on opetustoimen hallinnosta vastaava toimielin, opetuslautakunta. Rekistereitä ylläpidetään opetuksen järjestämiseksi ja tietoja käytetään koulujen ja oppilaitosten omassa toiminnassa.

Rekisterinpitäjä vastaa henkilötietojen käsittelystä. Rekisterinpitäjän on toteutettava tarpeelliset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet henkilötietojen suojaamiseksi asiattomalta pääsylvä ja laittomalta käsittelylvä (henkilötietolaki 32 §). Henkilötietojen suojaamiseen liittyy käyttöoikeusjärjestelmä. Työntekijät voivat käsitellä vain sellaisia henkilötietoja, joita he tarvitsevat työtehtävissään ja käyttöoikeudet järjestelmään myönnetään tämän mukaisesti.

Esimerkiksi opettajilla tulee olla heidän työtehtäviensä mukaan määräytyvät käyttöoikeudet Wilmaan.

Henkilötietojen luovuttaminen henkilörekisteristä

Henkilötietoja voidaan luovuttaa henkilörekisteristä vain, jos siihen on laissa säädetty peruste tai henkilön suostumus. Sen lisäksi tulee olla peruste saada nämä tiedot teknisen käyttöyhteyden avulla.

Oppilasrekisteriin ja opiskelijarekisteriin sisältyvät oppilaiden ja opiskelijoiden henkilötiedot voivat olla julkisia tai salassa pidettäviä.

Salassa pidettäviä tietoja voi luovuttaa, jos tiedon antamisesta tai oikeudesta tiedon saamiseen on laissa erikseen nimenomaisesti säädetty tai jos se, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty, antaa siihen suostumuksensa (Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 26 §). Oppilaan oppilashuoltotyöhön osallistuvilla on oikeus saada opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät salassa pidettävät tiedot (Perusopetuslaki 40.2 §). Tarvittaessa pitää pystyä perustelemaan, miksi jokin salassa pidettävä tieto on annettu eteenpäin.

Julkisia henkilötietoja voi luovuttaa, jos luovutuksensaajalla on henkilötietojen suojaa koskevien säännösten mukaan oikeus tallettaa ja käyttää tällaisia tietoja. Julkisia henkilötietoja voi luovuttaa myös rekisteröidyn suostumuksella.

Suostumuksen tulee olla henkilön tietoinen tahdonilmaisu.

Henkilötietojen luovuttaminen teknisen käyttöyhteyden avulla

Jos opiskeluhuollon kuraattorille tai psykologille myönnetään tekninen käyttöyhteys koulun ylläpitämään henkilörekisteriin (Wilman käyttöoikeus), asiassa on kysymys henkilötietojen sähköisestä luovuttamisesta.

Perusopetuslain 41 a §:n, lukiolain 33 a §:n ja ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain 43 a §:n mukaan kyseisessä laissa tarkoitettuihin rekistereihini sisältyviä tietoja voidaan luovuttaa tietoon oikeutetulle teknisen käyttöyhteyden avulla. Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietoja luovuttavan on varmistuttava siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

Tietoja luovuttava vastaa luovutuksen lainmukaisuudesta. Tietoja voidaan luovuttaa vain silloin, kun siihen on laissa säädetty ja tehtävien hoitoon liittyvä tiedonsaantioikeus. Luovutettavien tietojen tulee olla kussakin käyttötarkoituksessa tarpeellisia ja virheettömiä.

Tiedon luovuttamisen edellytykset on arvioitava tapauskohtaisesti, jolloin tulee arvioida, mitkä kuraattorin tai psykologin asiakkaana olevan oppilaan tai opiskelijan opetuksen järjestämistä koskevat henkilötiedot kulloinkin ovat välttämättömiä kuraattorin/psykologin tehtävän hoidon

25.09.2017

kannalta. Wilmaa tulee kehittää siten, että oppilaiden ja opiskelijoiden henkilötietojen sähköinen luovuttaminen Wilman välityksellä tietoon oikeutetuille kuraattoreille ja psykologeille voidaan toteuttaa lainmukaisesti.

Wilman käyttöoikeuden myöntäminen kuraattoreille ja psykologeille niin, että koulun tai oppilaitoksen kaikkien oppilaiden ja opiskelijoiden tiedot ilman asiakkuutta ovat koulun kuraattorin tai psykologin käytössä, ei ole mahdollista ilman huoltajilta pyydettyä suostumusta. Opetusvirasto selvittää mahdollisuutta pyytää huoltajilta suostumus oppilaiden ja opiskelijoiden henkilötietojen luovuttamiseen kuraattoreille ja psykologeille. Suostumuksen tulee olla henkilön tietoinen tahdonilmaisu.

Käsittely

16.05.2017 Ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Hyväksyttiin esittelijän ehdotus.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Kati Laaksonen, lakimies, puhelin: 310 86628
kati.laaksonen(a)hel.fi

25.09.2017

Asia/8

§ 878

Henkilöstökassatoimikunnan jäsenten valitseminen

HEL 2017-006934 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti valita vuonna 2017 alkaneelle toimikaudelleen kaupunginhallituksen vahvistamien henkilöstökassan sääntöjen mukaiseen henkilöstökassatoimikuntaan jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet seuraavasti:

Jäsenet

Varajäsenet

rahoitusjohtaja

talous- ja suunnittelupäällikkö

Tuula Saxholm
Kaupunginkanslia

Tero Vuontisjärvi
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

henkilöstöpolitiikan päällikkö suunnittelupäällikkö

Asta Enroos
Kaupunginkanslia

Pekka Tirkkonen
Kaupunkiympäristön toimiala

talous- ja suunnittelupäällikkö henkilöstöpäällikkö

Sampo Pajari
Sosiaali- ja terveystoimiala

Kirsi Kallio
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Jaana Alaja
JUKO

Vuokko Uusikangas
JUKO

Jussi Ruokonen
Jyty

Carita Bardakci
JHL

25.09.2017

Samalla kaupunginhallitus päätti valita toimikunnan puheenjohtajaksi rahoitusjohtaja Tuula Saxholmin ja varapuheenjohtajaksi yksikön päällikkö Asta Enroosin.

Käsittely

Esteelliset: Tuula Saxholm

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 310 36321
tuomo.makinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

JHL

JUKO

KTN

Julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliitto Jyty ry

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallituksen hyväksymien henkilöstökassan sääntöjen mukaan henkilöstökassan toimintaa kehittää ja valvoo kaupunginhallituksen toimikaudekseen valitsema henkilöstökassatoimikunta. Toimikuntaan kuuluu viisi jäsentä, joista kaksi valitaan järjestöneuvottelukunnan ehdottamista henkilöistä. Kullekin jäsenelle valitaan lisäksi henkilökohtainen varajäsen. Kaupunginhallitus määrää toimikunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Toimikuntaan kuuluivat edellisellä toimikaudella puheenjohtajana Tuula Saxholm varajäsenenään Tuula Mäkelä, varapuheenjohtajana Marju Pohjaniemi varajäsenenään Sari Kuoppamäki, Tiina Mäki varajäsenenään

25.09.2017

nään Merja Aalto-Setälä, Jussi Ruokonen varajäsenenään Carita Bardakci sekä Jaana Alaja varajäsenenään Vuokko Uusikangas.

Järjestöneuvottelukunta on ehdottanut, että sen esityksestä toimikuntaan vuonna 2015 alkaneelle kaudelle valitut varsinaiset jäsenet ja heidän varajäsenensä jatkaisivat kaupunginhallituksen vuonna 2017 alkaneen toimikauden loppuun kestävällä henkilöstökassatoimikunnan toimikaudella edelleen samoissa rooleissa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 310 36321
tuomo.makinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

JHL

JUKO

KTN

Julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliitto Jyty ry

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala

25.09.2017

Asia/9

§ 879

Toimialojen ja kaupunginkanslian virkojen lakkauttaminen

HEL 2017-007035 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti lakkauttaa liitteen mukaiset toimialojen ja kaupunginkanslian virat.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Taina Hartikainen, erityissuunnittelija, puhelin: 31043837
taina.hartikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lakkautettavat virat 25.9.2017

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia, kaupunkiympäristön toimiala, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala sekä sosiaali- ja terveystoimiala ovat esittäneet yhteensä 265 viran lakkauttamista. Lakkauttaminen johtuu siitä, että virat ovat tulleet organisaatiomuutoksista johtuen tarpeettomiksi. Virkoja on jäänyt tyhjäksi myös käyttötarkoituksen muutosten ja eläköitymisten vuoksi, jolloin ne virat, joita ei enää täytetä, lakkautetaan.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää virkojen lakkauttamisesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Taina Hartikainen, erityissuunnittelija, puhelin: 31043837
taina.hartikainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.09.2017

Asia/9

Liitteet

1 Lakkautettavat virat 25.9.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Toimialat
Taloushallintopalvelut

Asia tulisi käsitellä 25.9.2017

§ 880

Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle Laajasalon Villa Degerön suojelemisesta

HEL 2016-011569 T 10 03 10

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon Laajasalon Reposalmessa sijaitsevaa rakennussuojeluesitystä koskien:

1930-luvulla rakennettu huvila Villa Degerö esitetään suojeltavaksi piirakennuksineen rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) nojalla. Rakennus sijaitsee osoitteessa Reposalmentie 2, Helsingin kaupungin omistamalla tilalla Degerögård (RN:o 1:1080).

Rakennusta pidetään kulttuurihistoriallisesti ja kulttuuriympäristön kannalta arvokkaana. Yksittäisenä kohteena huvila ei sisälly Helsingin höyrylaivareittien kesähuvila-asutuksen valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön aluerajaukseen, johon mm. läheiset Degerön kartano ja Vartiosaari kuuluvat. Vastaavalla tavalla se kuitenkin ilmentää Helsingin lähisaaristoon höyrylaivareittien varteen syntyneitä huvila-asutusta, joka kertoo pääkaupunkilaisten 1800-luvulla alkaneesta ja 1900-luvun alkupuolella laajentuneesta kesäasumiskulttuurista.

Reposalmentie 2:n huvilassa on tehty ns. tekninen rakennusinventointi ja se on arvotettu luokkaan 2. Rakennus on merkitty inventoinnin teemakartalle kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi rakennukseksi. Uudenmaan ELY-keskuksen ja museoviraston edustajat ovat alkuvuodesta 2017 arvioineet kohdetta paikan päällä suojelutavoitteiden määrittämiseksi erityisesti sisätiloissa. Tuolloin havaittiin, että huvila on säilynyt ulkoasultaan, huonetilajärjestykseltään ja kiinteältä sisustukseltaan lähes alkuperäisessä 1930-luvun asussaan.

Huvila sijaitsee alueella, jonka asemakaava on tullut voimaan 1984. Rakennus on osoitettu vr-merkinnällä rakennukseksi, jonka määräyksen mukaan "saa säilyttää". Kun voimassa oleva asemakaava määrittelee huvilan rakennukseksi, jonka "saa säilyttää", eikä paikalle ole osoitettu lisää rakennusoikeutta tai muuta huvilan korvaamista edellyttävää maankäyttöä, voi kaavan tulkita viittaavan rakennuksen suojeluarvoon. Määräyksen muotoilu ei kuitenkaan tosiasiallisesti turvaa kohteen säilymistä, eikä siten täytä nykyisiä asemakaavalle asetettuja sisältövaatimuksia rakennetun kulttuuriympäristön arvojen vaalimisesta.

25.09.2017

Kaupunginvaltuusto on 26.10.2016 (273 §) hyväksynyt 48. kaupunginosan (Vartiosaari) Vartiosaarta ja sitä ympäröivää vesialuetta koskevan osayleiskaavan 24.11.2015 päivätyn ja 15.5.2016 sekä 21.9.2016 muutetun piirustuksen numero 12373 mukaisena ja osayleiskaavaselostuksesta ilmenevin perustein oikeusvaikutteisena osayleiskaavana. Kaavasta on valitettu, eikä se ole lainvoimainen.

Vartiosaaren osayleiskaava osoittaa Reposalmen yli rakennettavaksi joukko-, ajoneuvo- ja kevyen liikenteen siltaa. Osayleiskaavaa varten laaditun viitesuunnitelman mukaan, Laajasalosta Vartiosaaren sillalle johtava katu sijoittuu pääosin voimassa olevan asemakaavan jalankululle ja pyöräilylle varatun kadun kohdalle, mutta myös lausuntoa koskevalle Villa Degerölle vuokratun määräalan kohdalle.

Rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain tarkoituksena on, että rakennusperinnön suojeleminen asemakaava-alueella ja asemakaavoitetuksi päätetyillä alueilla järjestetään pääsääntöisesti ja ensisijaisesti kaavoituksella. Rakennusperintölain perustelujen mukaan (hallituksen esitys 191/2009) kaavasuoja sopii erityisesti laajojen kokonaisuuksien suojeluun sekä rakennuksiin liittyvän ympäristön suojeluun, kuten pihapiirien suojeluun. Lain perusteluissa on lähdetty siitä, että erityislakia sovellettaisiin, mikäli suojelua ei voitaisi toteuttaa maankäyttö- ja rakennuslain säännösten nojalla.

Laaditun ja hyväksytyt Vartiosaaren osayleiskaavan mukaisesti saaren maankäyttö tulee huomattavasti tehostumaan ja osayleiskaava tukeutuu keskustasta Laajasalon kautta, huvilatontin vieritse kulkevaan raitiotieyhteyteen. Siltasuunnitelmaa ei ole vielä tehty eikä sen vaatimia tila- tai teknisiä kysymyksiä ratkaistu. Huvilan ja sen pihapiirin suojelukysymyksiä ei ole mahdollista ratkaista erillisenä muusta alueen kaavoituksesta. Museoviraston lausuntoon sisältyvä ehdotus suojelun kohdentamiseksi ja tavoitteiksi ratkaistaan osana alueen tulevaa asemakaavoitusta.

Kaupunki katsookin, että rakennussuojeluesitystä ei tulisi hyväksyä, ja Villa Degerön suojelukysymys tulisi ratkaista tulevan asemakaavoituksen yhteydessä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.09.2017

- 1 Hakemus Villa Degerön rakennussuojelusta 21.10.2016
- 2 Museoviraston lausunto
- 3 ELYn lausuntopyyntö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 3

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

***** on tehnyt esityksen Laajasalon Reposalmessa sijaitsevan Villa Degerön suojelemisesta rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) säännösten nojalla.

Uudenmaan ELY-keskus on 8.5.2017 pyytänyt Helsingin kaupungin lausuntoa Villa Degerön suojelemisesta ja museoviraston lausunnosta. Lausunnolle annettu määräaika on siirretty 30.9.2017.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakemus Villa Degerön rakennussuojelusta 21.10.2016
- 2 Museoviraston lausunto
- 3 ELYn lausuntopyyntö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-

Otteen liitteet

Esitysteksti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.09.2017

ja ympäristökeskus

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus
Asemakaavoitus 14.9.2017

HEL 2016-011569 T 10 03 10

Kaupunginkanslia on pyytänyt asemakaavoituspalvelulta lausuntoa Helsingin Laajasalossa sijaitsevan Villa Degerön suojeluesityksestä sekä sitä koskevasta Museoviraston lausunnosta. Asemakaavoituspalvelu arvioi esitystä kaupunkisuunnittelun ja kaavoituksen näkökulmasta ja antaa seuraavan lausunnon.

Lausuntopyyntö koskee 1930-luvulla rakennetun huvilan Villa Degerön suojelua piharakennuksineen rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla (Laki rakennusperinnön suojelemisesta, 4.6.2010/498). Rakennus sijaitsee osoitteessa Reposalmentie 2 Helsingin kaupungin omistamalla tilalla Degerögård (RN:o 1:1080).

Suojeluesityksen perustelut

Suojelua haetaan rakennuksen kulttuurihistoriallisen ja kulttuuriympäristöllisen arvon johdosta siksi, että Vartiosaaren rakentamissuunnitelmaan liittyvän mahdollisen sillan rakentaminen uhkaa rakennusta.

Villa Degerön huvila on osa Laajasalon ennen 1940-lukua rakennettua huvilaympäristöä ja siten osa merellisen huvilakulttuurin yleisilmettä paikallisympäristössä. Huvilaa on ylläpidetty ja hoidettu vuosikymmenien saatossa historiaa ja huvilan kulttuuriarvoa ja ympäristöä kunnioittaen. Rakennuksen ylläpidossa on huomioitu alueen historiallinen merkitys, rakennuksen alkuperäiset materiaalit, sekä ympäristön alkuperäinen suunnittelu.

Museoviraston ehdotus suojelun kohdentamiseksi ja tavoitteiksi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

25.09.2017

Kun asemakaava vuodelta 1984 määrittelee huvilan rakennukseksi, jonka ”saa säilyttää”, eikä paikalle ole osoitettu lisää rakennusoikeutta tai muuta huvilan korvaamista edellyttävää maankäyttöä, voi kaavan tulkita viittaavan rakennuksen suojeluarvoon. Määräyksen muotoilu ei kuitenkaan tosiasiallisesti turvaa kohteen säilymistä, eikä siten täytä nykyisiä asemakaavalle asetettuja sisältövaatimuksia rakennetun kulttuuriympäristön arvojen vaalimisesta.

Suojelun tarve koskee huvilarakennuksen ulkoasua, rakennusrunkoa, huonetilajärjestystä, kiinteää sisustusta sekä pihapiiriä.

Suojelun olisi täytettävä seuraavat tavoitteet. Rakennuksia sekä piha-alueita hoidetaan ja käytetään niin, ettei niiden kulttuurihistoriallinen arvo heikenny. Korjaus- ja muutostöiden on syytä perustua kohteen historian, alkuperäistoteutuksen, muutosvaiheiden ja säilyneisyyden hyvään tuntemukseen. Rakennusten ulkoasu ja rakennusrunko säilyvät. Toiminnalle välttämättömiä ja restauroinnin kokonaisharkinnan kannalta mahdollisia väliseinien aukkomuutoksia voidaan tehdä. Huonetilajärjestys ja kiinteä sisustus tulee säilyttää. Rakennusosia korjataan ja tarvittaessa uusitaan siten, että rakenteet, materiaalit ja työtavat vastaavat alkuperäistä toteutusta ja ovat muilta osin rakennusten ominaispiirteisiin sopivia. Välttämättömät rakennus- ja talotekniset kunnostukset ovat mahdollisia.

Asemakaavoituspalvelun lausunto

Lausuntopyyntö koskee Laajasalon korttelin 49032 venesatama-alueella katuosoitteessa Reposalmentie 2 sijaitsevan huvila Villa Degerön suojelemista piharakennuksineen rakennusperinnön suojelusta annetun lain nojalla. Kaupunki omistaa Degerögård-nimisen tilan (RN:o 1:1080) ja on vuokrannut siitä yksityiselle noin 940 m² sekä siinä sijaitsevan 1930-luvulla rakennetun huvilan. Vuodelta 1984 olevan voimassa olevan asemakaavan (nro 8825) mukaan alue on venesatama-alueita (LV). Alueen eteläpuolen välittömään tuntumaan on merkitty rantaviivalle ulottuva jalankululle ja pyöräilylle varattu katu, jolla huoltoajo on sallittu (pp/h). Se jatkuu vesialueelle kohti Vartiosaarta alueen osana, jonka yli jalankulku-, pyöräily- ja huoltoajoliikenne saadaan johtaa eri tasossa (y). Villa Degerön huvila määritellään rakennukseksi, jonka saa säilyttää (vr).

Kaupunginvaltuusto on 26.10.2016 § 273 hyväksynyt 48. kaupunginosan (Vartiosaari) Vartiosaarta ja sitä ympäröivää vesialuetta koskevan osayleiskaavan 24.11.2015 päivätyn ja 15.5.2016 sekä 21.9.2016 muutetun piirustuksen numero 12373 mukaisena ja osayleiskaavaselostuksesta ilmenevin perustein oikeusvaikutteisena osayleiskaavana. Kaavasta on valitettu, eikä se ole lainvoimainen.

25.09.2017

Vartiosaaren osayleiskaava osoittaa Reposalmen yli rakennettavaksi joukko-, ajoneuvo- ja kevyen liikenteen siltää. Osayleiskaavaa varten laaditun viitesuunnitelman mukaan, Laajasalosta Vartiosaaren sillalle johtava katu sijoittuu pääosin voimassa olevan asemakaavan jalankululle ja pyöräilylle varatun kadun kohdalle, mutta myös lausuntoa koskevalle Villa Degerölle vuokratun määräalan kohdalle.

Rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (rakennusperintölain) tarkoituksena on, että rakennusperinnön suojeleminen asemakaava-alueella ja asemakaavoitetuksi päätetyillä alueilla järjestetään pääsääntöisesti ja ensisijaisesti kaavoituksella. Rakennusperintölain perustelujen mukaan (hallituksen esitys 191/2009) kaavasuoja sopii erityisesti laajojen kokonaisuuksien suojeluun sekä rakennuksiin liittyvän ympäristön suojeluun, kuten pihapiirien suojeluun. Lain perusteluissa on lähdetty siitä, että erityislakia sovellettaisiin, mikäli suojelua ei voitaisi toteuttaa maankäyttö- ja rakennuslain säännösten nojalla.

Laaditun ja hyväksytyt Vartiosaaren osayleiskaavan mukaisesti saaren maankäyttö tulee huomattavasti tehostumaan ja osayleiskaava tukeutuu keskustasta Laajasalon kautta, huvilatontin vieritse, kulkevaan raitiotieyhteyteen. Siltasuunnitelmaa ei ole vielä tehty eikä sen vaatimia tila- tai teknisiä kysymyksiä ratkaistu. Huvilan ja sen pihapiirin suojelukysymyksiä ei ole mahdollista ratkaista muusta alueen kaavoituksesta erillisenä kysymyksenä. Museoviraston lausuntoon sisältyvä ehdotus suojelun kohdentamiseksi ja tavoitteiksi ratkaistaan osana alueen tulevaa asemakaavoitusta.

Asemakaavoitusta ohjaavat rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain lisäksi kaupungin tavoitteet. Kaavatyön yhteydessä arvioidaan eri tavoitteiden toteutumista ja painoarvoa.

Lisätiedot

Suvi Huttunen, arkkitehti, puhelin: 310 37335
suvi.huttunen(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 27.6.2017

HEL 2016-011569 T 10 03 10

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristö keskus on pyytänyt Helsingin kaupungilta lausuntoa Helsingin Laajasalossa sijaitsevan Villa Degerön suojeluesityksestä sekä Museoviraston lausunnosta. Helsingin kaupunginmuseo – Keski-Uudenmaan maakuntamuseo arvioi esi-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.09.2017

tystä kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt antaa seuraavan lausunnon.

Lausuntopyyntö koskee 1930-luvulla rakennetun huvilan Villa Degerön suojelua piharakennuksineen rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (2010/498) eli rakennusperintölain nojalla. Rakennus sijaitsee osoitteessa Reposalmentie 2 Helsingin kaupungin omistamalla tilalla Degerögård (RN:o 1:1080).

Suojeluesityksen perustelut:

Rakennusta pidetään kulttuurihistoriallisesti ja kulttuuriympäristön kannalta arvokkaana. Vartiosaaren osayleiskaavaehdotuksen mukainen Reposalmen ylittävä silta uhkaa tätä saaren vastarannalla Laajasalon puolella sijaitsevaa huvilaa. Yksittäisenä kohteena huvila ei sisälly Helsingin höyrylaivareittien kesähuvila-asutuksen valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön aluerajaukseen, johon mm. läheiset Degerön kartano ja Vartiosaari kuuluvat. Vastaavalla tavalla se kuitenkin ilmentää Helsingin lähisaaristoon höyrylaivareittien varteen syntyntä huvila-asutusta, joka kertoo pääkaupunkilaisten 1800 luvulla alkaneesta ja 1900-luvun alkupuolella laajentuneesta kesäasumiskulttuurista.

Huviloita Laajasalossa, Helsingin kaupunginmuseon tutkimuksia ja raportteja 1/2009 Reposalmentie 2:n huvilassa on tehty ns. tekninen rakennusinventointi ja se on arvotettu luokkaan 2. Rakennus on merkitty inventoinnin teemakartalle kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi rakennukseksi. Arvotuskriteerit: Rakennuksen arkkitehtuuri on harkittua ja viimeisteltyä. Rakennus on säilynyt hyvin alkuperäisessä asussaan tai tehdyt muutokset ovat onnistuneesti sopeutettu olemassa olevaan rakennukseen. Uudenmaan ELY-keskuksen ja Museoviraston edustajat ovat alkuvuodesta 2017 arvioineet kohdetta paikan päällä suojelutavoitteiden määrittämiseksi erityisesti sisätiloissa. Tuolloin havaittiin, että huvila on säilynyt ulkoasultaan, huonetilajärjestykseltään ja kiinteältä sisustukseltaan lähes alkuperäisessä 1930-luvun asussaan.

Huvila sijaitsee alueella, jonka asemakaava on tullut voimaan 1984. Rakennus on osoitettu vr-merkinnällä rakennukseksi, jonka määräyksen mukaan ”saa säilyttää”. Rakennusala on osoitettu suurin piirtein olevan rakennuksen mukaisesti lukuun ottamatta pientä sisäänvetoa lounaiskulmauksessa. Rakennusosalalle ei ole merkitty kerrosalaa. Korttelialue on osoitettu venesatamaksi, jolla luonnollinen rantaviiva on pääosin säilytettävä. Vartiosaaren osayleiskaavaehdotus osoittaa puolestaan mahdollisuuden rakentaa Reposalmen yli joukko-, ajoneuvo- ja kevyenliikenteen sillan. Kaava-alue rajautuu saaresta salmen keskivai-

25.09.2017

heille. Helsingin kaupunki on hyväksynyt kaavan, mutta siitä on valitettu eikä se ole lainvoimainen.

Rakennuksen kulttuurihistoriallinen merkitys:

Museovirasto on arvioinut rakennuksen kulttuurihistoriallista merkitystä seuraavasti: Huvilalla pihapiireineen on kulttuurihistoriallista merkitystä osana Laajasalon monimuotoista ja ajallisesti kerroksellista huvilakulttuuria, josta suuri osa on ehtinyt hävitä uuden rakentamisen tieltä. Kohteella on rakennusperintölain 8 §:n tarkoittamaa paikallista merkitystä seuraavasti: Huvila edustaa Helsingin lähisaaristoon höyrylaivareittien varteen syntyneitä huvila-asutusta, joka kertoo pääkaupunkilaisten 1800-luvulla alkaneesta ja 1900-luvun alkupuolella laajentuneesta kesäasumiskulttuurista (kohdat 2, 3 ja 5: tyyppisyys, edustavuus ja historiallinen todistusvoimaisuus). Rakennus on ulkoasultaan, sisätiloiltaan, rakenteiltaan ja yksityiskohdiltaan sekä pihapiiriltään säilynyt harvinaisen hyvin 1930-luvun tilassa ja alkuperäisessä käytössään kesähuvilana (kohdat 1 ja 4: alkuperäisyys ja harvinaisuus).

Museoviraston ehdotus suojelun kohdentamiseksi ja tavoitteiksi:

Suojeluratkaisuja arvioitaessa on huomioitava seuraava: Suojelun tarve koskee huvilarakennuksen ulkoasua, rakennusrunkoa, huonetilajärjestystä, kiinteää sisustusta sekä pihapiiriä. Rakennusten ulkoasu muodostuu julkisivun ja vesikaton rakennusosista, yksityiskohdista, materiaaleista ja väryksestä. Julkisivuaukkoihin liittyvät rakennusosat eli ikkunat ja ovet ovat ulkoasuun liittyvä kokonaisuus myös sisäpuolisine osineen ja yksityiskohtineen. Erityispiirteenä ovat ikkunaluukut. Rakennusrunko käsittää perustukset, rankorakenteiset ulko- ja väliseinät sekä ala- ja yläpohjat. Lautalattiat ovat osa alapohjarakennetta. Huonetilajärjestyksen muodostavat olohuone, keittiö, kolme makuuhuonetta, eteinen ja palvelijan kamari. Kiinteää sisustusta ovat alkuperäiset välit, kattopaneelit, komerot ja kaapit, puulistoitukset lattioissa, katoissa sekä ovi- ja ikkunapielissä, olohuoneen takka.

Suojelun olisi täytettävä tavoitteet:

Rakennuksia sekä piha-aluetta hoidetaan ja käytetään niin, ettei niiden kulttuurihistoriallinen arvo heikenny. Korjaus- ja muutostöiden on syytä perustua kohteen historian, alkuperäistoteutuksen, muutosvaiheiden ja säilyneisyyden hyvään tuntemukseen. Rakennusten ulkoasu ja rakennusrunko säilyvät. Toiminnalle välttämättömiä ja restauroinnin kokonaisuuskannalta mahdollisia väliseinien aukkomuutoksia voidaan tehdä. Huonetilajärjestys ja kiinteä sisustus tulee säilyttää. Rakennusosia korjataan ja tarvittaessa uusitaan siten, että rakenteet, materiaalit ja työtavat vastaavat alkuperäistä toteutusta ja ovat muilta osin

25.09.2017

rakennusten ominaispiirteisiin sopivia. Välttämättömät rakennus- ja ta-
lotekniset kunnostukset ovat mahdollisia.

Helsingin kaupunginmuseon – Keski-Uudenmaan maakuntamuseon
lausunto:

Kaupunginmuseo arvioi suojeluesitystä kulttuuriympäristön ja maisem-
an vaalimisen näkökulmasta. Kaupunginmuseon näkemyksen mu-
kaan Villa Degerön, Reposalmentie 2, suojelu piharakennuksineen ra-
kennusperinnön suojelemisesta annetun lain (2010/498) eli rakennus-
perintölain nojalla turvaa kohteen kulttuurihistoriallisten arvojen säilymi-
sen. Kaupunginmuseo haluaa kuitenkin tuoda esille, että rakennuksen
asema maisemassa tulee merkittävällä tavalla muuttumaan, mikäli Var-
tiosaaren silta rakennetaan suunnitellun linjauksen mukaisesti. Helsingin
lähisaaristoon höyrylaivareittien varteen syntyneen huvila-asutuk-
sen ilmentäjänä huvilan maisemallinen yhteys rantaan ja Reposalmeen
heikkenisivät huomattavasti.

Lisätiedot

Sari Saresto, kulttuuriympäristöpäällikkö, puhelin: +358 9 503756846
sari.saresto(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 881

Lausunto Östersundom-toimikunnalle Östersundomin yhteisestä yleiskaavaehdotuksesta

HEL 2012-014214 T 10 03 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Östersundom-toimikunnalle seuraavan lausunnon:

Yleistä

Östersundomin yhteinen yleiskaava on Helsingin ja Helsingin seudun kehittymisen kannalta ratkaisevan tärkeä suunnitelma. Yhteinen yleiskaava avaa pääkaupunkiseudun kaupunkirakenteelle laajentumissuunnan itään mahdollistaen merkittävän osan seudun kasvusta seuraavien noin 50 vuoden ajanjaksolla. Alueen kaavoituksen edistyminen on tärkeää.

Muutettuun kaavaratkaisuun on päädytty vaihtoehtojen ja monipuolisten tarkastelujen kautta. Asuntotuotannolle, elinkeinotoiminnalle ja taloudelliselle toteuttamiskelpoisuudelle asetettujen tavoitteiden lisäksi muutettu kaavaehdotus vastaa myös luonnonsuojelulle ja Natura-alueiden suojelulle asetettuja tavoitteita. Muutettu kaavaehdotus on hyvä kokonaisuus, jossa on sovitettu yhteen alueeseen kohdistuvia erilaisia, osin ristiriitaisia tarpeita ja tavoitteita.

Yleiskaavan merkityksestä Helsingille ja Helsingin seudulle

Asuminen

Yleiskaavan mahdollistama väestömäärä on seudullisesti merkittävä. Muutetun yleiskaavaehdotuksen mahdollistamaksi asukasmääräksi on arvioitu 80 000–100 000 asukasta vuonna 2060. Arvion mukaan kaava-alueella voisi olla vuonna 2035 noin 34 000 asukasta, joka vastaisi n. 12 % maakuntakaavoituksessa arvioidusta pääkaupunkiseudun asukasmäärän kasvusta. Helsingin uutta yleiskaavaa varten laaditun väestösuunnitteen mukaan Helsingin alueelle sijoittuisi vuoteen 2050 mennessä noin 260 000 uutta asukasta, josta Östersundomin osuus (44 000–56 000 asukasta) on noin 20 %. Östersundomin rakentamisella on tärkeä rooli Helsingin väestönkasvun mahdollistajana erityisesti 2030–40 luvuilla. Mikäli Östersundomin yleiskaavaa ei toteuteta, Helsingin väestöennusteen toteutuminen on epävarmaa.

Elinkeinotoiminta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

25.09.2017

Yleiskaavan mahdollistamalla elinkeinotoiminnalla on merkittäviä myönteisiä vaikutuksia Helsingissä ja seudun muissa kunnissa. Kaavan toteutuminen tarjoaa yrityksille uusia toimintamahdollisuuksia ja lisää henkilötötyvuosien määrää, liikevaihtoa ja investointeja. Yksinomaan alueen rakentaminen työllistää ja synnyttää mittavaa elinkeinotoimintaa useiden vuosikymmenien ajan. Östersundomista suunnitellaan uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuuteen liittyvien ratkaisujen pilottialue ja houkutteleva sijaintipaikka cleantech-alojen yrityksille. Östersundomiin kehitetään bio- ja kiertotalousintegraattia yhtenä Helsingin smart&clean ohjelman kärkihankkeista.

Kaavan toteuttaminen parantaa myös työvoiman saatavuutta. Lisääntyvä työvoima heijastuu kehitysvoimana Itä-Helsinkiin, Kehä III:n varrelle Vantaalle sekä Vuosaaren satamaan liittyvään yritystoimintaan.

Viherrakenne

Yleiskaava osoittaa mittavia alueita virkistykseen, ulkoiluun ja luonnonsuojeluun. Virkistys- ja viheralueiden osuus kaavan maapinta-alasta on noin kolmannes, selvitysalue mukaan luettuna yli 40 %. Kaava-alueen viheralueverkosto muodostuu luonnonsuojelualueista sekä laajoista yhtenäisistä viheralueista ja niitä yhdistävistä kapeammista vihersormista, jotka myötäilevät purolaaksoja. Viheralueverkosto turvaa ekologisten yhteyksien säilymisen Mustavuoren ja Östersundomin lintulahtien sekä Sipoonkorven kansallispuiston välillä. Tärkein etelä-pohjoissuuntainen yhteys liittyy laajempaan viheraluekokonaisuuteen, joka ulottuu Uute-lasta ja Vartiokylänlahdelta Mustavuoren ja Länsisalmen kautta Sipoonkorpeen muodostaen yhden Helsingin vihersormista.

Talous

Yleiskaavaratkaisulla on suorien kuntataloudellisten vaikutusten lisäksi merkittäviä laajempia alue- ja yhteiskuntataloudellisia vaikutuksia Helsingille ja Helsingin seudulle. Östersundomin aikaansaamien aluetaloudellisten vaikutusten on arvioitu olevan pääosin uutta taloudellista toimintaa.

Uuden alueen käyttöönotto ja rakentaminen edellyttää merkittäviä etupainotteisia investointeja. Yleiskaavasta kunnille kohdistuvien edellytysinvestointien kustannuksien on arvioitu olevan nimellisarvoltaan noin 1,8–1,9 miljardia euroa eli noin 250–300 €/k-m². Edellytysinvestointeja ovat esirakentaminen, johtosiirrot, kadut, sillat, liittymät, puistot, varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilat sekä teknisen huollon tukikohdat.

Edellytysinvestointien lisäksi on arvioitu kaava-alueella syntyviä muita kustannuksia, jotka riippuvat rakentamislajajuudesta ja -aikataulusta se-

kä myöhemmistä päätöksistä. Näitä kustannuksia ovat muun muassa liikunnan ja kulttuurin tilat, sosiaali- ja terveydenhuollon tilat sekä merellinen infrastruktuuri. Metro on erotettu alueen toteuttamisen edellytysinvestoinneista. Se käsitellään erillisenä liikennehankkeena osana seudullista järjestelmää. Erillisinvestoinneista on arvioitu aiheutuvan nimellisarvoltaan noin 1,0 miljardin euron kokonaiskustannukset eli noin 150 €/k-m², josta metroinvestoinnin osuus on noin 700 miljoonaa euroa. Alueen toteuttamisen kustannustasoa voidaan pitää kohtuullisena verraten yleiseen kustannustasoon pääkaupunkiseudulla.

Maanarvon noususta kunnille 40 vuoden tarkastelujakson aikana kertyvillä tuloilla (maan myynti- ja vuokratulojen kumulatiivinen nimellisarvo) voidaan kattaa alueen rakentamisen edellytysinvestoinnit ja osa erillisinvestoinneista. Loppuosa erillisinvestoinneista tulee rahoittaa muilla keinoilla, kuten liikennejärjestelmähankeiden valtionosuuksilla ja virkistyspalveluiden, kuten venesatamien ja liikuntahallien, yksityisellä rahoituksella.

Yleiskaavaehdotuksen kuntataloudellinen kokonaisnettovaikutus ilman metroinvestointia on nykyarvoltaan noin +200–+550 miljoonaa euroa asukasmäärästä riippuen eli keskimäärin noin 3 000–5 500 euroa uutta asukasta kohti. Kuntataloudellisesti, netto nykyarvomenetelmällä laskettaessa, 100 000 asukkaan skenaario on 80 000 asukkaan skenaariota kannattavampi vaihtoehto. 100 000 asukkaan skenaariossa alueen rakentamisen takaisinmaksuaika on noin 20 vuotta ilman metroinvestointia ja 40 vuotta metroinvestoinnin kanssa.

Yleiskaavaratkaisulla on suorien kuntataloudellisten vaikutusten lisäksi merkittäviä laajempia alue- ja yhteiskuntataloudellisia vaikutuksia Helsingille ja Helsingin seudulle. Östersundomin aikaansaamien aluetaloudellisten vaikutusten on arvioitu olevan pääosin uutta taloudellista toimintaa.

Natura-alueiden suojelukysymysten käsittely

Keväällä 2015 nähtävillä olleessa kaavaehdotuksessa kaavan jatkon kannalta merkittävimmäksi asiaksi nousi kysymys Natura-alueen suojelusta. Kaavaehdotuksen Natura-arvioinnin ja Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnon mukaan yleiskaavaehdotuksella oli luonnonsuojelullaisissa tarkoitettuja merkittävästi heikentäviä vaikutuksia tiettyihin Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet Natura 2000 -alueen luontoarvoihin. Luonnonsuojelulain säännösten mukaan viranomaisen ei saa hyväksyä suunnitelmaa, jos Natura-arviointimenettely osoittaa suunnitelman merkittävästi heikentävän niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Lainsäädännön mukaan kaavaehdotuksen hyväksyminen edellyttäisi tällöin valtio-

25.09.2017

neuvoston päätöstä siitä, että kaavaehdotus on toteutettava erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavasta syystä eikä vaihtoehtoista ratkaisua ole.

Helsingin kaupunginhallitus totesi lausunnossaan kaavaehdotuksesta (8.6.2015), että valtioneuvoston päätökseen perustuva poikkeamismenettely voi tuottaa hyvän lopputuloksen sekä kaupunkirakenteen että luonnonsuojelun kannalta. Vaihtoehtona poikkeamiselle on kaavan muuttaminen niin, että merkittävän haitan kynnyksen ei arvioida ylittyvän. Haitan lieventämiseksi tulisi taajama-alueita supistaa huomattavasti ja viheralueiden käyttöä virkistykseen rajoittaa. Östersundom-toimikunnan tehtävänä on varmistaa, että kaikki edellytykset kaavan hyväksymiselle ovat olemassa, kun toimikunta seuraavassa vaiheessa lähettää tarkistetun kaavaehdotuksen kuntien käsiteltäväksi.

Kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen Östersundom-toimikunta neuvotteli kaavaratkaisusta Uudenmaan liiton, Uudenmaan ELY-keskuksen ja ympäristöministeriön kanssa. Tavoitteeksi muodostui myös luonnonsuojelun kannalta hyväksyttävän ratkaisun löytäminen niin, ettei ratkaisulle tarvitse hakea poikkeamislupaa valtioneuvostolta. Valmistelussa tarkasteltiin useita metrolinjaus- ja maankäyttöratkaisuja, joiden perusteella on päädytty muutettuun kaavaehdotukseen.

Muutetusta yleiskaavaehdotuksesta on valmistunut Natura-arviointi 5.4.2017. Arvioinnin perusteella muutettu kaavaehdotus ei aiheuta merkittävää haittaa Natura-alueen suojelun perusteena oleville luontotyypeille ja lintulajeille. Östersundom-toimikunta on päättänyt pyytää Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnon Natura-arvioinnista kokouksessaan 28.4.2017. ELY-keskuksen lausuntoa ei ole vielä saatu.

Sitä, että Natura-alueiden suojelukysymyksiin on löydetty ratkaisu kaavaa muuttamalla sen sijaan, että turvauduttaisiin poikkeamismenettelyyn, on pidettävä perusteltuna. Näin vältetään poikkeamislupaprosessiin liittyvät mahdolliset riskitekijät.

Muutokset vuonna 2015 nähtävillä olleeseen kaavaehdotukseen nähden

Yleiskaavaehdotus on muuttunut huomattavasti verrattuna keväällä 2015 nähtävillä olleeseen kaavaehdotukseen. Suurimmat muutokset koskevat metrolinjausta, Salmenkallion aluetta, Mustavuoren ja Sipoonkorven välistä viheryhteyttä sekä maankäytön tehokkuutta.

Metrolinjaus on suoristettu niin, ettei se kulje lähellä Natura-alueita sijaitsevan Salmenkallion alueen kautta, ja samalla Salmenkallion metroasema on poistettu. Muutetun kaavaehdotuksen metrolinjauksen kustannusarvio, n. 700 miljoonaa euroa, on kalliimpi kuin vuonna 2015 nähtävillä olleen kaavaehdotuksen vastaava arvio, n. 630 miljoonaa eu-

25.09.2017

roa. Ottaen huomioon Natura-alueen suojelutarpeen, tarkastellut vaihtoehdot ja kustannusarviot, suora metrolinjaus tarjoaa kuitenkin realistisimman lähtökohdan metron jatkosuunnitteluun.

Metroratkaisun suhteen yleiskaava jättää avoimeksi, toteutetaanko se pintametrona vai maanalaisena metrona. Pintametron estevaikutukseen kaupunkirakenteessa on kuitenkin kiinnitettävä huomiota.

Salmenkallio ja siihen liittyvät Talosaaren ja Ribbingön alueet on merkitty selvitysalueeksi, jonka maankäyttö ratkaistaan myöhemmin erillisellä osayleiskaavalla. Muutos koskee laajoja, suurelta osin Helsingin kaupungin omistamia alueita, mikä niiltä osin heikentää kaavan taloudellista toteutettavuutta huomattavasti verrattuna vuoden 2015 kaavaehdotukseen. Kaavatalous on kuitenkin koko kaavan osalta saatu paranemaan mm. tiivistämällä rakentamista muualla. Salmenkallion alueen ratkaisu on pitkittänyt yleiskaavan valmistelua vuosilla. On tarkoituksenmukaista siirtää vaikea suunnitteluratkaisu tarkemman tason suunnitteluun ja päätös alueen maankäytöstä tulevaisuuteen, jotta Östersundomin yleiskaava saadaan muilta osin eteenpäin. Selvitysalueen luontoarvojen säilyminen voidaan turvata kaavamääräysten edellyttämällä tavalla, mm. koska pääosa alueesta on Helsingin kaupungin omistuksessa. Helsingin kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin selvitysalueen kaavamääräysten edellyttämän luonnonhoidon ja virkistyskäytön ohjaussuunnitelman laatimiseksi ja toteuttamiseksi.

Helsingin ja Vantaan rajalla Länsisalmen alueella on muutettu kaupunkirakennetta siten, että Mustavuoren ja Sipoonkorven välinen viheryhteys ja Westerkullan kartanoa ympäröivät peltoalueet muodostavat yhdessä laajan viheralueen. Muutos koskee suurelta osin Vantaan aluetta. Ratkaisu on kuitenkin yleiskaavan kokonaisuuden kannalta olennainen ja luonteeltaan seudullinen, koska se liittyy laajempaan ”vihersormein”, joka ulottuu Uutelasta ja Vartiokylänlahdelta Mustavuoren kautta Sipoonkorpeen ja vastaa kooltaan Haltialan tai Viikin viheralueita. Verrattuna 2015 nähtävillä olleeseen kaavaehdotukseen muutetun kaavaehdotuksen laaja yhtenäinen viheralue Länsisalmessa tarjoaa pitkällä aikavälillä paremman ratkaisun kaupunkirakenteen, virkistyskäytön ja ekologisten yhteyksien kannalta.

Rakentamista on tehostettu varsinkin metroasemien ja pääkatujen varilla, ja kerrostalovaltaisen rakentamisen osuus on kasvanut noin puoleen asuntokerrosalasta. Arvio rakentamisen kokonaismäärästä on säilynyt kuitenkin suurin piirtein ennallaan, mm. koska Salmenkalliosta on poistettu rakentamisalueet.

Maa-ainesten käsittelyalueen kolmesta sijaintivaihtoehdosta kaavaehdotukseen on valittu Hältingbergetin alue, joka sijaitsee Porvoonväylän

25.09.2017

vieressä Landbon eritasoliittymän tuntumassa. Valinta perustuu ympäristövaikutusten arviointiin (YVA) ja teknistaloudelliseen vertailuun.

Muutettu yleiskaavaehdotus on nähtävillä olleeseen yleiskaavaehdotukseen verrattuna taloudellisesti toteuttamiskelpoisempi. Merkittävimpiä syitä kaavataloudellisen yhtälön paranemiseen ovat maankäytön tehostuminen ja kerrosalan sijoittuminen aiempaa enemmän kuntien omistamille maille.

Östersundomin yleiskaavan ja maakuntakaavan suhde

Maakuntakaavaa Östersundomin alueelle on valmisteltu rinnan yleiskaavan kanssa. Helsingin kaupunginhallitus antoi 2.5.2017 Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan, Östersundomin alueen kaavaehdotuksesta lausunnon, jonka mukaan maakuntakaavaehdotusta ja Östersundomin yleiskaavaa on valmisteltu hyvässä yhteistyössä, mutta että maakuntakaavan ja yhteisen yleiskaavan sisällöllistä vastaavuutta ajatellen maakuntakaavaehdotuksessa on joitakin kohtia, joiden osalta kaavamerkintöjen tulkinnan varmistaminen tai merkintöjen tarkentaminen on aiheellista.

Maakuntahallitus päätti 19.6.2017, että maakuntakaavaehdotusta valmistellaan suoran metrolinjauksen pohjalta, mikä vastaa yleiskaavaehdotuksen metrolinjausta. On kuitenkin pantava merkille, että maakuntakaavaehdotuksessa Länsisalmen alueella taajama- ja virkistysalueet sijaitsevat eri paikassa kuin muutetussa yleiskaavaehdotuksessa. Lisäksi maakuntahallitus päätti Salmenkallion–Kasabergetin luonnonsuojelun laajentamisesta sekä virkistysalueen osoittamisen tarpeen selvittämisestä maakuntakaavassa. On tärkeää, että maakuntakaavan ja yleiskaavan ratkaisut ovat samansuuntaisia, ja että maakuntakaava mahdollistaa muutetun yleiskaavaehdotuksen mukaiset ratkaisut myös Länsisalmen ja Salmenkallion osalta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi
Ilkka Laine, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37055
ilkka.laine(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Östersundom-toimikunnan lausuntopyyntö.pdf
- 2 Östersundomin yhteinen yleiskaava, muutettu kaavaehdotus 26.6.2017.pdf
- 3 Östersundomin yhteinen yleiskaava, muutettu kaavaehdotus 26.6.2017,

25.09.2017

Asia/11

selostus.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Östersundom toimikunta

Uudenmaan liitto

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Östersundom-toimikunta päätti kokouksessaan 26.6.2017 pyytää Helsingiltä, Vantaalta ja Sipoolta sekä Uudenmaan ELY-keskukselta maankäyttö- ja rakennusasetuksen 20 §:n mukaisesti lausunnot Östersundomin yhteisen yleiskaavan muutetusta kaavaehdotuksesta 30.9.2017 mennessä.

Asiassa on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Toimikunta päättää kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta kuntien lausuntojen perusteella. Muut tarvittavat lausunnot toimikunta pyytää nähtäville asettamisen yhteydessä.

Östersundom-toimikunta on Helsingin, Vantaan ja Sipoon yhteinen toimielin, joka vastaa yhteisen yleiskaavan laatimisesta ja hyväksyy kaavan. Toimikunta valmistelee osallistumis- ja arviointisuunnitelman, kaavaluonnoksen ja kaavaehdotuksen ja saattaa ne kuntien käsiteltäväksi. Yleiskaavan hyväksymispäätöksen edellytyksenä toimikunnassa on, että kunnat ovat puoltaneet hyväksymistä.

Kuntien hyväksymän, yleiskaavatyötä koskevan sopimuksen (Helsingin kaupunginvaltuusto 6.10.2010) mukaan Östersundom-toimikunnan asettavat kunkin kunnan kunnanhallitukset samansisällöisillä päätöksillään toimikaudekseen (Helsingin kaupunginhallitus 19.6.2017).

Esityslistan liitteenä on Östersundomin yhteisen yleiskaavan muutetun kaavaehdotuksen kaavakartta määräyksineen sekä kaavaselostus. Ko-ko lausuntoaineistoon voi tutustua verkossa osoitteessa

<http://yhteinenostersundom.fi/yleiskaava/muutettu-ehdotus/>

Kaavaehdotuksen valmistelu vuoden 2015 nähtävillä olon jälkeen

Östersundomin kuntien yhteinen yleiskaavaehdotus oli nähtävillä ke-väällä 2015. Kaavan jatkon kannalta merkittävimmäksi asiaksi nousi kysymys Natura-alueen suojelusta. Kaavaehdotuksen Natura-arvioin-nin ja Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnon mukaan yleiskaavalla on luonnonsuojelulaissa tarkoitettuja merkittävästi heikentäviä vaikutuksia tiettyihin Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet Natura 2000 -alueen luontoarvoihin.

Kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen Östersundom-toimikunta neu-votteli kaavaratkaisusta Uudenmaan liiton, Uudenmaan ELY-keskuk-sen ja ympäristöministeriön kanssa. Tavoitteeksi muodostui luonnonsuojelun kannalta hyväksyttävän ratkaisun löytäminen niin, ettei ratkai-sulle tarvitse hakea poikkeamislupaa valtioneuvostolta.

Työtä on tehty suunnitteleamalla ja arvioimalla erilaisia vaihtoehtoisia kaavaratkaisuja ja keinoja haitallisten luontovaikutusten lieventämi-seen. Samalla on vastattu myös muihin yleiskaavan tavoitteisiin kuten asuntotuotannolle, elinkeinotoiminnan mahdollisuuksille ja kaavan ta-loudelliselle toteuttamiskelpoisuudelle asetettuihin tavoitteisiin. Kaa-vaehdotuksesta annetut lausunnot ja muistutukset ovat osaltaan ohjan-neet valmistelua. Valmistelussa on tarkasteltu useita metrolinjaus- ja maankäyttöratkaisuja, joiden perusteella on päädytty muutettuun kaa-vaehdotukseen. Muutettu kaavaehdotus perustuu ns. suora metrolin-jaus -vaihtoehtoon.

Kaavaehdotuksen sisältö

Östersundomin yhteinen yleiskaava avaa pääkaupunkiseudulle uuden laajentumissuunnan itään. Kaava mahdollistaa asuntojen rakentamisen n. 80 000–100 000 uudelle asukkaalle ja n. 15 000–30 000 uutta työ-paikkaa kaava-alueella. Samalla kaava osoittaa mittavia alueita virkis-tykseen, ulkoiluun ja luonnonsuojeluun. Kaava perustuu tehokkaaseen joukkoliikennejärjestelmään, jonka rungon muodostaa itämetron jatka-minen Mellunmäestä Sipoon Majvikiin. Kaavan toteuttaminen edellyttää metroyhteyden sitovaa toteuttamispäätöstä.

Kaava-alueen pinta-ala on 44,5 km², josta maa-aluetta on n. 39 km². Rakentamisalueita kaavaehdotuksessa on noin 19 km², viheralueita noin 13 km² ja luonnonsuojelualueita noin 5 km². Kokonaiskerrosalaksi

on arvioitu n. 5 900 000–8 100 000 k-m², josta asumista on 4 180 000–5 300 000 k-m². Asuinkerrosala jakaantuu kerrostaloihin 52 %, kaupunkipientaloihin 32 % ja pientaloihin 16 %. Helsingin alueella asuinkerrosala jakaantuu kerrostaloihin 42 %, kaupunkipientaloihin 38 % ja pientaloihin 20 %.

Rakentamisalueet muodostavat rannikon suuntaisen taajamarakenteen, joka rajoittuu pohjoisessa Sipoonkorven kansallispuistoa reunustavaan metsäalueeseen ja etelässä mereen sekä Mustavuoren ja Östersundomin lintuvesien Natura- ja luonnonsuojelualueisiin. Luontoalueita yhdistävät pohjois-eteläsuuntaiset viherkäytävät jakavat taajamarakenteen osiin.

Tehokkain rakentaminen sijoittuu meren ja Porvoonväylän väliselle vyöhykkeelle metroasemien, Uuden Porvoontien ja samansuuntaisen uuden pääkadun yhteyteen. Pääosa tästä ydinalueesta on osoitettu keskustatoimintojen alueeksi ja kerrostalovaltaiseksi alueeksi. Sakarinmäen ja Majvikin välillä kerrostalovaltainen alue ulottuu meren rantaan. Sakarinmäestä kehittyi seudullisesti merkittävä keskus. Metrovyöhykkeestä etäämpänä sijaitsevat alueet ovat kaupunkipientalo- ja pientalopainotteisia alueita, jotka kytkeytyvät metrokeskuksiin liityntäliikenteellä.

Yleiskaavan toteuttamisen tärkeimmät vaikutukset

Yleiskaavan toteuttamisella on merkittäviä myönteisiä vaikutuksia ennen kaikkea seutu- ja yhdyskuntarakenteeseen, pääkaupunkiseudun asuntotarjontaan, työllisyyteen ja elinkeinoelämän mahdollisuuksiin. Östersundomiin muodostuu uusi kaupunginosa, joka tarjoaa kaupunkimaista asuinympäristöä meren läheisyydessä sekä joukkoliikenteen ja palveluiden äärellä. Laajat pientalovaltaiset alueet monipuolistavat Helsingin seudun kerrostalovaltaista asuntotarjontaa sijaiten kuitenkin kestävästi raideliikenteen vaikutusalueella. Yleiskaava vahvistaa Kehä III:n ja Porvoonväylän (E18) merkitystä työpaikka-alueena ja luo edellytyksiä Helsinki-Vantaan lentoaseman ja Vuosaaren sataman välisen vyöhykkeen elinkeinotoiminnan kehittämiseen.

Toisaalta kaavalla on myös huomattavia, osin kielteisiä vaikutuksia luontoon, maisemaan ja nykyisten asukkaiden oloihin. Kaavaehdotusta laadittaessa merkittäviä luontoarvoja ja yhdyskuntarakenteen tavoitteita on kuitenkin mahdollisuuksien mukaan sovitettu yhteen. Yleiskaavaehdotusta on yleiskaavaluonnokseen ja vuonna 2015 nähtävillä olleeseen kaavaehdotukseen verrattuna muokattu huomattavasti haitallisten luontovaikutusten lieventämiseksi mm. vähentämällä rakentamisalueita.

Muutetusta yleiskaavaehdotuksesta on valmistunut Natura-arviointi 5.4.2017. Natura-arvioinnin perusteella muutettu kaavaehdotus ei ai-

25.09.2017

heuta merkittävää haittaa Natura-alueen suojelun perusteena oleville luontotyypeille ja lintulajeille. Östersundom-toimikunta on päättänyt pyytää Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnon kaavaehdotuksen Natura-arvioinnista kokouksessaan 28.4.2017. ELY-keskuksen lausuntoa ei ole vielä saatu.

Östersundomin yhteisen yleiskaavan suunnittelu- ja käsittelyvaiheet

Valtioneuvosto päätti 28.6.2007 liittää Helsinkiin Sipoon lounaisosan ja Vantaan ns. Västerkullan kiilan Helsingin seudun tasapainoisen kehityksen turvaamiseksi. Kuntaliitos sai lainvoiman 1.1.2009.

Helsingin kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 11.12.2008 Östersundomin suunnittelua koskevat alustavat periaatteet.

Helsingin, Vantaan ja Sipoon kesken hyväksyttiin 24.11.2010 sopimus yhteisen yleiskaavan laatimisesta.

Yleiskaavan vireilletulosta ilmoitettiin 1.2.2011 päivätyllä kirjeellä, ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 3.–28.2.2011.

Yleiskaavan alustava luonnos käsiteltiin Helsingin, Sipoon ja Vantaan kaavoituslautakunnissa sekä kunnanhallituksissa kevättalvella 2011. Alustava kaavaluonnos ja muu valmisteluaineisto asetettiin nähtäville 21.4.–23.5.2011.

Alustavan yleiskaavaluonnoksen ja siitä saadun palautteen pohjalta laadittiin viisi erilaista kaavaluonnosvaihtoehtoa. Kuntien puolelta esitystä Östersundom-toimikunta päätti 7.5.2012, että yleiskaavaehdotusta valmistellaan yleiskaavaluonnoksen 9.2.2012 päivätyn vaihtoehdon B pohjalta, jonka liikennejärjestelmä perustuu metroom.

Kaavaehdotusta valmisteltaessa Natura-alueiden suojeluun liittyvät kysymykset osoittautuivat ongelmallisiksi, ja valmistelu pitkittyi. Kaavaehdotuksen Natura-arvioinnissa (10.10.2014) merkittävän haitan kynnys ylittyi linnuston osalta pyyn, kehrääjän ja ruisrääkän kohdalla. Tässä vaiheessa todettiin, että jos rakentamisalueita pienennettäisiin edelleen, yleiskaava ei enää vastaisi suunnittelun pohjaksi hyväksyttyä luonnosvaihtoehtoa eikä hankkeelle aiemmissa päätöksentekovaiheissa asetettuja tavoitteita.

Östersundom-toimikunta päätti 27.10.2014 lähettää Östersundomin yhteisen yleiskaavaehdotuksen aineistoinen kunkin kunnan käsiteltäväksi. Kuntien puolelta esitystä Östersundom-toimikunta päätti 9.12.2014 asettaa Östersundomin yhteisen yleiskaavaehdotuksen nähtäville ja pyytää siitä tarvittavat lausunnot. Kaavaehdotus ja muu valmisteluaineisto asetettiin nähtäville 26.1.–4.3.2015.

25.09.2017

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnon mukaan ehdotuksella oli luonnonsuojelullaista tarkoitettuja merkittävästi heikentäviä vaikutuksia tiettyihin Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet Natura 2000 -alueen luontoarvoihin.

Kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen Östersundom-toimikunta neuvotteli kaavaratkaisusta Uudenmaan liiton, Uudenmaan ELY-keskuksen ja ympäristöministeriön kanssa. Tavoitteeksi muodostui luonnonsuojelun kannalta hyväksyttävän ratkaisun löytäminen niin, ettei ratkaisulle tarvitse hakea poikkeamislupaa valtioneuvostolta. Valmistelussa tarkasteltiin useita metrolinjaus- ja maankäyttöratkaisuja.

Vuoden 2016 aikana työstettiin yleiskaavavaihtoehtoa, jossa metrolinja on siirretty pohjoisemmaksi, kauemmas Natura-alueista (pohjoinen metrolinjausvaihtoehto 15.12.2016). Vaihtoehdosta laadittiin Natura-arviointi ja muita selvityksiä. Natura-arvioinnissa pohjoisen metron vaihtoehtoa pidettiin hyväksyttävänä. Metron rakennettavuus- ja kustannus selvityksessä kuitenkin osoittautui, että kyseinen metrolinjaus on maaperäolosuhteiden vuoksi huomattavan kallis verrattuna vuonna 2015 nähtävillä olleen kaavaehdotuksen metrolinjaukseen.

Kevään 2017 aikana selvitettiin suurempaan metrolinjaukseen perustuvaa kaavaratkaisua. Tarkastelussa oli sekä osin maanpäällinen että kokonaan maanalainen vaihtoehto.

Muutettu kaavaehdotus (26.6.2017) perustuu ns. suoran metrolinjauksen vaihtoehtoon. Natura-arvioinnin (5.4.2017) mukaan uusi ehdotus ei aiheuta merkittävää haittaa Natura-alueen suojelun perusteena oleville luontotyypeille ja lintulajeille. Östersundom-toimikunta on kokouksessaan 28.4.2017 päättänyt pyytää Natura-arvioinnista luonnonsuojelulain 65 § mukaisesti lausunnon Uudenmaan ELY-keskukselta.

Östersundom-toimikunta käsitteli kaavaehdotusta kokouksessaan 26.6.2017. Toimikunta pyysi kaavaehdotuksesta Helsingin, Vantaan ja Sipoon sekä Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnot. Asiaa käsitellään kuntien luottamuselimissä elo–syyskuussa. Mikäli kunnat puoltavat kaavaehdotusta, toimikunta asettaa sen nähtävälle loppuvuodesta 2017 ja pyytää siitä muut tarvittavat lausunnot. Helsingiltä, Vantaalta ja Sipoolta sekä Uudenmaan ELY-keskukselta ei tällöin pyydetä lausuntoa uudestaan.

Seuraavan kerran kaava tulee kuntien käsittelyyn kaavan hyväksymisen yhteydessä, kun Östersundom-toimikunta lähettää nähtävillä olon jälkeen tarkistetun kaavaehdotuksen kuntien käsiteltäväksi. Östersundomin yhteisen yleiskaavan laatimista koskevan sopimuksen mukaan yleiskaavan hyväksymisen edellytyksenä on, että kuntakäsittelyn aika-

na kaikkien osapuolten kunnanvaltuustot ovat päättäneet saman sisältöisillä päätöksillään puoltaa kaavaehdotuksen hyväksymistä.

Östersundomin maakuntakaava

Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava sai lainvoiman vuonna 2016. Päättäessään kaavasta maakuntavaltuusto jätti hyväksymättä Östersundomin taajamatoimintojen alueen Sipoonjokeen asti. Maakuntakaavaa Östersundomin alueelle on tämän jälkeen laadittu rinnan yleiskaavan kanssa.

Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavaan sisältyvä Östersundomin alueen maakuntakaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä sekä lausunnoilla tammi–helmikuussa 2015. Ehdotuksesta pyydettiin luonnonsuojelulain edellyttämät Natura-lausunnot Metsähallitukselta ja Uudenmaan ELY-keskukselta. Molemmissa lausunnoissa todettiin, että kaavaratkaisut aiheuttavat merkittävää haittaa linnustolle, ja edellyttävät muutoksia Salmenkallion alueelle sekä Kapellvikenin ja Karlvikin alueille. Tästä johtuen maakuntakaavaehdotusta on muutettu.

Keväällä 2017 Uudenmaan liitto pyysi viranomaisten lausunnot kahdesta vaihtoehtoisesta maakuntakaavaehdotuksesta (pohjoinen ja suora), jotka poikkeavat toisistaan lähinnä Vantaan alueella metrolinjauksen sekä taajama- ja viheraluerakenteen osalta.

Helsingin kaupunginhallitus antoi 2.5.2017 Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan, Östersundomin alueen kaavaehdotuksesta lausunnon, jonka mukaan maakuntakaavaehdotusta ja Östersundomin yleiskaavaa on valmisteltu hyvässä yhteistyössä, mutta että maakuntakaavan ja yhteisen yleiskaavan sisällöllistä vastaavuutta ajatellen maakuntakaavaehdotuksessa on joitakin kohtia, joiden osalta kaavamerkintöjen tulokinnan varmistaminen tai merkintöjen tarkentaminen on aiheellista. Lausunnossa todetaan, että yleiskaavan selvitysten perusteella suora metro –vaihtoehto on taloudellisesti parempi ja kiinnitetään huomiota siihen, että maakuntakaavan suora metro –vaihtoehdon ratkaisu poikkeaa yleiskaavasta viheryhteyksien ja taajamarakenteen osalta Länsisalmen alueella.

Maakuntahallitus päätti 19.6.2017, että uusi kaavaehdotus valmistellaan suoran metrolinjauksen pohjalta. Sitä puolsi valtaosa lausunnonantajista. Uudenmaan ELY-keskuksen antaman Natura–lausunnon sekä muiden lausuntojen johdosta kaavakarttaan tehtiin vielä neljä muutosta:

- lisätään Helsinki–Porvoo-runkovesijohto
- tarkennetaan joukkoliikenteen merkintöjen sijainteja kaava-alueen länsiosassa

25.09.2017

- laajennetaan Salmenkallion–Kasabergetin luonnonsuojelualueita
- laajennetaan Salmenkallion ja Sipoonkorven välistä virkistysaluetta.

Lisäksi selvitetään tarvetta osoittaa virkistysalueita Salmenkallion–Kasabergetin alueelle.

Muutokset Salmenkallion alueella koskevat yleiskaavan selvitysalueita. Lausunnoilla olleessa maakuntakaavaehdotuksessa yleiskaavan selvitysalue on valkoista aluetta, jolle ei osoiteta seudullisesti merkittävää maankäyttöä, mikä on yleiskaavan kannalta hyvä ratkaisu.

Maakuntahallituksen päätöksessä ei esitetä muutoksia Länsisalmen alueen viheryhteyksiin ja taajamarakenteeseen. Ratkaisua perustellaan mm. maakunta- ja yleiskaavojen erilaisella aikatahtimella. Maakuntakaavan tavoitevuosi on 2035, ja yleiskaavan on alustavasti arvioitu toteutuvan pääosin vuoteen 2060 mennessä.

Östersundomin maakuntakaavaehdotusta on tarkoitus käsitellä maakuntahallituksessa, minkä jälkeen kaavaehdotus asetetaan nähtäville syksyllä 2017. Nähtävillä olon yhteydessä kaikilla kaavan osallisilla on mahdollisuus antaa kaavasta muistutus. Tavoitteena on, että maakuntavaltuusto hyväksyy kaavan joulukuussa 2017.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi
Ilkka Laine, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37055
ilkka.laine(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Östersundom-toimikunnan lausuntopyyntö.pdf
- 2 Östersundomin yhteinen yleiskaava, muutettu kaavaehdotus 26.6.2017.pdf
- 3 Östersundomin yhteinen yleiskaava, muutettu kaavaehdotus 26.6.2017, selostus.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Östersundom toimikunta

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.09.2017

Uudenmaan liitto

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.09.2017 § 848

HEL 2012-014214 T 10 03 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.09.2017 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti käsitellä 19. asian kokouksen toisena asiana.

Asian aikana kuultavana oli yksikön päällikkö Ilkka Laine. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Otso Kivekkään ehdotuksesta.

08.06.2015 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

01.06.2015 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi
Ilkka Laine, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37055
ilkka.laine(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 29.08.2017 § 60

HEL 2012-014214 T 10 03 02 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.09.2017

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että Östersundomin yhteinen yleiskaava on Helsingin ja Helsingin seudun kehittymisen kannalta ratkaisevan tärkeä suunnitelma. Yhteinen yleiskaava avaa pääkaupunkiseudun kaupunkirakenteelle laajentumissuunnan itään mahdollistaen merkittävän osan seudun kasvusta seuraavien noin 50 vuoden ajanjaksolla. Alueen kaavoituksen edistyminen on tärkeää.

Kaavaratkaisuun on päädytty vaihtoehtojen ja monipuolisten tarkastelujen kautta. Asuntotuotannolle, elinkeinotoiminnalle ja taloudelliselle toteuttamiskelpoisuudelle asetettujen tavoitteiden lisäksi muutettu kaavaehdotus vastaa myös luonnonsuojelulle ja Natura-alueiden suojelulle asetettuja tavoitteita. Kaupunkiympäristölautakunta pitää Östersundomin yhteisen yleiskaavan muutettua kaavaehdotusta hyvänä kokonaisuutena, jossa on sovitettu yhteen alueeseen kohdistuvia erilaisia, osin ristiriitaisia tarpeita ja tavoitteita.

Kaupunkiympäristölautakunta korostaa, että metron suhteen on avoinna, onko se pintametro vai maanalainen metro. Lautakunta kiinnittää huomiota pintametron estevaikutukseen kaupunkirakenteessa.

Yleiskaavan merkityksestä Helsingille ja Helsingin seudulle

Asuminen

Yleiskaavan mahdollistama väestömäärä on seudullisesti merkittävä. Muutetun yleiskaavaehdotuksen mahdollistamaksi asukasmääräksi on arvioitu 80 000–100 000 asukasta vuonna 2060. Arvion mukaan kaava-alueella voisi olla vuonna 2035 noin 34 000 asukasta, joka vastaisi n. 12 % maakuntakaavoituksessa arvioidusta pääkaupunkiseudun asukasmäärän kasvusta. Helsingin uutta yleiskaavaa varten laaditun väestösuunnitteen mukaan Helsingin alueelle sijoittuisi vuoteen 2050 mennessä noin 260 000 uutta asukasta, josta Östersundomin osuus (44 000–56 000 asukasta) on noin 20 %. Östersundomin rakentamisella on tärkeä rooli Helsingin väestönkasvun mahdollistajana erityisesti 2030–40 luvuilla. Mikäli Östersundomin yleiskaavaa ei toteuteta, Helsingin väestömitoitustavoitteiden toteutuminen on epävarmaa.

Elinkeinotoiminta

Yleiskaavan mahdollistamalla elinkeinotoiminnalla on merkittäviä myönteisiä vaikutuksia Helsingissä ja seudun muissa kunnissa. Kaavan toteutuminen tarjoaa yrityksille uusia toimintamahdollisuuksia ja lisää henkilötyövuosien määrää, liikevaihtoa ja investointeja. Yksinomaan alueen rakentaminen työllistää ja synnyttää mittavaa elinkeinotoimintaa useiden vuosikymmenien ajan. Helsingin strategiaohjelman 2013–16 mukaan Östersundomista suunnitellaan uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuuteen liittyvien ratkaisujen pilottialue ja houkutteleva sijainti-

25.09.2017

paikka cleantech-alojen yrityksille. Östersundomiin kehitetään bio- ja kiertotalousintegraattia yhtenä Helsingin smart&clean ohjelman kärkihankkeista.

Kaavan toteuttaminen parantaa myös työvoiman saatavuutta. Lisääntyvä työvoima heijastuu kehitysvoimana Itä-Helsinkiin, Kehä III:n varrelle Vantaalle sekä Vuosaaren satamaan liittyvään yritystoimintaan.

Viherrakenne

Yleiskaava osoittaa mittavia alueita virkistykseen, ulkoiluun ja luonnonsuojeluun. Virkistys- ja viheralueiden osuus kaavan maapinta-alasta on noin kolmannes, selvitysalue mukaan luettuna yli 40 %. Kaava-alueen viheralueverkosto muodostuu luonnonsuojelualueista sekä laajoista yhtenäisistä viheralueista ja niitä yhdistävistä kapeammista vihersormista, jotka myötäilevät purolaaksoja. Viheralueverkosto turvaa ekologisten yhteyksien säilymisen Mustavuoren ja Östersundomin lintulahtien sekä Sipoonkorven kansallispuiston välillä. Tärkein etelä-pohjoissuuntainen yhteys liittyy laajempaan viheraluekokonaisuuteen, joka ulottuu Uute-lasta ja Vartiokylänlahdelta Mustavuoren ja Länsisalmen kautta Sipoonkorpeen muodostaen yhden Helsingin vihersormista.

Talous

Uuden alueen käyttöönotto ja rakentaminen edellyttää merkittäviä etupainotteisia investointeja. Yleiskaavan kunnille kohdistuvien edellytysinvestointien kustannuksiksi on arvioitu noin 1,8–1,9 miljardia euroa eli noin 250–300 €/k-m². Edellytysinvestointeja ovat esirakentaminen, johdot, sillat, liittymät, puistot, varhaiskasvatus, perusopetus ja teknisen huollon tukikohdat.

Edellytysinvestointien lisäksi on arvioitu kaava-alueella syntyviä kuluja, jotka riippuvat rakentamisaajuudesta ja -aikataulusta sekä poliittisesta päätöksenteosta. Näitä kustannuksia ovat muun muassa uimahallit, kulttuurikeskus, sairaala sekä venesatamat. Myös metro on erotettu alueen toteuttamisen edellytysinvestoinneista, ja se tulee käsitellä erillisenä liikennehankkeena osana seudullista järjestelmää. Erillisinvestoinneista on arvioitu aiheutuvan noin 1,0 miljardin euron kokonaiskustannukset eli noin 150 €/k-m², josta metroinvestoinnin osuus on noin 700 miljoonaa euroa. Alueen toteuttamisen kokonaiskustannuksia voidaan pitää kohtuullisina verraten yleiseen kustannustasoon pääkaupunkiseudulla.

Maanarvon noususta kunnille saatavilla tuloilla voidaan kattaa alueen rakentamisen edellytysinvestoinnit ja osa erillisinvestoinneista. Loppuosa erillisinvestoinneista tulee rahoittaa muilla keinoilla, kuten liikenne-

järjestelmähankkeiden valtionosuuksilla ja virkistyspalveluiden, kuten venesatamien ja liikuntahallien yksityisellä rahoituksella.

Yleiskaavaehdotuksen kuntataloudellinen kokonaisnettovaikutus ilman metroinvestointia on noin +200–+550 miljoonaa euroa asukasmäärästä riippuen eli keskimäärin noin 3 000–5 500 euroa uutta asukasta kohti. Kuntataloudellisesti 100 000 asukkaan skenaario on 80 000 asukkaan skenaariota kannattavampi vaihtoehto. 100 000 asukkaan skenaariossa alueen rakentamisen takaisinmaksuaika on noin 20 vuotta ilman metroinvestointia ja 40 vuotta metroinvestoinnin kanssa.

Yleiskaavaratkaisulla on suorien kuntataloudellisten vaikutusten lisäksi merkittäviä laajempia alue- ja yhteiskuntataloudellisia vaikutuksia Helsingille ja Helsingin seudulle. Östersundomin aikaansaamien aluetaloudellisten vaikutusten on arvioitu olevan pääosin uutta taloudellista toimintaa.

Natura-alueiden suojelukysymysten käsittely

Keväällä 2015 nähtävillä olleessa kaavaehdotuksessa kaavan jatkon kannalta merkittävimmäksi asiaksi nousi kysymys Natura-alueen suojelusta. Kaavaehdotuksen Natura-arvioinnin ja Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnon mukaan yleiskaavaehdotuksella oli luonnonsuojelullaisessa tarkoitettuja merkittävästi heikentäviä vaikutuksia tiettyihin Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet Natura 2000 -alueen luontoarvoihin. Luonnonsuojelulain säännösten mukaan viranomaisen ei saa hyväksyä suunnitelmaa, jos Natura-arviointimenettely osoittaa suunnitelman merkittävästi heikentävän niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Lainsäädännön mukaan kaavaehdotuksen hyväksyminen edellyttäisi tällöin valtioneuvoston päätöstä siitä, että kaavaehdotus on toteutettava erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavasta syystä eikä vaihtoehtoista ratkaisua ole.

Helsingin kaupunginhallitus totesi lausunnossaan kaavaehdotuksesta (8.6.2015), että valtioneuvoston päätökseen perustuva poikkeamismenettely voi tuottaa hyvän lopputuloksen sekä kaupunkirakenteen että luonnonsuojelun kannalta. Vaihtoehtona poikkeamiselle on kaavan muuttaminen niin, että merkittävän haitan kynnyksen ei arvioida ylittyvän. Haitan lieventämiseksi tulisi taajama-alueita supistaa huomattavasti ja viheralueiden käyttöä virkistykseen rajoittaa. Östersundom-toimikunnan tehtävänä on varmistaa, että kaikki edellytykset kaavan hyväksymiselle ovat olemassa, kun toimikunta seuraavassa vaiheessa lähettää tarkistetun kaavaehdotuksen kuntien käsiteltäväksi.

Kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen Östersundom-toimikunta neuvotteli kaavaratkaisusta Uudenmaan liiton, Uudenmaan ELY-keskuk-

25.09.2017

sen ja ympäristöministeriön kanssa. Tavoitteeksi muodostui myös luonnonsuojelun kannalta hyväksyttävän ratkaisun löytäminen niin, ettei ratkaisulle tarvitse hakea poikkeamislupaa valtioneuvostolta. Valmistelussa tarkasteltiin useita metrolinjaus- ja maankäyttöratkaisuja, joiden perusteella on päädytty muutettuun kaavaehdotukseen.

Muutetusta yleiskaavaehdotuksesta on valmistunut Natura-arviointi 5.4.2017. Arvioinnin perusteella muutettu kaavaehdotus ei aiheuta merkittävää haittaa Natura-alueen suojelun perusteena oleville luontotyypeille ja lintulajeille. Östersundom-toimikunta on päättänyt pyytää Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnon Natura-arvioinnista kokouksessaan 28.4.2017. ELY-keskuksen lausuntoa ei ole vielä saatu.

Kaupunkiympäristölautakunta pitää hyvänä, että Natura-alueiden suojelukysymyksiin on löydetty ratkaisu kaavaa muuttamalla sen sijaan, että turvaututtaisiin poikkeamismenettelyyn. Valtioneuvoston poikkeamisluvan hakeminen ja saaminen saattaisi muodostua vaikeaksi prosessiksi.

Muutokset vuonna 2015 nähtävillä olleeseen kaavaehdotukseen nähden

Yleiskaavaehdotus on muuttunut huomattavasti verrattuna keväällä 2015 nähtävillä olleeseen kaavaehdotukseen. Suurimmat muutokset koskevat metrolinjausta, Salmenkallion aluetta, Mustavuoren ja Sipoonkorven välistä viheryhteyttä sekä maankäytön tehokkuutta.

Metrolinjaus on suoristettu niin, ettei se kulje lähellä Natura-alueita sijaitsevan Salmenkallion alueen kautta, ja samalla Salmenkallion metroasema on poistettu. Muutetun kaavaehdotuksen metrolinjauksen kustannusarvio, n. 700 miljoonaa euroa, on kalliimpi kuin vuonna 2015 nähtävillä olleen kaavaehdotuksen vastaava arvio, n. 630 miljoonaa euroa. Ottaen huomioon Natura-alueen suojelutarpeen, tarkastellut vaihtoehdot ja kustannusarviot, suora metrolinjaus tarjoaa kuitenkin realistisimman lähtökohdan metron jatkosuunnitteluun.

Salmenkallio ja siihen liittyvät Talosaaren ja Ribbingön alueet on merkitty selvitysalueeksi, jonka maankäyttö ratkaistaan myöhemmin erillisellä osayleiskaavalla. Muutos koskee laajoja, suurelta osin Helsingin kaupungin omistamia alueita, mikä niiltä osin heikentää kaavan taloudellista toteutettavuutta huomattavasti verrattuna vuoden 2015 kaavaehdotukseen. Kaavatalous on kuitenkin koko kaavan osalta saatu paranemaan mm. tiivistämällä rakentamista muualla. Salmenkallion alueen ratkaisu on pitkittänyt yleiskaavan valmistelua vuosilla. On tarkoituksenmukaista siirtää vaikea suunnitteluratkaisu tarkemman tason suunnitteluun ja päätös alueen maankäytöstä tulevaisuuteen, jotta Östersundomin yleiskaava saadaan muilta osin eteenpäin. Selvitysalueen luontoarvojen säilyminen voidaan turvata kaavamääräysten edellyttä-

mällä tavalla, mm. koska pääosa alueesta on Helsingin kaupungin omistuksessa. Helsingin kaupungin on ryhdyttävä toimenpiteisiin selvitysalueen kaavamääräysten edellyttämän luonnonhoidon ja virkistyskäytön ohjaussuunnitelman laatimiseksi ja toteuttamiseksi.

Helsingin ja Vantaan rajalla Länsisalmen alueella on muutettu kaupunkirakennetta siten, että Mustavuoren ja Sipoonkorven välinen viheryhteys ja Westerkullan kartanoa ympäröivät peltoalueet muodostavat yhdessä laajan viheralueen. Muutos koskee suurelta osin Vantaan aluetta. Ratkaisu on kuitenkin yleiskaavan kokonaisuuden kannalta olennainen ja luonteeltaan seudullinen, koska se liittyy laajempaan ”vihersormeen”, joka ulottuu Uutelasta ja Vartiokylänlahdelta Mustavuoren kautta Sipoonkorpeen ja vastaa kooltaan Haltialan tai Viikin viheralueita. Verrattuna 2015 nähtävillä olleeseen kaavaehdotukseen muutetun kaavaehdotuksen laaja yhtenäinen viheralue Länsisalmessa tarjoaa pitkällä aikavälillä paremman ratkaisun kaupunkirakenteen, virkistyskäytön ja ekologisten yhteyksien kannalta.

Rakentamista on tehostettu varsinkin metroasemien ja pääkatujen varilla, ja kerrostalovaltaisen rakentamisen osuus on kasvanut noin puoleen asuntokerrosalasta. Arvio rakentamisen kokonaismäärästä on säilynyt kuitenkin suurin piirtein ennallaan, mm. koska Salmenkalliosta on poistettu rakentamisalueet.

Maa-ainesten käsittelyalueen kolmesta sijaintivaihtoehdosta kaavaehdotukseen on valittu Hältingbergetin alue, joka sijaitsee Porvoonväylän vieressä Landbon eritasoliittymän tuntumassa. Valinta perustuu ympäristövaikutusten arviointiin (YVA) ja teknistaloudelliseen vertailuun.

Muutettu yleiskaavaehdotus on nähtävillä olleeseen yleiskaavaehdotukseen verrattuna taloudellisesti toteuttamiskelpoisempi. Merkittävimpiä syitä kaavataloudellisen yhtälön paranemiseen ovat maankäytön tehostuminen ja kerrosalan sijoittuminen aiempaa enemmän kuntien omistamille maille.

Östersundomin yleiskaavan ja maakuntakaavan suhde

Maakuntakaavaa Östersundomin alueelle on valmisteltu rinnan yleiskaavan kanssa. Helsingin kaupunginhallitus antoi 2.5.2017 Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan, Östersundomin alueen kaavaehdotuksesta lausunnon, jonka mukaan maakuntakaavaehdotusta ja Östersundomin yleiskaavaa on valmisteltu hyvässä yhteistyössä, mutta että maakuntakaavan ja yhteisen yleiskaavan sisällöllistä vastaavuutta ajatellen maakuntakaavaehdotuksessa on joitakin kohtia, joiden osalta kaavamerkintöjen tulkinnan varmistaminen tai merkintöjen tarkentaminen on aiheellista.

25.09.2017

Maakuntahallitus päätti 19.6.2017, että maakuntakaavaehdotusta valmistellaan suoran metrolinjauksen pohjalta, mikä vastaa yleiskaavaehdotuksen metrolinjausta. On kuitenkin pantava merkille, että maakuntakaavaehdotuksessa Länsisalmen alueella taajama- ja virkistysalueet sijaitsevat eri paikassa kuin muutetussa yleiskaavaehdotuksessa. Lisäksi maakuntahallitus päätti Salmenkallion–Kasabergetin luonnonsuojeluaueen laajentamisesta sekä virkistysalueen osoittamisen tarpeen selvittämisestä maakuntakaavassa. Kaupunkiympäristölautakunta pitää tärkeänä, että maakuntakaavan ja yleiskaavan ratkaisut ovat samansuuntaisia, ja että maakuntakaava mahdollistaa muutetun yleiskaavaehdotuksen mukaiset ratkaisut myös Länsisalmen ja Salmenkallion osalta.

Käsittely

29.08.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana asiantuntijana kuultavana oli yksikön päällikkö Ilkka Laine. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Kaupunkiympäristölautakunta korostaa, että metron suhteen on avoinna, onko se pintametro vai maanalainen metro. Lautakunta kiinnittää huomiota pintametron estevaikutukseen kaupunkirakenteessa.

Kannattaja: Risto Rautava

Lautakunta hyväksyi vastaehdotuksen mukaisen lisäyksen lausuntoon yksimielisesti.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Ilkka Laine, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37055
ilkka.laine(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) 13.5.2015

HEL 2012-014214 T 10 03 02 00

Kaupunginhallitus on pyytänyt HKL -liikelaitokselta lausuntoa Östersundom -toimikunnan lausuntopyyntöön koskien Östersundomin yhteistä kaavaehdotusta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.09.2017

Valittu kaavaehdotus pohjautuu vaihtoehtoon, jossa keskitetään toimintoja Itämetron linjan varrelle. Asuin- ja työpaikka-alueet tulevat sijaitsemaan pääosin metroasemien ympäristössä. Jonkin verran toimintoja on sijoitettu myös kauemmas metrolinjasta, mm. Porvoonväylän varteen.

HKL näkee, että kaavoituksen keskittäminen metroasemien ympärille on liikennejärjestelmän ja metron toteuttamisen kannalta ainoa mahdollinen kehitysvaihtoehto Östersundomissa. Metron vaatimista suurista investoinneista ei saada kaikkia hyötyjä jos alueen toiminnot viedään kauas metroradan varresta. HKL näkeekin, että jatkossa kaavoituksessa tulisi metroasemien ympäristöjä kehittää edelleen siten, että ne muodostaisivat asumisen ja palveluiden keskuksia. Pääosa päivittäisestä asukkaiden toiminnasta voitaisiin hoitaa paikallisesti metroasemien lähellä olevissa toiminnoissa ja toisaalta lähellä oleva metrojärjestelmä tarjoaisi mahdollisuuden siirtyä verkostomaisessa kaupungissa muiden keskusten tarjoamien palveluiden lähelle.

Lisäksi HKL näkee, että metrojärjestelmää täydentämään tullaan jatkossa tarvitsemaan myös muita kehämäisiä poikittaisia yhteyksiä tarjoavaa joukkoliikennettä. HKL näkee, että pikaraitiotieverkoston kehittäminen Östersundomissa tulee huomioida jo kaavoittamisen alusta alkaen.

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 21.04.2015 § 115

HEL 2012-014214 T 10 03 02 00

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Östersundomin yhteinen yleiskaava on Helsingille tärkeä

Östersundomin yleiskaava on Helsingin ja Helsingin seudun kehittymisen kannalta ratkaisevan tärkeä. Yhteinen yleiskaava avaa pääkaupunkiseudun kaupunkirakenteelle laajentumissuunnan itään mahdollistaen merkittävän osan seudun kasvusta seuraavien noin 50 vuoden ajanjaksolla. Helsingin yleiskaavaa varten laaditun väestösuunnitteen mukaan Helsingin alueelle sijoittuisi vuoteen 2050 mennessä noin 260 000 uutta asukasta, josta Östersundomin osuus on noin 20–25 %.

Yleiskaavaehdotus on tasapainoinen ja joustava kokonaisuus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.09.2017

Kaavaehdotuksessa rakentamis- ja viheralueiden välinen tasapaino sekä raideliikenteeseen perustuva liikennejärjestelmä luovat edellytykset kestäväälle kaupunkirakenteelle ja liikkumiselle. Aluevaraukset taajama-alueita, keskuksia ja elinkeinotoimintoja varten, luovat edellytykset monipuoliseen ja houkuttelevaan asuntotuotantoon sekä monipuoliseen elinkeinotoimintaan. Yleiskaavaluonnokseen verrattuna kaavaehdotusta on muokattu huomattavasti haitallisten luontovaikutusten lieventämiseksi muun muassa vähentämällä rakentamismahdollisuuksia ja laajentamalla viher- ja luonnonsuojelualueita. Yli kolmannes alueesta on osoitettu viher- tai luonnonsuojelualueeksi, mikä luo hyvät edellytykset sekä virkistyskäytölle että alueen luontoarvojen suojelemiselle. Kaavaehdotuksessa on sovitettu hyvin yhteen alueen kaavoitukselle asetetut erilaiset, osin ristiriitaiset tavoitteet.

Kaavaehdotus on strategisena kokonaissuunnitelmana riittävän yleispiirteinen ja joustava tarjoten erilaisia mahdollisuuksia jatkosuunnitteluun ja toteuttamiseen. Kaavan keskeisistä tavoitteista, kestävästä, raideliikenteeseen perustuvasta kaupunkirakenteesta sekä monipuolisesta pienimittakaavaisesta kaupunkiympäristöstä, on jatkosuunnittelussa pidettävä kiinni.

Jatkosuunnittelussa kehitettävä taloudellisuutta kuntien näkökulmasta

Kokonaan uuden kaupunginosan rakentaminen edellyttää mittavia investointeja infrastruktuuriin. Kaavaehdotuksen kaavataloudellisten laskelmien perusteella kuntien tulot eivät riitä kattamaan kuntien investointeja. Jatkosuunnittelussa ja kaavan toteuttamisvaihtoehtoja harkittaessa on syytä paneutua kaavan toteuttamiskelpoisuuden parantamiseen kuntien näkökulmasta. Yhtenä keinona on kasvattaa maan arvon nousun kautta syntyviä kuntien tuloja.

Yleiskaavaehdotus ja Natura 2000 -alueet

Kaavaehdotuksen Natura-arvioinnin (10.10.2014) ja ELY-keskuksen arvioinnista antaman lausunnon (2.4.2015) perusteella yleiskaavalla on merkittävästi heikentäviä vaikutuksia Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet Natura 2000 -alueen luontoarvoihin. Luonnonsuojelulain säännösten mukaan viranomainen ei saa hyväksyä suunnitelmaa, jos Natura-arviointimenettely osoittaa suunnitelman merkittävästi heikentävän niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Lainsäädännön mukaan kaavaehdotuksen hyväksyminen edellyttää valtioneuvoston päätöstä siitä, että kaavaehdotus on toteutettava erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavasta syystä eikä vaihtoehtoista ratkaisua ole. Valtioneuvoston tulee päätöksessään myös määrätä luonnonarvoille aiheutuvien heikennysten korvaamiseksi tarvittavista ympäristöministeriön toimenpiteistä. Valtioneu-

25.09.2017

voston päätös tulee olla ennen kaavan hyväksymis- tai vahvistamis- päätöstä.

Vaihtoehtona edellä mainitulle menettelylle on kaavan muuttaminen niin, että merkittävän haitan kynnyksen ei arvioida ylittyvän. Haitan lieventämiseksi tulisi taajama-alueita supistaa huomattavasti ja viheralueiden käyttöä virkistykseen rajoittaa. Mikäli rakentamisalueita pienennettäisiin edelleen, yleiskaava ei enää vastaisi suunnittelun pohjaksi hyväksytyä luonnosvaihtoehtoa. Myös valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa asetettujen Helsingin seudun muun muassa riittävän asuntorakentamisen ja metroverkoston laajentumista itään koskevien erityistavoitteiden toteuttaminen vaikeutuisi olennaisesti. Muutokset koskisivat laajoja, suurelta osin Helsingin kaupungin omistamia alueita, mikä heikentäisi kaavan toteutettavuutta Helsingin näkökulmasta huomattavasti.

Edellytykset yleiskaavan hyväksymiselle on varmistettava

Valtioneuvoston päätökseen perustuva poikkeamismenettely voi tuottaa hyvän lopputuloksen sekä kaupunkirakenteen että luonnonsuojelun kannalta. Östersundom-toimikunnan tehtävänä on varmistaa, että kaikki edellytykset kaavan hyväksymiselle ovat olemassa, kun toimikunta seuraavassa vaiheessa lähettää tarkistetun kaavaehdotuksen sekä vastineet lausuntoihin ja muistutuksiin kuntien käsiteltäväksi.

Käsittely

21.04.2015 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Osmo Soininvaara: Lisätään lausunnon kuudennen (6) kappaleen jälkeen: Kaupunkisuunnittelulautakunta ei ota kantaa etenemistapaan, vaan katsoo, että päätöksen monitahoisuuden vuoksi oikea paikka päättää kaupungin kannasta on kaupunginhallitus. Lautakunta toteaa kuitenkin, että kaupunginhallituksella tulisi päätöstä tehdessään olla suuntaa-antavat kaavataloudelliset laskelmat vaihtoehtoista.

Kannattajat: Elina Moisio

Vastaehdotus:

Elina Moisio: Lisätään lausunnon toisen (2) kappaleen loppuun:

Kaavaehdotuksessa oleva yhteentörmäys Naturasuojelun kanssa pitäisi välttää, tarvittaessa siten, että kaavaehdotusta muutetaan.

Kannattajat: Osmo Soininvaara

1 äänestys

25.09.2017

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään lausunnon kuudennen (6) kappaleen jälkeen: Kaupunkisuunnittelulautakunta ei ota kantaa etenemistapaan, vaan katsoo, että päätöksen monitahoisuuden vuoksi oikea paikka päättää kaupungin kannasta on kaupunginhallitus. Lautakunta toteaa kuitenkin, että kaupunginhallituksella tulisi päätöstä tehdessään olla suuntaa-antavat kaavataloudelliset laskelmat vaihtoehtoista.

Jaa-äännet: 6

Hennariikka Andersson, Jape Lovén, Matti Niiranen, Tom Packalén, Risto Rautava, Heta Välimäki

Ei-äännet: 3

Pekka Buttler, Elina Moisio, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti äänin 6-3.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään lausunnon toisen (2) kappaleen loppuun: Kaa-vaehdotuksessa oleva yhteentörmäys Naturasuojelun kanssa pitäisi välttää, tarvittaessa siten, että kaa-vaehdotusta muutetaan.

Jaa-äännet: 6

Hennariikka Andersson, Jape Lovén, Matti Niiranen, Tom Packalén, Risto Rautava, Heta Välimäki

Ei-äännet: 3

Pekka Buttler, Elina Moisio, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti äänin 6-3.

18.11.2014 Ehdotuksen mukaan

04.11.2014 Pöydälle

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

25.09.2017

Lisätiedot

Ilkka Laine, projektipäällikkö, puhelin: 310 37055
ilkka.laine(a)hel.fi

Opetusvirasto Opetustoimen johtaja 7.4.2015

HEL 2012-014214 T 10 03 02 00

Opetustoimen aiempi kannanotto 23.9.2011 yleiskaavaluonnoksesta perustui arvioon noin n. 65 000 -70 0000 asukkaasta, joista Helsingin alueella 45 000.

Yleiskaavaehdotus - www.yhteinenostersundom.fi/yleiskaava/kaavaehdotus/ - ei oleellisesti muuta aiemmin esitettyä kannanottoa.

Kaava avaa pääkaupunkiseudulle kasvusuunnan itään. Joukkoliikenteen rungon muodostaa metro, jota jatketaan Mellunmäestä Majvikiin.

Tavoitteena on eurooppalainen kaupunki, jossa rakennukset reunustavat katuja, aukioita ja puistoja, jossa julkiset tilat luovat viihtyisät edellytykset kaupunkielämälle ja elinkeinotoiminnalle, jossa kulkureitit muodostavat verkkomaisen rakenteen ja jossa kävely, pyöräily ja joukkoliikenne tarjoavat kattavan liikkumisen palveluverkon. Noin kolmasosa kaavan maa-alueesta on virkistykseen tai ulkoiluun tarkoitettua viheraluetta.

Opetusviraston arvio peruskouluikäisen väestön määrästä Helsingin osalla kaava-alueesta, n. 5 000 lasta, on edelleen käyttökelpoinen lähipalveluiden mitoittamisessa. Kaupungin strategian mukaan lähikoulut toteutetaan kaikille 7-15 -vuotiaille. Toisen asteen koulutuksen mitoittamisessa lähtökohtana on koko kaava-alueen opiskelijamäärää, n. 2 500 – 3 000 nuorta. Tämä tarkoittanee viittä uutta peruskoulua Helsingin alueelle ja uuden kampus-ajattelun mukaista toisen asteen koulutuksen alueellista keskittymää.

Toisen asteen koulutus voisi sijoittua seudullisesti hyvin saavutettavaan paikkaan Kehä III:n ja Uuden Porvoontien liittymän lähelle. Helsingin seudun kehittäminen eurooppalaisena kaupunkina asettaa haasteita koulutustarjonnalle ja varautumiselle erikoiskoulujen rakentamiseen. Koulutuspalveluihin liittyvällä seudullisella yhteistyöllä lisätään myös kansainvälistä näkyvyyttä ja kehitetään Helsingin ja metropolialueen imagoa ja ylläpidetään kaupungin mainetta monipuolisena ja korkeatasoisena koulukaupunkina.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

25.09.2017

Peruskoulut sijoittuvat luontevasti aluekeskustoihin metroasemien lähelle.

Koulu- ja oppilaitosrakennuksilla on merkittävä rooli aluekeskusten keskeisinä opiskelu- ja harrastuspaikkoina. Toisaalta oppilaitosten seinät eivät rajoita digitaalista oppimista. Julkinen kaupunkitila on merkittävä oppimisen paikka. Östersundomin alueen profiloituminen aurinkosähkön tuotannon ja sen hyödyntämisen koe- ja testialueeksi tarjoaa mahdollisuuksia uuden oppimiseen.

Alueen erinomaiset ulkoilumahdollisuudet jalkaisin niin rakennetussa ympäristössä kuin siihen tiiviinä verkostona liittyvillä laajemmilla viheralueilla muodostavat huomattavan ulkoilupotentiaalin. Reitistöllä ohjataan ulkoilua myös rakennetun kaupunkirakenteen sisäisille reiteille ja mm. Sipoonkorven suuntaan.

Koulut tulee voida sijoittaa viher- ja liikunta-alueiden sekä viherreittien yhteyteen. Salmenkallion metroaseman yhteyteen osoitettu urheilu- ja virkistyspalvelujen keskus tulee olemaan myös koulujen käytössä.

Lisätiedot

Kaisa Nuikkinen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86291
kaisa.nuikkinen(a)hel.fi

Asuntotuotantotoimikunta 01.04.2015 § 43

HEL 2012-014214 T 10 03 02 00

Päätös

Asuntotuotantotoimikunta päätti antaa seuraavan lausunnon:

Östersundomin alueen rakentumiselle yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti on keskeinen edellytys metron rakentaminen. Joukkoliikennepainotus voisi toteutua silloin metroasemien läheisyydessä tehokkaamman rakentamisen alueilla. Sen sijaan vähemmän tehokkaasti rakennetuilla kaupunkipientalovaltaisilla ja pientalovaltaisilla alueilla on todennäköistä että liikkuminen tulee edelleen perustumaan yksityisautoiluun, ainakin nykyisiin henkilöauton käyttötottumuksiin perustuen.

Yleiskaavan ajatus luontoarvojen ulottamiseksi kaupunkirakenteeseen on kannatettava, se tuo asuinalueille viihtyisyyttä ja vihreyttä. Kaupunkiluonnon osalta tulee tarkemmassa kaavas suunnittelussa pohdittavaksi viheralueiden hoitovastuu. Kaupungin puisto- ja virkistysalueet edellyttävät tiiviissä kaupunkirakenteessa myös alueiden hoidon järjestämistä. Yksittäisten taloyhtiöiden / huoltoyhtiöiden osaaminen viherympäristön hoidossa taas on vaihtelevaa.

25.09.2017

Kaava-alueen maaperä on vaihtelevaa ja noin kolmasosa rakentamisesta on sijoitettu pehmeikköalueille. Heikon maaperän alueilla rakentaminen tuo lisäkustannuksia, samoin kuin voimakkaiden kalliomuotojen alueilla louhinnasta aiheutuu rakentamiselle lisäkustannuksia. Mikäli samaan aikaan rakennetaan alhaisella tehokkuudella, aiheutuu maaperästä haasteita kohtuuhintaiselle asuntorakentamiselle.

Kaupunkipientaloalueilla ja pientaloalueilla on ohjeellinen kerrosluku rajoitettu enintään kolmeen. Tämä aiheuttaa myös osaltaan haasteita kohtuuhintaiselle asuntotuotannolle. Kohtuuhintaista asuntotuotantoa voisi helpoimmin toteuttaa tehokkaasti rakennetuilla kerrostalovaltaisilla alueilla.

Kaupunkipientalon ajatus tiiviistä omakotimaisesta asumisesta tarkoittaa suuria asuntokokoja, kun asuminen toteutuu jopa kolmessa tasossa. Tällainen asumismuoto soveltuu vain osalle asukkaista ja on luontevimmillaan lapsiperheellisessä elämänvaiheessa, ja silloinkaan se ei sovellu kovin hyvin pienperheille tai pienten tulojen ruokakunnille.

Mikäli kaupunkipientalorakenteeseen pyritään toteuttamaan myös pienempiä asuntokokoja, se tapahtuu rakentamalla eri asuntoja päällekkäin. Tällöin kolme kerrosta on rakentamisen kustannusten takia yleensä liian vähän, koska asuntoihin olisi tällaisessa rakentamisessa luontevaa tehdä hissi. Ilman hissiä taas asuntojen esteettömyys voi toteutua vain niissä asunnoissa joihin on yhteys maantasosta.

Tulevaisuuden haasteena onkin Östersundomissa rakentaa sosiaalisesti tasapainoista asuinympäristöä, missä kohtuuhintainen asuntotuotanto ei keräänyy ainoastaan kerrostaloalueille metron läheisyyteen. Kohtuuhintaiselle asumiselle, mukaan lukien ARA-vuokra-asuminen, tulisi löytyä toteutuskelpoisia paikkoja myös niiltä alueilta, joihin on kaavassa osoitettu pienimittakaavaisempaa asumista.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Sisko Marjamaa

Lisätiedot

Seidi Kivisyryä, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 32331
seidi.kivisyrya(a)att.hel.fi

Kiinteistölautakunta 31.03.2015 § 163

HEL 2012-014214 T 10 03 02 00

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.09.2017

Kiinteistölautakunta antoi Östersundom-toimikunnalle Östersundomin yhteisestä yleiskaavaehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Östersundomin yhteinen yleiskaavaehdotus on tasapainoinen strateginen kokonaissuunnitelma, joka mahdollistaa pienimittakaavaisen, niin asumiseltaan kuin työpaikoiltaan monipuolisen kaupunkiympäristön rakentamisen alueen ominaispiirteitä ja luontoa kunnioittavalla tavalla.

Luonnosvaiheen jälkeen on tehty merkittäviä toteutettavuutta ja kaupunkirakennetta parantavia ratkaisuja

- Östersundomin liikekeskusta on siirretty alueen "sisällä" sijaitsevalta Östersundomin metroasemalta Sakarinmäen metroasemalle Porvoonväylän eritasoliittymän viereen. Uusi sijainti vähentää muualta tulevien asiakasvirtojen ajoneuvoliikennettä alueen sisällä ja mahdollistaa tehokkaita liityntä- ja kaupapysäköinnin yhteiskäyttöratkaisuja.
- Norrbergetin alueelle lisätty yritysalue Porvoonväylän uuden eritasoliittymän pohjoispuolella edistää alueen työpaikkajakauman monipuolisuutta mahdollistamalla tuotannollisten työpaikkojen merkittävän lisäämisen. Sekoittuneeseen kaupunkirakenteeseen pyrkivä kaavaratkaisu mahdollistaa myös merkittävää palvelu- ja toimistotyöpaikkojen sijoittamista alue- ja liikekeskustoihin.
- Kaava-alueen viheralueita on lisätty lähes kolmanneksella ja viheryhteyksiä on selkeytetty. Talosaari on kokonaisuudessaan osoitettu viheralueeksi ja Ruukin/Porvarinlahdesta Sipoonkorpeen ulottuvaa mm. metsälinnuille tärkeää viheryhteyttä on merkittävästi levennetty ja selkeytetty. Lisäksi Natura-alueisiin rajoittuvien ranta-alueiden viheralueita on merkittävästi lisätty. Herkkien luontoalueiden lähellä sijaitsevien rakentamisalueiden määräyksiä on muutettu siten, että vain pienimittakaavainen täydentävä pientalorakentaminen on sallittua (taajama-alue, jonka ominaispiirteet säilytetään). Tällaisia ovat mm. Karhusaaren viereinen Långören Natura-alueen keskellä, Vikkullan pientaloalueen itä/eteläosa ja Mutars-Kusas läntisen pääviheryhteyden varrella sekä Norrbergetin pientaloalue Sipoonkorven vieressä.
- Uusien kaavaratkaisujen ansiosta kaavan toteuttaminen voidaan tehdä aiheuttamatta merkittävää haittaa Natura-alueelle. Tehdyistä parannuksista huolimatta Natura-arvioinnin tekijät päätyivät siihen, että kolmen, pääosin Natura-alueen ulkopuolella elävän lintulajin osalta merkittävän haitan kynnyksellä todennäköisesti ylittyy. Haitan poistaminen kehrään (1 - 3 paria, kanta Suomessa 4 000 - 5 000 paria), pyyn (2 - 5 paria, riistalintu, kanta Suomessa 500 000 paria) ja ruisrääkän (noin 7 paria, kanta Suomessa 3 000 - 7 000 paria) osalta ei valitettavasti ollut mahdollista yleiskaavalle asetettujen tavoitteiden puitteissa. Ruisrääkän tilanne on tosin tukala myös Natura- ja sen lähialueiden nopean

umpeen kasvamisen eli metsittymisen ja modernin maanviljelyksen työtapojen vuoksi. Luontoasiantuntijoiden mukaan edellä mainittujen lintujen elinolojen turvaaminen olisi vaatinut koko Mustavuoren ja Karhu- saaren välisen alueen suojelemisen Uuden Porvoontien eteläpuolella. Rakentamiselle jäisi tällöin niin kapea alue, ettei merenläheisen, Itä- Helsingin arvostusta nostavan ekotehokkaan pientalokaupungin toteuttaminen olisi ollut mahdollista kaupunkirakenteellisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla. Kapea rakentamiskäytävä olisi myös ollut omiaan lisäämään ympäristön kannalta tuhoisaa yhdyskuntarakenteen hajautumista.

- Yleiskaavaehdotus mahdollistaa alueen ekotehokkaan maarakentamisen mahdollistamalla tilapäisten massankäsittelyalueiden sijoittamisen valituille rakentamisalueille ennen niiden ottamista rakentamiseen ja sallimalla heikosti kantavien alueiden esirakentamistoimenpiteet ajoissa. Esirakentamistoimenpiteistä maaperän tiivistäminen ns. yliperkerillä eli sijoittamalla vahvistettavalle alueelle painavia maamassoja on vaihtoehtoisiin menetelmiin nähden edullisin niin ympäristövaikutuksiltaan kuin kustannuksiltaan. Sen käyttäminen edellyttää kuitenkin 5 - 7 vuotta aikaa ennen rakennustöiden alkua. Menetelmä vähentää myös tarvetta massanvaihtoihin eli vähentää poistettavien kaivumassojen määrää.

- Yleiskaavaehdotuksessa on osoitettu kolme vaihtoehtoista kallioaluetta kiviainesten ottoon ja rakentamisen vuoksi poistettavien puhtaiden kaivumassojen sijoittamiseen. Lopullinen alue valitaan YVA-menettelyn osana tehtävien selvitysten pohjalta. Lopputilanteessa valittu kallion ottoalue on täytetty puhtailla kaivumassoilla ja kallioista otetulla kiviaineksella ja se on otettu yleiskaavan mukaiseen loppukäyttöön esimerkiksi ulkoilupuistona. Rakentamisen ympäristövaikutuksia minimoivalla menettelyllä maa- ja kiviainesten kuljetusmatkat jäävät pääsääntöisesti alle 5 kilometriin, kun vaihtoehtoiset kaivumassojen loppusijoituspaikat tällä hetkellä ovat noin 30 - 50 kilometrin päässä.

Kehittämistä vaativat osa-alueet

Lautakunta katsoo, että maa-aineksen otto- ja käsittelyalueen (et1) määräys, jonka mukaan kiveä ei saa ottaa pohjavedenpinnan alapuolelta, on epäselvä, tulkinnanvarainen ja pahimmillaan estää koko alueen käytön. Parhaimmillaankin se laajentaa tarpeettomasti ottoalueen vaatimaa pinta-alaa. Lautakunta katsoo, että määräys tulisi muuttaa muotoon: "Louhiminen kallioalueen viereisen irtomaaperäalueen pohjavedenpinnan alapuolella on tehtävä siten, ettei kyseisen alueen pohjavedenpinta olennaisesti muutu eikä sen laatu heikkene."

25.09.2017

Lautakunta katsoo myös, että Uusi Porvoontie sopii huonosti alueen sisäiseksi pääkaduksi Kappelintien itäisestä liittymästä itään, koska se sijaitsee tuleviin rakentamisalueisiin nähden irrallaan tai rakentamisen painopisteeseen nähden reunalla. Sakarinmäestä itään Uuden Porvoontien eteläpuolinen maanpinta on pääosin 3 - 5 metriä tienpintaa alemmalla ja pohjoispuolinen maanpinta pääosin 3 - 10 metriä tienpintaa korkeammalla tasolla. Leveän, rakennusten reunustaman toimivan kaupunkibulevardin rakentaminen on näissä oloissa niin taloudellisesti kuin rakenteellisesti vaikeata ja edellyttäisi mittavia maansiirtotöitä ja louhintoja. Lautakunta katsoo siksi, että alueen pääkatu tulee linjata metrolinjauksen mukaisesti Östersundomin ja Majvikin metroasemien välille. Myös pikaraitiotien linjaus tulee Knutersintielle asti siirtää tälle uudelle pääkadulle.

19.03.2015 Pöydälle

Esittelijä

vs. osastopäällikkö
Esko Patrikainen

Lisätiedot

Peter Haaparinne, toimistopäällikkö, puhelin: 310 31864
peter.haaparinne(a)hel.fi
Risto Niinimäki, projektipäällikkö, puhelin: 310 37827
risto.niinimaki(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 31.03.2015 § 157

HEL 2012-014214 T 10 03 02 00

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Yleistä

Helsingin, Vantaan ja Sipoon laatiman yhteisen yleiskaavan mukaan Östersundomissa voi vuonna 2060 olla 70 000 uutta asukasta ja 15 000–30 000 työpaikkaa. Kaava avaa pääkaupunkiseudulle kasvusuunnan itään. Avaus on merkittävä koko seudun elinvoimaisuuden ja tasapainoisen kehityksen kannalta.

Yleisten töiden lautakunnan lausunnossa tarkastellaan Östersundomin yhteistä yleiskaavaehdotusta rakennusviraston toimialan kannalta. Lausunnossa keskitytään yleiskaavan vaikutuksiin, erityisesti yleisten alueiden toteutettavuuden, toimivuuden ja ylläpidettävyyden haasteisiin.

25.09.2017

Kaavaprosessin ohjausryhmässä on ollut rakennusviraston edustus koko kaavahankkeen ajan.

Yleisten töiden lautakunta pitää yleiskaavaehdotusta pääsääntöisesti hyvänä. Yleiskaavaehdotuksen tarkkuustaso on riittävä. Selvityksiä on tehty runsaasti ja perusteellisesti.

Lausunto

Pääkaupunkiseudun kehityksen kannalta on tärkeää, että uudet asunnot rakennetaan tehokkaan joukkoliikenteen piiriin. Östersundomissa joukkoliikenteen rungon muodostaa metro, jota jatketaan Mellunmäestä Majviktiin. Joukkoliikennepainotteisuuden lisäksi alue suunnitellaan kävely- sekä pyöräily-ystävälliseksi. Ilmastonmuutoksen kannalta samaan suuntaan vaikuttavia ekotehokkaita tekniikoita pyritään hyödyntämään ja kehittämään myös yhdyskuntateknisissä ratkaisuissa.

Liikenneratkaisut

Metrolinjaston laajentaminen itään vahvistaa pääkaupunkiseudun rannikonmyötäistä joukkoliikenteen runkokäytävää. Alueen saavutettavuus ja joukkoliikenteen palvelutaso paranevat olennaisesti.

Joukkoliikenteen tehostaminen ja uuden joukkoliikennejärjestelmän toteuttaminen tulee toteuttaa etupainotteisesti suhteessa muuhun rakentamiseen.

Helsingin strategiaohjelmassa linjattujen taloustavoitteiden ja julkisen talouden heikkojen nykynäkymien takia liikennejärjestelmän kalliit hankkeet ovat vaarassa jäädä suunnitteluasteelle. Tehdyt investoinnit tarvitsevat ylläpitoa, joka myös kärsii rahoitusvajasta.

Pyöräily ja jalankulku

Helsingin liikkumisen kehittämissuunnitelmassa esitetyn liikennemuotojen priorisoinnin mukaisesti kaupungissa panostetaan ensisijaisesti jalankulun ja pyöräilyn edistämiseen, tämän jälkeen joukkoliikenteeseen, kuljetuksiin ja jakeluliikenteeseen ja viimeisenä yksityisautoiluun. Kaikkien liikennemuotojen tulee toimia sujuvasti osana liikennejärjestelmää tiiviissä kaupunkirakenteessa. Jalankulku ja pyöräily sijoittuvat Östersundomissa pääosin katuverkkoon. Kaavassa osoitetun tiiviin kaupunkirakenteen ansioista jalankulusta tulee houkutteleva liikennemuoto.

Alueelle tulee erinomaiset ulkoilumahdollisuudet niin rakennetussa ympäristössä kuin siihen tiiviinä verkostona liittyvillä laajemmilla viheralueilla. Ulkoilua ohjataan rakennetun kaupunkirakenteen sisäisille reiteille ja muun muassa Sipoonkorven suuntaan. On hyvä, että yleiskaavakarttaan on merkitty itä-länsisuuntainen seudullinen pitkämatkaisen

25.09.2017

pyöräliikenteen pääyhteys. Yhteys seuraa maantietä 170. Kaava-alueen rantoja seuraileva seudullinen rantaraitti on suunniteltu jatkuvan Helsingin itäosista Vuosaaren sataman alueelta Talosaaren ja Karhuosaaren kautta Majvikin rannoille Sipooseen.

Koska kaavamääräyksessä todetaan, että pääulkoilureitit on toteutettava ennen ympäristön taajama-alueita, on ensisijaisen tärkeää, että jatkosuunnittelussa huolehditaan pyöräilyn ja jalankulun edistämisestä. Tekeillä olevassa Östersundomin viherrakenteen suunnitelmassa tämä on otettava huomioon. Suunnitelmassa tulee osoittaa, miten Östersundomin viheralueiden toiminnallisesti merkittävimmät kohteet sijoittuvat ulkoilu- ja runkoreittien varrelle.

Yhtenäinen seudullinen rantareitti tulee suunnitella niin, että suojeluarvot säilyvät Natura 2000- ja luonnonsuojelualueiden läheisyydessä.

Kulttuurihistorialliset ympäristöt

Kaavakartassa on esitetty kaikki valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet ja maakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset kohteet kohdemerkinnällä. Tärkeimmät kulttuurihistorialliset ympäristöt on rajattu yleiskaavakarttaan selkeästi. Valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt on merkitty rky-merkinnällä, vihreällä vaakarakterilla on merkitty taajama-alueet, joiden ominaispiirteet säilytetään ja merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö, -maisema tai rakennussuojelukohde on merkitty lilalla neliöllä.

Massojen hallinta

Massojen hallinta toteutetaan kaivumaiden hyödyntämisen kehittämissohjelman 2014-2017 mukaisesti. Kaupunginhallitus päätti 7.1.2015 merkitä tiedoksi kehittämissohjelman toimenpide-ehdotuksineen ja lähettää sen asianomaisille hallintokunnille ja laitoksille toiminnassaan noudatettavaksi. Kehittämissohjelman tavoitteena on muun muassa vähentää hankkeissa muodostuvia maa-aineksia, säästää luonnonvaroja, vähentää maa-ainesten kuljettamisesta ja luonnontilaisten ottoalueiden käytöstä johtuvaa ympäristökuormitusta. Lisäksi tavoitteena on, että eriasteisissa kaavoissa on esitetty maa-aineksille riittävästi käyttömahdollisuuksia ja loppusijoituskapasiteettia osana alueiden pääkäyttötarkoitusta. Merkittävimmät säästöt saadaan hyödyntämällä rakentamisessa syntyviä kaivumaita pehmeikköalueiden esirakentamisessa.

Östersundomin yleiskaavatyön yhteydessä laadittiin selvitys (Östersundomin yleiskaava, Massojenhallintaohjelma, 19.10.2012), joka käsittelee alueen toteuttamiseen liittyvää maamassojen hallintaa. Tavoitteena on ekotehokas olevien maiden materiaalikierto ja alueellinen omavaraisuus. Keinoja ovat syntyvien massojen ohjaaminen suoraan käyttökoh-

teeseen, välivarastointi- ja käsittelykapasiteetin järjestäminen alueelle, riittävä kiviainestuotanto kulutukseen nähden sekä ylijäämän osalta sijoituspaikat tai käyttökohteen osoittaminen. Tehokkaalla ja ennakoivalla massahallinnalla sekä varsinkin pehmeikköalueiden, kuten esimerkiksi tulvariskialueiden esirakentamisella, Östersundomissa voidaan saavuttaa satojen miljoonien eurojen säästö suunnittele mattomaan tilanteeseen verrattuna. Massojenhallinnan suunnittelu tarkentuu Östersundomin suunnittelun edetessä.

Yleisten töiden lautakunta pitää hyvänä, että massojenhallinnan perusteellinen suunnittelu on aloitettu, koska se on tärkeää tehdä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Ekotehokkaalla maanrakentamisella tavoitellaan ympäristökuormitusten kokonaisvaltaista vähentämistä ja pyritään samalla tuottamaan kustannussäästöjä ja kilpailuetua.

et1-alueet

Kaavakartalla ja määräyksissä on merkintä et1, yhdyskuntatekninen huolto, maa-aineksen otto- ja käsittelyalue. Merkinnällä on osoitettu vaihtoehtoiset alueet puhtaiden maamassojen määräaikaiseen ottoon, käsittelyyn ja varastointiin sekä loppusijoitukseen. Maa-aineksen käsittelyn päätyttyä alue asemakaavoitetaan yleiskaavakartassa osoitettuun pääkäyttötarkoitukseen, kuitenkin niin, että maamassojen loppusijoitusalue kaavoitetaan virkistyskäyttöön. Määräaikaisessa käytössä on otettava huomioon yleiskaavan mukainen loppukäyttö. Alueita on merkitty kaavaan kolme kappaletta, joista vain yksi otetaan käyttöön. Sijainti ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa ympäristövaikutusten arvioinnin ja teknistaloudellisten selvitysten perusteella. Maa-ainesten otto-, käsittely- ja loppusijoitusalueiden YVA-selvitys on käynnissä parasta aikaa rakennusvirastossa.

Maa-ainesalueiden YVA-selvityksessä tarkastellaan kaikkia kolmea vaihtoehtoa perusteellisesti. Aiemmin yhtä osa-aluetta on tarkasteltu Sipoonkorven virkistyskäytön kehittämishankkeessa vuosina 2005 - 2007. Euroopan aluekehitysrahasto tuki projektia Interreg III A Etelä-Suomi ja Viro -ohjelmasta. Projektin puitteissa julkaistiin vuonna 2007 Ulkoilureittisuunnitelma ja luontoselvitys. Suunnitelmassa Hältingträskin ympäristö nähtiin ulkoilun ja virkistyksen kannalta erinomaiseksi alueeksi ja sinne tehtiin suunnitelma ulkoilutien ja luontopolun toteuttamiseksi. Maa-ainesten otto- ja käsittelyalue (et-1) muuttaisi Helsingissä harvinaisen lammen ympäristön ja luonteen täysin. Virkistysarvot perustuvat alueen luontoarvoihin, maisemaan ja luonnon kauneuteen, jota ei läjitysalueita ennallistamalla voida palauttaa. Länkärin ja Kurängenin väliin esitetty maa-aineksenotto-/ylijäämämaiden läjitysalue jättäisi alleen mm. arvokkaita vanhoja metsiä, metsälehmusesiintymän sekä läh-teikön, ja rajoittuisi suoraan Sipoonkorven kansallispuistoon, johon sillä

olisi todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia. Ympäristövaikutusten arviointi tulee tämän vuoksi tehdä erittäin perusteellisesti.

Kaavamääräyksessä todetaan, että alueen kaivu- tai louhintatasoa ei saa ulottaa pohjaveden pinnan alapuolelle. Merkittävät ympäristöhäiriöt on estettävä teknisin ratkaisuin ja/tai osoittamalla riittävät suoja-alueet. Yleisten töiden lautakunnan mielestä määräys tulisi muuttaa muotoon: Alueen kaivu- tai louhinta on tehtävä niin, että ympäröivän alueen pohjaveden pinnan taso ei muutu merkittävästi, eikä pohjaveden laatu heikkene. Merkittävät ympäristöhäiriöt on estettävä teknisin ratkaisuin ja/tai osoittamalla riittävät suoja-alueet.

Yleisten töiden lautakunta totesi Östersundomin maakuntakaavasta antamassaan lausunnossa (17.2.2015), että 'lautakunta pitää tärkeänä, että kaavassa esitetään varaukset ylijäämämaiden loppusijoitukselle. Sen sijaan niiden sijoituspaikka maakuntakaavassa supistaisi maakuntakaavassa virkistysalueeksi osoitettua aluetta olennaisesti. Ylijäämämaiden loppusijoituspaikaksi tulisi Sipoonkorven sijasta selvittää muita vaihtoehtoja kuten esimerkiksi Brakvedskärrin pellon ympäristöä.' Brakvedskärrin pellon ympäristön soveltumista ylijäämämaiden loppusijoituspaikaksi ei ole ehditty tutkia tässä aikataulussa.

Pilantuneet maat

Tiedossa ei ole sellaista laajamittaista maaperän pilaantumista, jolla olisi merkittävää vaikutusta yleiskaavavaiheen suunnitteluun. Jatkosuunnittelussa mahdollinen maaperän pilaantuneisuus otetaan huomioon suunnitteluvaiheen edellyttämällä tarkkuudella.

Tekninen huolto, hulevesijärjestelyt, lumilogistiikka

Lumen lopulliset vastaanottoaikat ja aluevaraukset yhdyskuntateknisille alueille tulisi merkitä kartalle. Kaupungissa tulee varautua myös lumen välivarastointiin kaupunkirakenteen edelleen tiivistyessä. Tavoitteena on lumilogistiikan tehostaminen, ekotehokkuus ja kuljetusmatkojen optimointi.

Alueelle rakennetaan normaali yhdyskuntateknisen huollon verkostot. Alueen nykyiset verkostot eivät palvele tulevaa kaupunkirakennetta. Alueen yhdyskuntatekniiikka on rakennettava pääosin uudelleen ja yhdyskuntateknisen huollon verkostojen liittäminen olemassa oleviin verkostoihin edellyttää tavanomaista enemmän järjestelyjä.

Maankäytön suunnittelussa on huomioitava esirakentamisprosessi. Esirakentamisen aloittamisella mahdollisimman aikaisessa vaiheessa on merkittävä vaikutus niin alueiden taloudelliseen toteuttamiskelpoisuuteen kuin resurssitehokkuuteenkin.

Kadut ja sillat

Yleiskaava-alueelle rakennetaan uutta maankäyttöä palveleva katuverkosto. Alueella on valtion maantie sekä yksityisiä teitä, jotka tulevat jatkossa olemaan kaupungin omistamia katuja. Kadut tulee rakentaa osittain uudelleen. Taajama-alueiden pinta-alasta noin 20 % on arvioitu olevan katualuetta. Alueelle rakennetaan lisäksi noin 10 uutta siltaa. Merkittävimmät vesialueiden yli rakennettavat sillat ovat:

- Korsnäs – Karhusaari
- Talosaari – Karhusaari
- Vikkula – Vuosaari

Karhusaaren rantakatu on tarkemmassa suunnittelussa (Karhusaaren kaavarunko) linjattu etäämmälle rannasta kuin yleiskaavaehdotuksessa.

Kustannukset

Uuden kaupunkirakenteen toteuttaminen pääosin rakentamattomaan ympäristöön edellyttää merkittäviä investointeja perusinfrastruktuuriin. Kaava-alueen toteuttaminen ja kustannukset jakautuvat usealle vuosikymmenelle, mutta eri osa-alueiden käyttöönoton edellytyksenä on oleellisia etupainotteisia kynnysinvestointeja, esimerkiksi merkittäviä siltoja ja väyliä. Kustannusten toteutumisajankohtaan ja suuruuteen pystytään kuitenkin vielä vaikuttamaan jatkosuunnittelussa.

Alueen esirakentamiskustannukseksi on alustavasti arvioitu noin 200 miljoonaa euroa. Esirakentamisinvestoinnin etupainotteisuus riippuu käytettävistä menetelmistä. Lopullisten esirakentamismenetelmien täsmeytymisen, toteutusaikataulun ja maanomistussuhteiden muutosten myötä kustannukset ja näistä kunnille aiheutuvat osuudet voivat vielä merkittävästikin muuttua. Esirakentamiskustannuksiin on arvioitu myös Korsnäsin ja Karhusaaren rantarakenteiden kustannukset.

Katujen ja teiden määräksi on laskennassa oletettu 20 % prosenttia rakentamisalueen pinta-alasta. Tämän pohjalta katualueiden kustannukseksi on arvioitu noin 720 miljoonaa euroa. Koko kaava-alueen liikenneverkoston kytkeminen edellyttää useita siltoja uusille sekä olemassa oleville liikenneväylille ja näiden kustannukseksi on arvioitu noin 120 milj. euroa. Todennäköisesti siltojen rakentamiskustannukset tulevat olemaan suuremmat, mutta kustannusarvioiden antaminen tässä suunnitteluvaiheessa ei ole tarkoituksenmukaista.

Hulevesi ja tulva

Yleiskaava-alueelle on laadittu hulevesien hallinnan yleissuunnitelma, jota tulee tarkentaa ja soveltaa jatkosuunnittelussa. Hulevesien johta-

misessa ja käsittelyssä varaudutaan käyttämään luonnonmukaisia hallintamenetelmiä.

Tulvavaara-alueet ja rakentamisalueiden tärkeimmät hulevesireitit on syytä selvittää ja merkitä karttamateriaaliin, sillä hule- ja tulvavesijärjestelyillä on merkittävät ympäristö- ja kustannusvaikutukset.

Yleiskaavoitusta varten on laadittu alustava tulvariskikartta, jonka perusteella on tunnistettu tulvariskialueet ja ohjattu maankäyttöä.

Viheralueet

Yleiskaavaehdotuksen viheraluemerkinnät ovat osin liian yleispiirteisiä turvaamaan ekologisia yhteyksiä. Kaava-alueen viheralueverkosto muodostuu laajoista yhtenäisistä viheralueista ja niitä yhdistävistä kaapeammista purolaaksoista. Noin 45 km² suunnittelualueen kokonaispinta-alasta on 12 km² virkistys- ja viheralueita. Noin 7 km² on luontoalueita ja noin 4 km² on rakennettua viheralueita.

Viheralueet on esitetty kaavakartalla kahdella eri merkinnällä. Kirkkaan vihreät alueet ovat rakennetuimpia virkistysalueita ja tummemmat vihreät alueet pääosin säilytettäviä laajoja metsäisiä ulkoilualueita. Viher- ja virkistysyhteydet tulee esittää kaavassa erillisillä kaavamerkinnöillä ekologisien yhteyksien säilymisen takia. Kaavaselostuksessa käy ilmi, että viherrakenne muodostuu näiden osoitettujen laajojen viheralueiden lisäksi rakentamisalueiden sisäisistä pienemmistä virkistysalueista, jotka ovat noin 20 % rakentamisalueen pinta-alasta. Uusien asuinalueiden sisään jäävät puistot rakennetaan laadukkaiksi ja kulutusta kestäviksi. Granön saari on merkitty kokonaan keltaisella värillä. Merkintä mahdollistaa laajamittaisen merellisten vapaa-ajan toimintojen kehittämisen.

Virkistysalue

Yleisten töiden lautakunnan näkemyksen mukaan kaavaehdotuksessa on kirkkaanvihreällä kaavamerkinnällä osoitettu useita sellaisia, mm. purolaaksoihin ja niiden viereisille harjanteille sijoitettavia ekologisia yhteyksiä, joiden toimivuuden turvaaminen edellyttää niiden säilyttämistä mahdollisimman luonnonmukaisina, mitä näille alueille ehdotuksessa esitetty kaavamääräys ei kykene takaamaan. Nämä alueet tulisikin esittää kaavassa omalla kaavamerkinnällä, joka turvaa niiden laadun säilymisen. Arvokkaimpien osien kohdalla kyseeseen voi tulla myös SL-merkintä.

Yleiskaavaehdotuksen virkistysalueiden karttamerkintöihin tulee lisätä merkintä (esimerkiksi u3) paljon tilaa vaativista erityistoiminnoista, ku-

ten esimerkiksi siirtolapuutarha ja hautausmaa. Nykyisellään kaavaan on jo merkitty u1 ja u2 -merkinnät, jotka osoittavat urheilu- ja virkistyspalvelujen keskittymiä.

Yleisten töiden lautakunta pitää erittäin tärkeänä, että Östersundomin viherrakennetta lähdetään mahdollisimman pian jatkosuunnittelemaan. On tärkeää suunnitella mahdollisimman varhaisessa vaiheessa rakennusviraston toimialaan kuuluvien toimintojen ja palvelujen yhteensovittaminen kaupunginosapuistoihin ja virkistysalueille. Jatkosuunnittelussa on panostettava virkistysalueiden saavutettavuuteen ja ulkoiluverkoston suunnitteluun.

Kaavamääräyksissä esitetään, että pääulkoilureitit on toteutettava ennen ympäristön taajama-alueita. Tämä on tehokas keino ohjata virkistyskäyttöä alueella.

Urheilu- ja virkistyspalvelujen keskus

Yleiskaavaan on merkitty u-2 urheilu- ja virkistyspalvelujen keskus Sipoonkorven kansallispuiston porttikohtaan/läheisyyteen. Alue sijoittuu raitiotieyhteyden päätepaikkaan, joka parantaa metsäalueiden saavutettavuutta joukkoliikenteellä. Alueelle voidaan sijoittaa Sipoonkorven kansallispuistoon ja kotieläimiin liittyviä toimintoja ja palveluita sekä niitä palvelevia rakennuksia ja rakenteita. Keskus (u-2) on hyvä ja kannattava ulkoilun kehittämishanke, joka palvelee koko pääkaupunkiseutua. Sipoonkorven kansallispuiston eteläosa kytkeytyy ulkoilumetsävyöhykkeen reunaan.

Virkistys-, matkailu- ja vapaa-ajan alue, Granö

Granön saari on merkitty virkistys-, matkailu- ja vapaa-ajan alueeksi. Granö tulisi joko kaavoittaa samalla tarkkuudella kuin muu osa kaavaehdotuksen alueesta, merkitä kaavan selvitysalueeksi tai jättää kokonaan lopullisen kaavan ulkopuolelle. Samalla tarkkuudella kaavoittaminen tarkoittaisi sitä, että kaavakartalla tulisi mm. osoittaa SL-varauksina ja luo-merkinnöillä alueen arvokkaat luontoalueet, joista tärkeimmät on tunnistettu Itä-Uudenmaan liiton maakunnallisesti arvokkaiden luontoalueiden (MALU) selvityksessä, ja sitä täydentäneissä Sipoon kunnan selvityksissä.

Helsingin kaupungin omistaa 60 % eli n. 140 hehtaaria Granön saaresta. Alueet ovat pääosin reheviä kuusivaltaisia varttuneita ja nuoria metsiä. Tulevan virkistyskäytön kannalta metsiä tulisi hoitaa ja valmentaa kestävämpään lisääntyvä virkistyskäyttö. Arvokkaimmilla luontokohteilta, jotka rajataan luonnonhoidon suunnitelmiin, virkistyskäyttö tulisi ohjata hoidettaville alueille. Granön virkistysalueiksi tarkoitettavilla alueilla tulee varautua myös ulkoilua palvelevien rakenteiden investointeihin.

Granön länsirannalle esitetyn venesatamavarauksen kokoluokkaa tulisi harkita koska se kasvattaisi huomattavasti huvi- ja muuta veneilyä Vuosaaren suursataman edustan jo ennestäänkin vilkkailla ja ahtailla sisääntuloväylillä, ja muodostaisi näin huomattavan onnettomuusriskin. Granön ja mantereen välille esitetty silta/pengerteyhteys olisi vähintään 650m pitkä ja tulisi rakentaa niin, että suuretkin purjeveneet pysyisivät edelleen käyttämään Granön ja mantereen välistä kulkevaa suojaväylää. Näiden seikkojen vuoksi ajoneuvoyhteys Granöhön olisi jo kustannussyistä epärealistinen.

Viheryhteystarve

Yleisten töiden lautakunta katsoo, että kaavaan tulee taajamarakenteen sisällä merkitä kaavamerkinnällä "viheryhteystarve" ainoastaan ne kaupunkirakenteen sisään sijoittuvat viheralueet, jotka kykenevät toimimaan luonnonalueita yhdistävinä ekologisina yhteyksinä. Muut luonnon- tai ulkoilualueita toisiinsa kaupunkirakenteen läpi yhdistävät reitit kuten kävely- ja puistokadut, asuinalueiden puutarhakadut, pyöräteiden runkoreitit yms. tulee osoittaa merkinnällä "virkistysreitti".

Vaikutukset ulkoilualueisiin

Metsäalueet on merkitty yleiskaavaan tummanvihreällä. Ulkoilualuekaavamerkinnän mukaan ulkoilualueiden luonne on pääosin säilytettävä ja alueita on hoidettava luonto- ja kulttuuriarvoja tukevalla tavalla. Merkintä on onnistunut ja sen tavoite voidaan toteuttaa Helsingin luonnonhoidon linjausten mukaisella luonnonhoidolla.

Jotta yleiskaavaluonnoksen ulkoilualueille asettamat tavoitteet toteutuisivat kasvavassa ulkoilukäyttöpaineessa, tulee alueiden käyttöturvallisuus, kulutuskestävyys, viihtyisyys, luonnon monimuotoisuusarvot ja metsien puusukupolvien jatkuvuus turvata luonnonhoidollisin keinoin. Tulevaisuuden haasteena ulkoilualueiden turvallisuudelle ja kestävyydelle ovat myös ilmastonmuutoksen ongelmat.

Kaavamerkinnän mukaan ulkoilualueiden pääulkoilureitit on toteutettava ennen ympäristön taajama-alueita. Määräys on hyvä, koska sujuva reitistö vähentää huomattavasti luonnon kulumista.

Hältingträsk

Voimajohtovaraus 400 kV pirstoo laajaa ja yhtenäistä metsäistä ulkoilualuetta Hältingträskin kohdalla. 400 kV voimajohdon siirtäminen Hältingträskin itäpuolelle merkitsisi maisemassa merkittävää muutosta. Johtoaukea on leveydeltään 52 metriä ja rajoittaa reunavyöhykkeellä kasvavien puiden pituutta. Johtoaukea raivataan säännöllisesti aukeaksi. Uutta johtoaukeata pitäisi tehdä lähes 10 hehtaaria. Voimajohdon

tunneloinnin mahdollisuutta rakennettavalla alueella tulee tutkia vaihtoehtona linjan siirtämiselle.

Talosaari

Talosaari on merkitty ulkoilualueeksi ja kartanon keskus ominaispiirteittäin säilytettäväksi taajama-alueeksi. Alue muodostaa hienon kokonaisuuden, josta voidaan kehittää ulkoilijoille vetovoimainen kohde. Luonnonsuojelualueet liittyvät tiiviisti kokonaisuuteen ja niiden hoitoon on varattava riittävät resurssit. Muun muassa umpeen kasvavat niittyalueet vaativat hoitoa ja ruovikot niittoa.

Viheralueiden rakentamisen kustannuksista

Kaava-alueelle rakennetaan uusia puistoja ja virkistysalueita. Nykyisiä viher- ja metsäalueita valmennetaan ja kunnostetaan ulkoilijoita varten. Kuntien toteuttamille investoinneille puistoihin ja virkistykseen on arvioitu kaavaselostuksessa noin 130 miljoonaa euroa. Tarve tulee todennäköisesti olemaan suurempi, koska selostuksessa käy ilmi, että taajama-alueet sisältävät noin 20 % viheraluetta. Laajoille metsä- ja virkistysalueille sekä Natura- ja luonnonsuojelualueille tarvitaan myös mittavia investointeja.

Vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen, ekologiseen verkostoon ja maisemaan

Natura 2000 -alueet ja luonnonsuojelualueet

Luonnonsuojelualueet on esitetty yleiskaavaluonnoksessa luonnonsuojelualueina (vaaleansininen merkintä) ja luonnonsuojelulain 29 §:n perusteella suojellut jalopuumetsä- tai metsikkökohteet suojelualueina (S-1). Suurin osa luonnonsuojelualueista kuuluu Natura 2000 -verkostoon. Kaava-alueella on tällä hetkellä yhteensä 7 luonnonsuojelualueita, 4 luontotyyppipäätöstä (kaikki jalopuumetsiä) ja Sipoonkorven kansallispuisto (eteläisin osa kaava-alueella). Nykyisten luonnonsuojelualueiden lisäksi kaavassa on osoitettu n. 68 hehtaarin kokoinen Porvarinlahden-Kasabergetin alueeseen liittyvä uusi suojelualue. Yleiskaavan toteutuksessa luonnonsuojelualueita on kaava-alueella yht. 5 km².

Natura 2000 -verkostoon kuuluvat alueet on lisäksi merkitty kaavakarttaan (nat). Yleiskaava-alueella sijaitsee Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet Natura 2000 -kohde (FI0100065). Natura 2000 -kohde kattaa yhteensä 355 hehtaaria maa- ja vesialueita. Osa-alueet ovat Mustavuoren, Porvarinlahden, Labbackan ja Kasabergetin muodostama kokonaisuus sekä ruovikoituneet matalat merenlahdet Bruksviken, Torpviken ja Kapellviken. Porvarinlahden Natura-alue ei kuulu kokonaisuudessaan kaava-alueeseen. Osa-alueet poikkeavat lajistoltaan toisistaan.

Yleisten töiden lautakunta katsoo, että Natura-alueiden välittömässä läheisyydessä rakentaminen voi vaarantaa alueiden luontoarvot. Tämän vuoksi yleisten töiden lautakunta esittää, että jatkosuunnittelussa harjittaisiin esim. asukastiheyden nostamista ekologisesti vähemmän merkittävillä alueilla kuten keskusta-alueilla, jotta Natura-alueiden ekologinen laatu voidaan turvata ja silti saavuttaa suunniteltu uuden asukasmäärän kasvu.

Luontovaikutukset

Luontovaikutusten arvioinnissa paikkatietoanalyysissä on pyritty löytämään luonnon ”hot spot” -alueet eli luonnon arvokeskittymät ja arvioimaan kaavan toteutumisen vaikutuksia luontotyypeihin, lajistoon sekä ekologisten yhteyksien säilymiseen ja laatuun. Lisäksi on tarkasteltu, kuinka paljon tulevat rakentamisalueet vähentävät nykyisten metsäalueiden, maatalousalueiden sekä ranta-alueiden pinta-aloja.

Luonto muuttuu merkittävässä määrin Östersundomin rakentuessa. Luontovaikutukset ilmenevät sekä rakentamisen aikana, että sen jälkeen kaavan toteuduttua. Elinympäristöt pirstoutuvat. Syntyy esteitä lajien leviämiseksi, häiriötä eläimille, veden likaantumista ja melua. Virkistyskäyttö lisääntyy ja aiheuttaa maaston kulumista, eroosiota, roskaantumista ja vieraslajien leviämistä.

Suurimmat muutokset kohdistuvat metsäalueisiin. Alueelle tyypilliset havumetsät vähenevät ja niiden metsälajiston elinolosuhteet heikkenevät. Metsien pinta-ala vähenee noin 25 neliökilometristä noin 14 neliökilometriin. Vaikutukset kohdistuvat erityisesti rauhallisista metsäisistä elinympäristöistä riippuvaisiin lajeihin kuten kehrääjä, huuhkaja, kaakkuri ja pyy. Alueen rehevät merenlahdet, jotka ovat suurimmaksi osaksi Natura-aluetta, säästyvät pitkälti rakentamiselta – vaikutukset kosteikko- ja vesiluontoon ovat suhteellisen vähäisiä.

Kaava-alueelle jää kolme pinta-alaltaan yli 100 hehtaarin luontokokonaisuutta: Sipoonkorven kansallispuiston eteläosa ja siihen liittyvät luontoalueet, Landbon itäinen viheralue sekä Mustavuoren-Kasabergetin suojelualueiden ja luontoalueen muodostama kokonaisuus.

Kaava-alueelle varattu viheryhteys Mustavuoren alueelta Kasabergetin kautta Sipoonkorven metsäalueelle toimii ekologisena yhteytenä erityisesti metsälajistolle. Se muodostaa yhteyden Itä-Helsingin kulttuuripuiston ja Vuosaaren ulkoilupuiston vihersormista Sipoonkorpeen. Ekologisen yhteyden toimivuus tulee turvata rakentamalla etupainotteisesti alueen reittiverkosto sekä isompien teiden ylitys vihersilloina tai alikulkuina. Porvoonväylä muodostaa esteen eläimistön liikkumiselle jo nyt, mutta estevaikutusta voidaan vähentää kaavaehdotuksessa esitettävien kolmen vihersillan tai -alikulun avulla.

Ekologisen yhteyden laatu on tärkeä Mutarsin kohdalla, mm. Krapuoja on tärkeä pienvesiyhteys lähiympäristöineen. Tämän ekologisen yhteyden laatuun ja riittävään leveyteen on kiinnitettävä jatkosuunnittelussa riittävästi huomiota. Muilta osin Östersundomin nykyinen ekologinen verkosto muuttuu oleellisesti. Pohjois-eteläsuuntaiset viheryhteydet alueen purolaaksoissa jäävät kaavan toteutuessa kapeiksi ja muuttuvat luonteeltaan rakennetuiksi virkistysyhteyksiksi.

Maankäytön vaikutuksia kaava-alueen Natura-alueisiin

Natura-arvioinnin johtopäätösten mukaan Sipoonkorven Natura-alueeseen ei kohdistu merkittäviä vaikutuksia. Mustavuoren lehdon ja Östersundomin lintuvedet Natura-alueen silikaattikallioihin arvioidaan kohdistuvan kohtalaisen haitallisia vaikutuksia varovaisuusperiaatteen mukaan. Silikaattikallioita on erityisesti Mustavuori-Labbakan alueella. Lisääntyvä ulkoilu lisää kulumista myös boreaaliset lehdot luontotyypillä, mutta vaikutuksien ei arvioida nousevan merkittävän haitan kynnyksen yli. Boreaalisia lehtoja esiintyy erityisesti Mustavuoren lehdon pohjoisosissa sekä Karlviken-lahden metsänreunoilla. Vesi- ja kahlaajalintulajistoon ei aiheudu merkittävää haittaa.

Natura-arvioinnin mukaan merkittävän haitan kynnyks ylittyy kolmen lintulajin osalta: pyy, kehrääjä ja ruiskääkkä. Haitalliset vaikutukset kohdistuvat lajien elinympäristöihin Natura-alueen ulkopuolella. Kehrääjä vaatii laajan rauhallisen reviirin. Soveltuvat ympäristöt supistuvat ja liikkumisesta aiheutuu lisäksi häiriötä. Lemmikieläimet ja liikkuminen maapesän lähellä ovat kohtalokkaita pesinnän onnistumiselle. Ruisrääkän rauhalliset, laaja-alaiset elinympäristöt supistuvat ja liikkumisesta aiheutuva häiriö vaikuttavat merkittävästi. Pyy elinympäristöt supistuvat.

Kaavaehdotusta laadittaessa merkittäviä luontoarvoja ja yhdyskuntarakenteen tavoitteita on sovitettu yhteen. Yleiskaavaa on muokattu huomattavasti haitallisten luontovaikutusten lieventämiseksi muun muassa vähentämällä rakentamismahdollisuuksia ja laajentamalla viher- ja luonnonsuojelualueita.

Koska Natura-arviointi osoittaa kaavaehdotuksen merkittävästi heikentävän niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon, voidaan kaavaehdotus hyväksyä tai vahvistaa, jos valtioneuvosto yleisistunnossa päättää, että kaava on toteutettava erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavasta syystä eikä vaihtoehtoista ratkaisua ole. Uudenmaan ELY-keskus laatii parhaillaan kaavaehdotuksesta ns. Natura-lausuntoa, jonka perusteella punnitaan ovatko Natura-alueille arvioidut haitat niin merkit-

täviä, että kaavaehdotukselle haetaan edellä mainittua valtioneuvoston poikkeamis päätöstä.

Natura-alueiden matalien, umpeenkasvavien merenlahtien ekologista tilaa voisi kohentaa ruovikoita niittämällä ja ruoppaamalla yhtenäisiin ruovikoihin allikoita ja kanavia. Virkistyskäyttöä ohjaamalla muun muassa reittejä ja rakenteita lisäämällä sekä lintupiiloja ja -torneja rakentamalla pystyttäisiin Natura-alueiden eliöstölle kohdistuva mahdollinen häiriö minimoimaan. Lieventämistoimenpiteet tulisi tehdä ennen tai viimeistään samanaikaisesti alueen asuntotuotannon kanssa. Tässä korostuu jälleen Östersundomin viherrakenteen suunnitelman tärkeys.

Kaavakarttaan on Natura-alueiden rantavyöhykkeelle jätetty suojavyöhyke, jonka merkintä on ulkoilualue. Kaavakartan yleisissä määräyksissä edellytetään lisäksi, että suojeltujen kosteikoiden reunoilla tulee turvata luontotyyppien säilyminen. Myös suojeltujen kosteikoiden reunoille osoitettu seudullisen rantareitin määräys edellyttää, että tarkemmassa suunnittelussa on otettava maiseman ja luonnon erityispiirteet huomioon.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa Östersundomin yhteistä yleiskaavaehdotusta edellä esitetyin huomautuksin.

Käsittely

31.03.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijän muutos: Muutetaan lausuntoehdotuksen alaotsikon "Massojen hallinta" alla olevan toisen kappaleen toinen virke kuulumaan seuraavasti: "Tavoitteena on ekotehokas olevien maiden materiaalikierto ja alueellinen omavaraisuus."

Yleisten töiden lautakunnan yksimielisesti ilman äänestystä tekemät muutokset ja lisäykset:

Lisätään lausuntoehdotuksen otsikon "et1-alueet" alla olevan toisen kappaleen loppuun seuraavat virkkeet: "Länkärin ja Kurängenin väliin esitetty maa-aineksenotto-/ylijäämämaiden läjitysalue jättäisi alleen mm. arvokkaita vanhoja metsiä, metsälehmusesiintymän sekä lähtekön, ja rajoittuisi suoraan Sipoonkorven kansallispuistoon, johon sillä olisi todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia. Ympäristövaikutusten arviointi tulee tämän vuoksi tehdä erittäin perusteellisesti."

Poistetaan otsikon "Viheralueet" alla olevan kappaleen ensimmäinen virke: "Yleiskaavaehdotuksen viheraluemerkinnot ovat selkeät ja niihin liittyvät määräykset tarkentavat alueen käyttötarkoitusta" ja korvataan

se virkkeellä: "Yleiskaavaehdotuksen viheraluemerkinnät ovat osin liian yleispiirteisiä turvaamaan ekologisia yhteyksiä."

Lisätään saman otsikon alla olevan toisen kappaleen toiseksi virkkeeksi: "Viher- ja virkistysyhteydet tulee esittää kaavassa erillisillä kaavamerkinnöillä ekologisien yhteyksien säilymisen takia."

Korvataan otsikon "Virkistysalue" alla oleva ensimmäinen kappale seuraavasti: "Yleisten töiden lautakunnan näkemyksen mukaan kaavaehdotuksessa on kirkkaanvihreällä kaavamerkinnällä osoitettu useita sellaisia, mm. purolaaksoihin ja niiden viereisille harjanteille sijoituvia ekologisia yhteyksiä, joiden toimivuuden turvaaminen edellyttää niiden säilyttämistä mahdollisimman luonnonmukaisina, mitä näille alueille ehdotuksessa esitetty kaavamääräys ei kykene takaamaan. Nämä alueet tulisi esittää kaavassa omalla kaavamerkinnällä, joka turvaa niiden laadun säilymisen. Arvokkaimpien osien kohdalla kyseeseen voi tulla myös SL-merkintä."

Korvataan otsikon "Virkistys-, matkailu- ja vapaa-ajan alue, Gränö" alla oleva ensimmäinen kappale seuraavasti: "Granön saari on merkitty virkistys-, matkailu- ja vapaa-ajan alueeksi. Granö tulisi joko kaavoittaa samalla tarkkuudella kuin muu osa kaavaehdotuksen alueesta, merkitä kaavan selvitysalueeksi tai jättää kokonaan lopullisen kaavan ulkopuolelle. Samalla tarkkuudella kaavoittaminen tarkoittaisi sitä, että kaavakartalla tulisi mm. osoittaa SL-varauksina ja luo-merkinnöillä alueen arvokkaat luontoalueet, joista tärkeimmät on tunnistettu Itä-Uudenmaan liiton maakunnallisesti arvokkaiden luontoalueiden (MALU) selvityksessä, ja sitä täydentäneissä Sipoon kunnan selvityksissä."

Korvataan saman otsikon alla oleva kolmas kappale seuraavasti: "Granön länsirannalle esitetyn venesatamavarauksen kokoluokkaa tulisi harkita koska se kasvattaisi huomattavasti huvi- ja muuta veneilyä Vuosaaren suursataman edustan jo ennestäänkin vilkkailla ja ahtailla sisääntuloväylillä, ja muodostaisi näin huomattavan onnettomuusrisikin. Granön ja mantereen välille esitetty silta/pengertieyhteys olisi vähintään 650m pitkä ja tulisi rakentaa niin, että suuretkin purjeveneet pysyisivät edelleen käyttämään Granön ja mantereen välistä kulkevaa suojaväylää. Näiden seikkojen vuoksi ajoneuvoyhteys Granöhön olisi jo kustannussyistä epärealistinen."

Korvataan otsikon "Viheryhteystarve" alla oleva kappale seuraavasti: "Yleisten töiden lautakunta katsoo, että kaavaan tulee taajamarakenteen sisällä merkitä kaavamerkinnällä "viheryhteystarve" ainoastaan ne kaupunkirakenteen sisään sijoittuvat viheralueet, jotka kykenevät toimimaan luonnonalueita yhdistävinä ekologisina yhteyksinä. Muut luon-

25.09.2017

non- tai ulkoilualueita toisiinsa kaupunkirakenteen läpi yhdistävät reitit kuten kävely- ja puistokadut, asuinalueiden puutarhakadut, pyöräteiden runkoreitit yms. tulee osoittaa merkinnällä "virkistysreitti".

Lisäys äänestyksen jälkeen:

Lisätään otsikon "Vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen, ekologiseen verkostoon ja maisemaan" alle seuraava viimeinen kappale:
"Yleisten töiden lautakunta katsoo, että Natura-alueiden välittömässä läheisyydessä rakentaminen voi vaarantaa alueiden luontoarvot. Tämän vuoksi yleisten töiden lautakunta esittää, että jatkosuunnittelussa harkittaisiin esim. asukastiheyden nostamista ekologisesti vähemmän merkittäville alueilla kuten keskusta-alueilla, jotta Natura-alueiden ekologinen laatu voidaan turvata ja silti saavuttaa suunniteltu uuden asukasmäärän kasvu."

Vastaehdotus: Pörrö Sahlberg

Kannattajat: Henrik Nyholm

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Otsikon "Vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen, ekologiseen verkostoon ja maisemaan" lisätään viimeinen kappale:
Yleisten töiden lautakunta katsoo, että Natura-alueiden välittömässä läheisyydessä rakentaminen voi vaarantaa alueiden luontoarvot. Tämän vuoksi yleisten töiden lautakunta esittää, että jatkosuunnittelussa harkittaisiin esim. asukastiheyden nostamista ekologisesti vähemmän merkittäville alueilla kuten keskusta-alueilla, jotta Natura-alueiden ekologinen laatu voidaan turvata ja silti saavuttaa suunniteltu uuden asukasmäärän kasvu.

Jaa-äännet: 4

Maria Landén, Eija Paananen, Dennis Pasterstein, Maija Wirén

Ei-äännet: 5

Antti Möller, Jarmo Nieminen, Henrik Nyholm, Mariam Rguibi, Pörrö Sahlberg

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 5-4 lautakunta hyväksyi Pörrö Sahlbergin vastaehdotuksen.

25.09.2017

17.03.2015 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838
nina.mouhu(a)hel.fi
Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi

Suomenkielinen työväenopisto 31.3.2015

HEL 2012-014214 T 10 03 02 00

Östersundom –toimikunta pyytää lausuntoa Suomenkieliseltä työväenopistolta yhteisestä yleiskaavaehdotuksesta.

Suomenkielinen työväenopisto esittää lausuntonaan seuraavaa:

Työväenopiston toiminta on lähipalvelua. Se on vapaata sivistystyötä. Sen tarkoituksena on antaa kaupunkilaisille mahdollisuuksia omaehtoiseen oppimiseen ja kehittymiseen ihmisen omista oppimistarpeista lähtien.

Östersundomissa ei tällä hetkellä ole opiston opetusta. Opistolla ei ole mahdollisuuksia rakentaa sinne opetustiloja.

Yleiskaavan mukaan kaupunkirakennetta tiivistetään kaikkialla, erityisesti raideliikenteen solmukohdissa ja merkittävien pysäkkien läheisyydessä. Östersundomiin ei ole suunnitteilla raideliikennettä – ellei sinne jatketa Vuosaaresta metrorataa - mutta se on melko syrjässä, joten östersundomilaisten sivistystarpeiden tyydyttämiseksi sinne on syytä saada opiston opetusta.

Työväenopiston näkökulmasta olisi tärkeää saada sinne yhteiskäytössä olevia opetustiloja yhdessä Kulttuurikeskuksen, Nuorisosiainkeskuksen, Kaupungin kirjaston, mahdollisten palvelukeskusten ja opetusviraston kanssa yhteistyössä. Tällöin saadaan opetusta lähelle kaupunkilaisia myös uusille alueille.

Työväenopiston toiminen ja näkyminen eri kaupunginosissa pitää alueita elinvoimaisina, turvallisina ja vireinä myös ilta-aikana. Opiston toiminta pitää myös alueiden asukkaita vireinä ja innovatiivisina.

25.09.2017

Opetus toteutetaan alueiden peruskouluilla ja muissa oppilaitoksissa tuntiperustaisella vuokralla, joten kouluja uusille alueille rakennettaessa pitää ottaa huomioon opiston ja muiden iltakäyttäjien tarpeet.

Lisätiedot

Hannele Koli-Siiteri, asiakaspalveluosaston osastopäällikkö, puhelin: 310 88521
hannele.koli-siiteri(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 26.03.2015 § 57

HEL 2012-014214 T 10 03 02 00

Lausunto

Liikuntalautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Östersundomin yhteisen yleiskaavan keskeisenä perusteena on rai-
deliikenteen varaan rakennettava tiivis ja matala rakentaminen. Yleis-
kaava-alueesta muodostuu seudulle uusi taajama-alue keskuksineen.
Tavoitteissa yhdistyvät pientaloasuminen ja kaupunkimainen ympäristö
sekä hyvä joukkoliikenteen ja lähipalveluiden palvelutaso.

Merkitykseltään seudulliseksi keskuksiksi on merkitty Sakarinmäki.
Seudullisesti merkittävänä liikenteen solmukohtana kehitetään Sakarin-
mäen lisäksi Länsisalmea. Muut keskuksia ovat merkitykseltään paikal-
lisia.

Liikuntapalvelut ja arkiliikkuminen

Toukokuussa 2011 liikuntavirasto antoi lausunnon Östersundom-toimi-
kunnalle yleiskaavan valmisteluaineistosta. Tuolloin esitettiin toiveet
seuraavista liikuntaa palvelevista tilavarauksista:

- Keskisuuri uimahalli, 350 000 kävijää vuosittain,
- uimahallin yhteyteen maauimala 150 000 kävijää vuosittain,
- sisämonitoimihalli, 12 000 kem2, 600 000 kävijää vuosittain,
- sisäpalloiluhalli, katsomo 5000 katsojalle, tilat mm. salibandyille, kori-
pallolle, käsipalloilulle ja voimistelulle
- jäähalli, 2 rataa, liikuntasuoritteita 150 000
- pikaluisteluhalli tai jääpallohalli jos hankkeet eivät toteudu niille aiem-
min ajatelluilla sijoituspaikoilla nykyisessä kaupunkirakenteessa,
- mahdollinen sisävelodromi.

Yleiskaavassa ja myöhemmässä suunnittelussa ja toteuttamisessa tu-
lee esittää riittävästi tilavarauksia sekä yksityisen että julkisen sektorin
tuottamiin liikuntamahdollisuuksiin. Yksityisten toimijoiden toimesta alu-
eelle mitä suuremmalla todennäköisyydellä tulee erilaisia liikunnan suo-
rituspaikkoja. Tällaisia ovat esim. kuntokeskukset, mailapelihallit, agili-

tyhalli, skeittihalli, keilahalli, kylpylä tai lasten kaupallinen sisäliikunta.

Arkiliikunnan edistäminen kaavoituksen keinoin on välttämätöntä. Östersudomin tulevia aluekeskuksia tulee kehittää siten, että ne houkuttelevat liikkumaan jalan ja polkupyörällä. Liikuntavirasto osallistuu aktiivisesti kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden suunnitteluun ja hoitamiseen muun muassa ulkoilureittien osalta.

Liikuntapuistot ja lähiliikuntapaikat

Liikuntalautakunta näkee, että alueelle tulee varata liikuntatoimen käyttöön seuraavat ulkoliikuntapaikat:

- Iso liikuntapuisto, jossa katsomo 5000:lle, kolme täysmittaista kenttää, lähiliikuntaa sekä pienkenttiä, koripallo, lentopallo, tennis, jääkiekko ja beachvolley,
- liikuntapuistossa talvisin yleisöluisteluun tekojäärata,
- kaksi ns. paikallista liikuntapuistoa (esimerkkinä Kontulan liikuntapuiston mitoitus),
- skeitti- ja parkourpuisto,
- koulujen ja päiväkotien yhteyteen pienpelikenttiä sekä lähiliikuntapaikkoja.

Maastoliikunta

Alueen ratsastukseen soveltuvat olosuhteet tulee säilyttää ja kaava-alueella tulee olla ratsastuskeskuksia, jossa on myös maastoratsastusreittejä. Husön ratsastuskeskuksen toimintaedellytykset tulee säilyttää. Yhden ratsastuskeskuksen yhteyteen tulee sijoittaa kansainväliset mitat täyttävä maneesi, kilpailutoimintaa varten riittävät lämmittely- ja jalottelutarhat sekä riittävä pysäköintivarausta sekä yleisölle että hevosautoille.

Tilavarauksina suunnittelussa tulee huomioida myös seuraavat maastoliikunnan tarpeet:

- Koiraurheilukeskus (vinttikoirarata, agility, palvelukoirakoulutus),
- lumiparkki,
- retkihihtokeskus,
- viherkäytäviä hyödyntävät ja liikuntaan houkuttelevat ulkoilureitit,
- virkistyskalastuksen tarpeet.

Vapaa-ajan toiminnot tulevat tulevaisuudessa yhä tärkeämmiksi ja niille on siksi suotava merkittävä sija tulevaisuuden kaupunkirakentamisessa. Yhteydet vapaa-ajanviettopaikkoihin tulevat vähintään yhtä tärkeiksi kuin yhteydet työpaikan ja asunnon välillä.

Yleiskaavaratkaisu

Liikunnan olosuhteiden edistäminen on toteutettu varmistamalla viheralueiden riittävyys ja yhteneväisyys sekä mahdollistamalla tilaa vievien sisäliikuntapalveluiden sijoittuminen alueelle. Asukkaiden arkiliikuntatottumuksia tulevissa asutustiivistymissä edistää helposti saavutettavissa oleva lähiliikuntapalveluverkko. Yleiskaavassa esitetään selkeä viheraluejärjestelmä, joka käsittää retkeily- ja ulkoilualueita, lähipuistoja sekä merenrantapuistoja ja viherreittejä.

Liikuntapalveluille on merkittävä tilavaraus Salmenkallion metroaseman yhteydessä. Tämä urheilu- ja virkistyspalvelujen keskus mahdollistaa liikuntapalveluiden laajamittaisen kehittämisen sekä sisä- että ulkotiloissa. Liikuntalautakunta pitää suunnitelmassa ehdotettua metrolinjausta hyvänä liikenneratkaisuna alueelle. Salmenkallion aseman sijoittaminen suuria ihmismääriä vetävän liikuntapuiston välittömään läheisyyteen on kestävä kehitys ajatellen tärkeää, sillä näin minimoidaan liityntäliikenteen ja yksityisautoilun kasvun tarve.

Merelliset alueet ja palvelut

Östersundomilla tulee olla kiinteä suhde mereen. Julkiset rannat, rantakadut ja venesatamat ovat merkittävässä roolissa. Kaava-alueella tulee kehittää venesatamia muuallekin kuin Granön saarelle. Venesatamien yhteydessä tulee olla riittävä määrä talvisäilytysalueita. Esim. moottoritien melualueelta tulisi etsiä suuri veneiden ja matkailuvaunujen talvisäilytysalue. Kaava-alueelle tulisi myös varata tilaa Rastilan leirintäalueen kokoiselle leirintäalueelle.

Granö on merkitty virkistys-, matkailu- ja vapaa-ajan alueeksi, joka varataan yleiseen virkistyskäyttöön sekä loma-, matkailu- ja veneilytoimintaan. Saaren laajempi virkistyskäyttö edellyttää ajoneuvoliikenteen siltää, joka on yleiskaavassa esitetty yhteystarpeena.

Gränön kehittäminen on suotavaa, mutta alueella tulee huomioida yleisemminkin veneilyyn ja veteen liittyvän virkistystoiminnan tarpeet. Liikuntalautakunta esittää toiveena, että yleiskaava-alueella olisi:

- Suuri veneiden ja matkailuvaunujen talvisäilytysalue,
- paikallisia venesatamia, jossa riittävästi parkkipaikkoja, veneenlasku-luiska ja septitankin tyhjennysmahdollisuus
- vesiliikennelaitureita
- melontakeskus,
- pienempiä uimarantoja,
- talviuintipaikkoja,
- kelluva uimala.

Liikuntalautakunta pitää Talosaaren kärkeen esitettyä uimarantaa erit-

täin suotavana ja toivoo, että uimarantaa päästään kehittämään etupai-
notteisesti yleiskaavan tullessa lainvoimaiseksi.

Viherverkosto ja ulkoilu

Viheralueiden ja puistojen lisäksi yksityisillä piha-alueilla on merkittävä
vaikutus siihen, millaiseksi lähiliikuntaverkosto muodostuu.

Liikuntalautakunta puoltaa yleiskaavaehdotusta edellä esitetyin huo-
mautuksin.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Hanna Lehtiniemi, arkkitehti, puhelin: 310 87723

Ympäristölautakunta 24.03.2015 § 118

HEL 2012-014214 T 10 03 02 00

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Östersundomin alueella on paljon luontoarvoja, joista tiukinta lain suo-
jaa nauttivat Natura-alueet. Kaavaehdotus vaikuttaa eniten Mustavuo-
ren lehdon ja Östersundomin lintuvesien alueeseen.

Luonnonsuojelulain 66 §:n mukaan suunnitelmaa ei saa hyväksyä, mi-
käli arviointi- ja lausuntomenettely osoittaa sen merkittävästi heikentä-
vän niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natu-
ra 2000-verkoston.

Kaavaehdotuksen Natura-arvion mukaan kaavaratkaisu todennäköi-
sesti aiheuttaa merkittävää haittaa kolmelle alueen suojeluperusteena
olevalle lintudirektiivin liitteen I lintulajille pyylle, kehrääjälle ja ruisrää-
källe. Ympäristölautakunnan mielestä yhteistä yleiskaavaa ei siten tule
hyväksyä ennen kuin voidaan osoittaa, että maankäyttöratkaisuista ei
aiheudu Natura-arvoja merkittävästi heikentäviä vaikutuksia.

Uudenmaan ELY-keskus on 28.5.2014 päättänyt, että Östersundomin
metroraidehankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointime-
nettelyä. Ympäristölautakunta toteaa, että linjausvaihtoehtojen muo-
dostamisessa ja vaikutusten kokonaisarvioinnissa on erityisen tärkeää
ottaa huomioon metroasemiin kytkeytyvien rakentamisalueiden vaiku-

tukset luontoarvoihin ja tulvariskialueisiin, mihin Östersundomin yleiskaavatyön yhteydessä tehty Natura-arviointi antaa hyvän lähtökohdan.

Ilmastonmuutoksen hillinnän kannalta haasteellisinta on luoda kestävä joukkoliikennejärjestelmä. Joukkoliikenteen kulkutapaosuus on arvioiden mukaan jäämässä huomattavan alhaiseksi.

Puronvarsilaaksot ovat merkittäviä sekä ilmastonmuutokseen sopeutumisessa että viherkäytävinä. Hulevesien viivyttäminen ja tulvien hallinta vaatii riittävät tilavaraukset. Virkistysalueiden kaavamerkintä- ja määräyksiä pitäisi tarkentaa siten, että ne turvaavat paremmin alueiden luontoarvojen ja ekologisten yhteyksien säilymisen.

Vaikutukset Natura-alueeseen ja tulvariskien arviointi

Östersundomin alueella on paljon luontoarvoja, joista tiukinta lain suojaa nauttivat Natura-alueet: Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet etelässä, Sipoonkorpi pohjoisessa ja Sipoonjoen vesistö idässä. Näistä alueista kaavaehdotus vaikuttaa eniten Mustavuoren lehdon ja Östersundomin lintuvesien alueeseen.

Luonnonsuojelulain mukaisessa Natura-arvioinnissa otetaan huomioon hankkeen omien vaikutusten lisäksi sen yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa. Suurin Mustavuoren-Östersundomin Natura-alueeseen jo vaikuttanut hanke on Vuosaaren sataman rakentaminen. Sataman pohjoispuolelle suunnitellaan myös Vuosaaren C-voimalaitosta ja laaditaan sen mukaista asemakaavan muutosta. Aiemmat Natura-alueeseen vaikuttaneet hankkeet alentavat uutta hanketta arvioitaessa merkittävän haitan kynnyistä.

Vuosaaren sataman rakentamisen ja toiminnan aloituksen aikana vuosina 2001–2011 toteutettiin mittava linnustonseuranta, joka kattoi koko Natura-alueen ja sen lisäksi lähialueita. Natura-alueen linnusto kesti, osin ennakoarvioita paremmin, sataman aiheuttamat muutokset. Myöskään muilta osin sataman ei ole todettu aiheuttaneen merkittävää haittaa Natura-alueelle. Tämä ei kuitenkaan poista edellä mainittua yhteisvaikutusefektiä, jonka mukaan merkittävän haitan kynnyksen on alentunut uuden hankkeen kohdalla.

Luonnos- ja ehdotusvaiheen Natura-arvion tekijänä on ollut eri konsultti. Molemmat Natura-arviot ovat huolellisesti tehtyjä ja niiden johtopäätökset samansuuntaisia.

Kaavaluonnoksen laadinnan alkuvaiheessa asutuksen painopisteen ja raideratkaisun vaihtoehtoja ei tarkasteltu riittävän perusteellisesti, vaan päädyttiin valitsemaan riskialttiit perusratkaisut. Natura-konsultin esittämiä parannusehdotuksia ei otettu huomioon keskeisissä kysymyksissä.

25.09.2017

ELY-keskus totesi poikkeuksellisesti kaavaluonnoslausunnossaan jo ennen Natura-arviointia, että merkittävän haitan syntyminen on todennäköistä.

Ehdotusvaiheessa kaavaan on tehty muutoksia. Ekologisia käytäviä on lavennettu, ja Salmenkalliossa vaikeimpien haittavaikutusten lieventämiseksi on varattu laaja uusi luonnonsuojelualue Natura-alueen suojavyöhykkeeksi. Ongelmana on kuitenkin sama perusratkaisu: liian lähelle Natura-aluetta sijoittuva metrolinjaus ja siihen tukeutuva rakentaminen.

Natura-arvion mukaan kaavamuutoksista ja lieventävistä toimenpiteistä huolimatta kaavaratkaisu todennäköisesti aiheuttaa merkittävää haittaa pyylle, kehrääjälle ja ruisrääkälle.

Yleiskaavaehdotuksen metroasemien sijaintipaikoista ja niiden mukaisista taajama-alueista Salmenkallio on myös osaksi ja Östersundom merkittävältä osin tulvariskialueella. Näin mittava rakentaminen alaville paikoille vaatii laajamittaista stabilointia ja esirakentamista tulvan kannalta turvalliseen korkeuteen. Maansiirroilla ja paksuilla louhepatjoilla on luonto- ja maisemavaikutuksia, asemakaavatasolla myös todennäköisesti sellaisia vaikutuksia Natura-luontotyypeihin, joita ei yleiskaavan Natura-arvioissa ole voitu täysipainoisesti ottaa huomioon ja jotka edellyttävät vaativia teknisiä ratkaisuja kosteikkojen vesitasapainon ylläpitämiseksi.

Östersundomin alueen kaavoituksessa tulisi selvittää, olisiko rakentamisen painopistettä mahdollista siirtää kauemmas Natura-alueilta ja niiden kanssa osin päällekkäisiltä tulvariskialueilta. Näin vähennettäisiin myös suojeltaville luontotyypeille ja lajeille aiheutuvia haittoja.

Kaavaehdotus sisältää suuria juridisia ja ekologisia riskejä. Sen vieminen eteenpäin päätöksenteossa ei ole kuntien kokonaisedun mukaista. Natura-alueille on syytä jättää kaikissa kaavaratkaisuissa riittävä suoja. Ympäristölautakunnan mielestä kaavaehdotusta tulisi siis muuttaa siten, että maankäyttöratkaisuista ei aiheudu Natura-arvoja merkittävästi heikentäviä vaikutuksia.

Ilmastovaikutukset

Kaupunginvaltuuston vuonna 2012 hyväksymässä kaupungin ympäristöpolitiikassa on asetettu tavoitteeksi hiilineutraali Helsinki vuonna 2050. Yhteisessä yleiskaavassa on esitetty hyviä tavoitteita uusiutuvan energiaan ja energiatehokkuuteen liittyen. Tavoitteena on rakentaa ekotehokkain pohjoinen kaupunki. Vaikutusten arviointi ei kuitenkaan täysin vastaa siihen, kuinka hyvin kaavaratkaisu kokonaisvaltai-

sesti tukee Helsingin omien ilmastotavoitteiden ja kaavassa asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Östersundom on valtaosin rakentamatonta aluetta. Siten alueelle on täydet edellytykset suunnitella yhdyskuntarakennetta, joka liikenneraatkaisujen, rakennuskannan ja energiaratkaisujen osalta hillitsee ilmastomuutosta. Ympäristölautakunta katsoo, että yleiskaavalla on merkittävä rooli energiatehokkuuden edistämisessä. Östersundom tulee kokonaisuudessaan osoittaa alueeksi, jolla tähdätään mahdollisimman suureen energiaomavaraisuuteen ja hiilineutraalisuuteen. Lisäksi alueella tulee tavoitella hillinnän ohella myös ilmastomuutoksen kokonaisvaltaista sopeutumista esimerkiksi viherinfran ja hulevesien käsittelyn keinoin.

Liikkuminen muodostaa merkittävän osan yhdyskuntarakenteen hiilijalanjäljestä. Liikkumisen ilmastopäästöihin vaikuttavat keskeisesti alue ja yhdyskuntarakenteen ratkaisut sekä se millaiseksi liikkuminen näiden pohjalta muodostuu. Östersundomin alueella kokonaishiilijalanjälkeen vaikuttaa eniten liikenne, josta henkilöautoliikenne aiheuttaa suurimman osan. Raideyhteyteen perustuvasta taajamarakenteesta huolimatta joukkoliikenteen käyttöaste jää pieneksi ja alle tavoitteiden.

Maankäytön suunnittelussa tulee aina ottaa huomioon uusiutuvan energian käytön mahdollistaminen ja rakentamisen materiaalivalinnoista aiheutuvat päästöt. Tämän lisäksi tulee huomioida rakennusten sijoittelun, muodon ja suuntauksen vaikutukset energiankulutukseen. Nämä tavoitteet tulisi sisällyttää yleiskaavaan.

Yleiskaavan tavoitteena on Östersundomin alueen profiloituminen aurinkosähkön tuotannon ja hyödyntämisen koealueeksi. Myös tiiveimmin rakennettaville alueille suunniteltu paikallisen, uusiutuviin energiantuotantomuotoihin pohjautuvan kaukolämmön hyödyntäminen on ympäristön kannalta myönteinen osaratkaisu.

Yleiskaavaluonnoksessa ei ole osoitettu alueita tuulivoimatuotannolle, mutta tuulivoiman sijoittamista ei myöskään rajoiteta. Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaluonnoksessa Helsinkiin ei ole osoitettu maakunnallisesti merkittäviä tuulivoima-alueita. Paikallisia tuulivoima-alueita voidaan varata kuitenkin kuntakaavoituksessa.

Uusien alueiden rakentaminen pienentää väistämättä nykyisten hiilinielujen määrää. Eniten hiilidioksidia sitovat metsät. Yleiskaavassa tulee esittää arvio alue hiilinielujen pienenemisestä ja siitä, kuinka sitä voidaan kompensoida.

Liikennejärjestelmä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Östersundomin alueen joukkoliikenneyhteydet tulevat perustumaan rai-deyhteyteen tukeutuvaan järjestelmään. Uudenmaan ELY-keskus on 28.5.2014 päättänyt, että Östersundomin metroraidehankkeeseen so-velletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Perusteena oli, että alueella on mm. monia luontoarvoiltaan merkittäviä kohteita, joihin yh-teys voi vaikuttaa. ELY-keskus piti perusteluissaan tärkeänä, että YVA-menettelyssä arvioidaan hankkeen toteuttamatta jättämisen lisäksi eri-laisia linjausvaihtoehtoja ja liikennemuotoyhdistelmiä. Ympäristölauta-kunta toteaa, että linjausvaihtoehtojen muodostamisessa ja vaikutusten kokonaisarvioinnissa on erityisen tärkeää ottaa huomioon metroase-miin kytkeytyvien rakentamisalueiden vaikutukset luontoarvoihin ja tul-variskialueisiin, mihin Östersundomin yleiskaavatyön yhteydessä tehty Natura-arviointi antaa hyvän lähtökohdan.

Helsingin liikkumisen kehittämissuunnitelman tavoitteiden mukaisesti kau-pungin tulisi pyrkiä ohjaamaan liikkumistarpeen kasvu kokonaisuudes-saan kestäviin kulkumuotoihin. Östersundomin joukkoliikennejärjestel-mä perustuu metroratkaisuun. Kuitenkin vain 20 % alueen arkimatkalii-kenteestä suuntautuu Helsingin keskustaan. Metrolinjaa täydentäviä pi-karaitioiteita ei ole listattu HLJ 2015 luonnoksen vuosina 2026–2040 to-teutettaviin hankkeisiin, joten niiden toteutuminen siirtynee hyvin pitkäl-le.

Östersundomin alueen joukkoliikenteen käyttösuuden arvioidaan jää-vän pienemmäksi kuin mitä se on Helsingissä nykyisin keskimäärin. Helsinkiläiset tekevät matkoistaan 32 % joukkoliikenteellä ja 22 % hen-kilöautolla. Östersundomissa arvioidaan joukkoliikenteen tulevaksi kul-kutapaosuudeksi ainoastaan 20–27 %. Ympäristölautakunnan mielestä uusilla alueilla joukkoliikenteen sekä jalankulun ja pyöräilyn tavoitteelli-set kulkutapaosuudet tulee asettaa huomattavasti keskimääräistä kor-keammiksi, jotta hiilineutraaliustavoite vuonna 2050 voidaan saavuttaa. Tutkimusten mukaan erityisesti vapaa-ajanmatkat ovat viime vuosina kasvaneet ja tulevat jatkossa yhä kasvamaan, joten virkistys- ja vapaa-ajanmatkojen aiheuttamaa liikkumistarvetta ja suuntautumista tulisi ar-vioida tarkemmin.

Yleiskaavaehdotuksessa keskusten, taajama-alueiden ja vähittäiskau-pan suuryksiköiden toteuttaminen sidotaan kaavamääräyksellä raideliik-enteen toteuttamiseen. Uusien taajama-alueiden joukkoliikenne to-dennäköisesti kuitenkin alkuvaiheessa hoidetaan linja-autoliikenteellä, kunnes raideliikenteen rata valmistuu ja liikennöinti alkaa. Tällöin on riskinä, että väliaikaisratkaisut kestävät pitkään. Myös väliaikaisratkai-sujen vaikutukset liikennejärjestelmään ja päästöihin tulee selvittää.

Östersundomin alueen tiiveimmin rakennettavat alueet sijaitsevat pää-osin suunnitellun metroradan asemien läheisyydessä. Kuitenkin erityi-

sesti Porvoonväylän pohjoispuolella on alueita, joiden osalta on vaarana, että liikkuminen tulee perustumaan henkilöautoliikenteeseen. Matka raideliikenteen asemalle on pitkä, ja pientalorakentaminen ei luo toimintaedellytyksiä tehokkaalle joukkoliikenteelle. Asiantuntija-arvioiden mukaan liityntäbussien vuoroväli ei tule vähäisestä asukastiheydestä johtuen olemaan tiheää, vaan bussien vuoroväliksi on arvioitu 20 minuuttia. Tämä ei ohjaa joukkoliikenteen käyttöön vaan lisää henkilöautoriippuvuutta.

Liityntäpysäköintijärjestelyjä ei ole osoitettu yleiskaavakartalla. Kaavoituksessa tulisi kuitenkin varmistaa, että riittävä liityntäpysäköintikapasiteetti voidaan sijoittaa asemien tiiviiksi rakentuvaan lähiympäristöön. Erityisesti Sakarinmäellä, mutta myös muilla asemilla on suuri merkitys liityntä- ja vaihtopaikkana. Liityntäpaikkoja tarvitaan paitsi Sipoon ja Porvoon suunnasta saapuville myös riittämättömästä liityntäbussitarjonnasta johtuen alueen asukkaille. Liityntäpysäköintipaikoille tulee osoittaa myös riittävät ja turvalliset pyöräpysäköintitilat.

Melu, ilmanlaatu ja hiljaisuus

Vaikutusten arvioinnissa on alustavasti arvioitu Östersundomin alueen pääväylien ennusteliikenteen mukaisia melualueita. Arvioinnissa on hyvin tunnistettu myös satamaradan tavarajunaliikenteestä sekä metron ja pikaraitioteiden liikenteestä aiheutuva ilmaääni-, tärinä- ja runkome-luriski. Näiden selvittämisestä ja torjunnasta on annettu kaavamääräys, jolla varmistetaan haittojen torjunta jatkosuunnittelussa.

Liikennemäärät alueen suurimmilla väylillä, erityisesti pääkaduksi osoitetulla Uudella Porvoontiellä, tulevat kasvamaan merkittävästi. Tiivis asuminen on osoitettu liikennealueiden välittömään läheisyyteen, missä sekä ilmanlaatu- että meluhaitat ovat luonnollisesti suurimmat. Katujen ja maanteiden varret on meluntorjunnan kannalta paras rakentaa tiiviisti ja yhteen kytkettynä. Tällöin on vaarana, että ilmanlaatu heikentyy, mikäli väylistä muodostuu kuilumaisia. Katukuilumaisissa ympäristöissä on riski typpidioksidin raja-arvopitoisuuden ylitymiselle.

Vuosaaren satamatoiminnot aiheuttavat melua sataman lähiympäristöön. Vuosaaren satamassa varaudutaan toiminnan kasvuun useilla eri sektoreilla. On mahdollista, että satamatoiminnasta aiheutuva melu voi tulevaisuudessa rajoittaa sen lähialueen maankäyttöä etenkin Kantar-näsin suunnalla. Samalla tulevissa maankäyttöratkaisuissa tulee huomioida, ettei niillä suljeta pois mahdollisuutta kehittää satamatoimintaa.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan alueidenkäytössä tulee edistää hiljaisten alueiden säilymistä. Kaavaehdotuksesta hiljaisten alueiden tarkastelu puuttuu ja ehdotusta on tarpeen tältä osin täydentää. Uuden alueen suunnittelu tarjoaa hyvät mahdollisuudet huo-

mioida hiljaiset ja äänimaisemaltaan rauhalliset alueet jo suunnittelun alkuvaiheessa ja samalla varmistaa niiden säilymisen.

Viherkäytävät

Puronvarsilaaksot on yleiskaavaehdotuksessa merkitty pohjoisetelä-suuntaisina Sipoonkorvesta merenrantaan johtavina viherkäytävinä. Purot ja norot tulee säilyttää avoimina vesiuomina. Niillä on merkitystä myös sekä ekologisina käytävinä että hulevesireitteinä. Vihervyöhykkeet purojen reunoilla on kuitenkin paikoin merkitty hyvin kapeiksi. Vyöhykkeiden tilavarauksien riittävyys tulisikin vielä tarkistaa, jotta hulevesien hallinta ja luonnontilaisten purovesistöjen virkistyskäyttöarvojen säilyminen voidaan turvata myös jatkossa.

Talosaaren halki esitetty katulinjaus tulisi muuttaa ulkoilureitiksi. Esitetty tieyhteys haittaisi Talosaaren käyttämistä metsäisenä virkistysalueena ja ratsutilaa. Riittävä tieyhteys on jo nyt olemassa Uuden Porvoontien kautta.

Maa-aineksen otto- ja käsittelyalueet

Yleiskaava-alueella pyritään massatasapainoon ja omavaraisuuteen kiivaineshuollon osalta, mikä on hyvä asia luonnonvarojen käytön minimoimisen ja ilmastopäästöjen kannalta. Kaavassa esitetään kolme vaihtoehtoista maa-aineksen otto- ja käsittelyaluetta, jotka kaikki sijoittuvat yleiskaavatyössä luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiksi tunnistetuille alueille.

Louhinnalla on suoria vaikutuksia maa- ja kallioperään. Hältinbergetin maa-aineksen otto- ja käsittelyalue sijoittuu Hältingträsk-lammen valuma-alueelle. Kaavan mukaisella toiminnalla olisi todennäköisesti erittäin kielteisiä vaikutuksia herkkään suolampeen. Hältingträsk-lammen ympäristö on myös merkittävä virkistyspaikka jo nykyisellään. Norrbergetin maa-aineksen otto- ja käsittelyalue sijoittuu hyvin lähelle Sipoonkorven kansallispuistossa ja kaavaehdotuksessa luonnonsuojelualueella sijaitsevaa Storträsk-järveä, jonka virkistysarvo on erittäin merkittävä.

Maa-aineksen otto- ja käsittelyalueiden ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee painottaa vaikutuksia valuma-alueisiin sekä luonto- ja virkistysarvoihin. Lisäksi tulee huomioida asuinalueille sekä itse toiminnasta että liikenteestä aiheutuvat haitat.

Käsittely

24.03.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Timo Pyhälähti: Kappaleen 7 jälkeen lisäys:

25.09.2017

Virkistysalueiden kaavamerkintä- ja määräyksiä pitäisi tarkentaa siten, että ne turvaavat paremmin alueiden luontoarvojen ja ekologisten yhteyksien säilymisen.

Kannattajat: Leo Stranius

Vastaehdotus:

Timo Pyhälähti: Kappaleen 30 jälkeen: Ribbingön ja Granön (Sipoo) välille esitetty ajoneuvoliikenteen yhteystarvemerkitä pitää poistaa.

Kannattajat: Leo Stranius

Vastaehdotus:

Timo Pyhälähti:

Kappaleen 35 jälkeen omaksi kappaleekseen:

Talosaaren halki esitetty katulinjaus tulisi muuttaa ulkoilureitiksi. Esitetty tieyhteys haittaisi Talosaaren käyttämistä metsäisenä virkistysalueena ja ratsutilaa. Riittävä tieyhteys on jo nyt olemassa Uuden Porvoontien kautta.

Kannattajat: Leo Stranius

Vastaehdotus:

Timo Pyhälähti: Kappaleen 37 loppuun lisäyksenä:

Sipoonkorven suojelualueiden eteläosan maankäyttöä tulee rakentamisen ja maanlajitusalueiden sijoittamisen osalta selvittää uudestaan, jotta säilyvien metsien määrä voidaan lisätä. Pientalovaltaista asutusta sekä maa-aineksen otto- ja käsittelyaluetta on esitetty arvometsiin ja Hältingträsketin valuma-alueelle. Alue on todettu erityisen arvokkaaksi mm. Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan zonation-analyysissä ja se on maakunnallisesti arvokas lintualue. Alueelle pitäisi laajentaa ulkoilualuumerkintää tai käyttää luo- tai SL-merkintää. Alueen halki esitetty uusi tieyhteys tulisi poistaa.

Kannattajat: Leo Stranius

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus:

Kappaleen 35 jälkeen omaksi kappaleekseen:

Talosaaren halki esitetty katulinjaus tulisi muuttaa ulkoilureitiksi. Esitetty tieyhteys haittaisi Talosaaren käyttämistä metsäisenä virkistysalueena ja ratsutilaa. Riittävä tieyhteys on jo nyt olemassa Uuden Porvoontien kautta.

Jaa-äännet: 2

Miriikka Laakkonen, Anita Vihervaara

25.09.2017

Ei-äännet: 5

Alviina Alametsä, Joonna Haavisto, Sirpa Norvio, Timo Pyhälähti, Leo Stranius

Tyhjä: 2

Timo Latikka, Hanna Lähteenmäki

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kappaleen 30 jälkeen: Ribbingön ja Granön (Sipoo) välille esitetty ajoneuvoliikenteen yhteystarvemerkintä pitää poistaa.

Jaa-äännet: 4

Joonna Haavisto, Timo Latikka, Hanna Lähteenmäki, Anita Vihervaara

Ei-äännet: 3

Alviina Alametsä, Timo Pyhälähti, Leo Stranius

Tyhjä: 2

Miriikka Laakkonen, Sirpa Norvio

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kappaleen 37 loppuun lisäyksenä:

Sipoonkorven suojelualueiden eteläosan maankäyttöä tulee rakentamisen ja maanläjitysalueiden sijoittamisen osalta selvittää uudestaan, jotta säilyvien metsien määrä voidaan lisätä. Pientalovaltaista asutusta sekä maa-aineksen otto- ja käsittelyaluetta on esitetty arvometsiin ja Hältingträsketin valuma-alueelle. Alue on todettu erityisen arvokkaaksi mm. Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan zonation-analyysissä ja se on maakunnallisesti arvokas lintualue. Alueelle pitäisi laajentaa ulkoilualuumerkintää tai käyttää luo- tai SL-merkintää. Alueen halki esitetty uusi tieyhteys tulisi poistaa.

Jaa-äännet: 5

Joonna Haavisto, Miriikka Laakkonen, Timo Latikka, Hanna Lähteenmäki, Anita Vihervaara

Ei-äännet: 3

Alviina Alametsä, Timo Pyhälähti, Leo Stranius

Tyhjä: 1

Sirpa Norvio

03.03.2015 Pöydälle

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

25.09.2017

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Juha Korhonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32080
juha.korhonen(a)hel.fi

Raimo Pakarinen (luonto ja virkistys), ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Suvi Haaparanta (liikenne), ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32061
suvi.haaparanta(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 24.03.2015 § 28

HEL 2012-014214 T 10 03 02 00

Kaupunginhallituksen lausuntopyyntö 9.1.2015

Lausunto

Kaupunginmuseon johtokunta antoi lausunnon Östersundomin yhteisestä yleiskaavaehdotuksesta. Yleiskaava on Helsingin, Vantaan ja Siipoon yhteinen.

Yleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa pääkaupunkiseudun kaupunkirakenteen laajeneminen itään. Tavoitteena on 70 000 – 100 000 asukkaan pientalovaltainen kaupunki. Yleiskaava-alue on nyt harvaanasuttua maaseutua. Muutokset maisemassa tulevat olemaan merkittäviä. Raideliikennelinjaukset, liikennejärjestelmien infrastruktuuri ja rakentaminen muuttavat alueen rakennetuksi kaupunkiympäristöksi.

Östersundomin alueella on pitkä asutushistoria. Varhaisin asuminen asettui rannoille ja saarille. Pronssikautiset hautaröykkiöt ovat paikoilla, joista oli hyvät näköyhteydet merelle. Maanviljelyalueet, rannikko ja saaristo sekä metsäalueet ovat limittyneet toisiinsa. Merkittävät kartanoympäristöt, huvilat ja vanhat kylät ja tiet ovat alueen historiallisesti arvokasta kerrostumaa. Maisema ja luonto sekä rakennettu kulttuuriympäristö luovat vahvan alueellisen ja paikallisen identiteetin, minkä tulee olla alueen suunnittelun lähtökohtana.

”Liitosalueen rakennettu kulttuuriympäristö” (2008) on toiminut kaavan valmistelun tausta-aineistona. Kaavakartassa on esitetty valta-kunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet ja maakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset kohteet kohdemerkinnällä. Östersundomin kirkko on kirkkolailla suojeltu. Yleiskaavan liitekartassa (6. Kulttuuriympäristön suojelu- ja arvokohteet) on esitetty kootusti muinaisjäännökset sekä eri inventoinneissa arvoitetut kulttuuriympäristön arvokohteet ja -alueet. Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta maakunnallisesti tärkeä alue on esitetty liitekartassa vaaka-

rasterilla. Lisäksi em. liitekartassa on esitetty historialliset tielinjaukset, joista Kappelintie, Vikkulantie ja Sotungintie on merkitty yleiskaavaehdotukseen vanhoina, säilytettävänä tielinjauksina.

Björkuddenin huvila ja sen ympäristö on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Björkuddenin arvot konkretisoituvat rakennuksissa, viherympäristössä, niemen maisemallisessa asemassa ja sen suhteessa laajempaan merenlahtien muodostamaan maisemaan. Alueen maankäyttö on suunniteltava siten, että se on sopusoinnussa paikan historiallisten ominaispiirteiden ja niiden jatkuvuuden turvaamisen kanssa.

Kaavakartalle on merkitty Karhusaaresta Björkuddenin niemen länsipuolelle sijoittuva kevyen liikenteen siltayhteys. Kaupunginmuseon johtokunta pitää sillan rakentamista huvilaympäristöön sopimattomana. Johtokunta esittää, että siltayhteydestä Björkuddenin välittömässä läheisyydessä luovutaan.

Yleiskaavassa vain Björkudden-niemen kärki on merkitty kaavamääräyksellä: Taajama-alue, jonka ominaispiirteet säilytetään. RKY-2009 alue on laajempi, joten ominaispiirteet säilyttävän merkinnän tulisi laajudeltaan vastata RKY-rajasta. Jatkossa tulee turvata asemakaavamääräyksiin RKY-2009 kohteiden, maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen arvojen säilyminen.

Museoviraston muinaisjäännösrekisterin kiinteistä muinaisjäännöksistä yleiskaavakartalla on esitetty RKY -alueina vain ensimmäisen maailmansodan aikaiset linnoitteet Mustavuorella ja Östersundomin historiallinen kylätontti Östersundomin kartanokohteeseen kuuluvana. Muut muinaismuistolain suojaamat kohteet on huomioitu yleisissä määräyksissä seuraavasti: "Muinaismuistolain suojaamia sekä rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita koskevista suunnitelmista on kuultava museonviranomaisia. Kohteet on esitetty yleiskaavassa tai selostuksen liitekartoissa". Hautaröykkiöt, historialliset tiet ja kylätontit ja muut kohteet on esitetty liitekartassa 6 pisteinä ja aluerajauksina. Tärkeimmät kohteet on mainittu kaavaselostuksessa.

Useimmilla edelleen käytössä olevilla historiallisilla kylätonteilla, joissa ei ole rajoitettu muinaismuistolain perusteella vallitsevaa maankäyttöä, tulee maankäyttö muuttumaan voimakkaasti yleiskaavaehdotuksen mukaan. Tämä tulee ottaa huomioon muuttuvilla maankäyttöalueilla jatkosuunnittelussa. Sama koskee autioituneita kylätontteja, jotka ovat muinaismuistolain suojaamia. Hautaröykkiöiden kohdalle on myös osoitettu voimakasta rakentamista. Arkeologisia selvityksiä ja kaivauksia edellytetään tehtävän näissä tapauksissa alemmilla kaavatasoilla. Muinais-

25.09.2017

muistolain 15 § velvoittaa rakennushankkeiden toteuttajan kustantaan tästä mahdollisesti aiheutuvat muinaisjäännöksen tutkimukset.

Kaupunginmuseon johtokunnalla ei ole muuta huomautettavaa Östersundomin yleiskaavaehdotuksesta.

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

Teknisen palvelun lautakunta 19.03.2015 § 65

HEL 2012-014214 T 10 03 02 00

Östersundom-toimikunnan lausuntopyyntö

Lausunto

Teknisen palvelun lautakunta antoi seuraavan lausunnon Östersundomin yhteisestä yleiskaavaehdotuksesta:

Östersundomin yhteisessä yleiskaavaehdotuksessa on esitetty kaupunkirakenteen voimakasta laajentamista Helsingin uudelle itäiselle kaupunginosalle. Alue muutetaan entisestä harvaan rakennetusta maaseudusta moderniksi urbaaniksi kaupunkiympäristöksi, jolle on luonteenomaista rakennettavien alueiden rajoittuminen laajoihin monimuotoisiin, osin jopa pirstaleisiin, vesistö- ja viheralueisiin. Kaavaehdotuksessa korostetaan joukko- ja yksityisajoneuvoliikenteen sekä jalankulun ja pyöräliikenteen reittien tasapainoista kehittämistä.

Jotta näiden edellä mainittujen liikennemuotojen ympärivuotinen ja -vuorokautinen turvallinen sujuvuus voidaan taata, tulee kaavaehdotuksen jatkotyössä varata niiden sekä myös viheralueiden hoitoa ja kunnossapitoa varten teknisen huollon varikkoalue siten, että sieltä voidaan tarvittaessa hoitaa myös vesistöön liittyvät työtehtävät. Kaavoituksessa tulee huomioida yhdessä Staran kanssa huoltoliikenteen ja huoltotoimenpiteiden sujuva ja helppo toiminta.

Esittelijän perustelut

Östersundom-toimikunta on pyytänyt rakentamispalvelulta (jäljempänä Stara) lausuntoa Östersundomin yhteisestä yleiskaavaehdotuksesta. Kaavaehdotuksen laadintaa on ohjannut ympäröivien kuntien edustajista koostunut Östersundom-toimikunta, jonka jäseninä ovat toimineet

Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston virastopäällikkö Mikko Aho, Vantaan kaupunkisuunnittelujohtaja Tarja Laine sekä Sipoon vs. kehitysjohtaja Pekka Söyriä. Vaikka hallinnollisesti kaavaehdotus on laadittu erillään Helsingin uudesta yleiskaavasta, josta teknisen palvelun lautakunta juuri antoi oman lausuntonsa, voidaan se nähdä osana Helsingin maankäytön kokonaisratkaisua. Kaava-alueen pinta-ala on 44,5 km², josta maa-aluetta on noin 37,0 km². Rakentamisalueita kaavaehdotuksessa on 20,4 km², viheralueita 12,0 km² ja luonnonsuojelualueita 5,0 km². Asukasmääräksi on arvioitu 70 000 - 100 000 uutta asukasta riippuen asumisväljyyden kehityksestä.

Östersundomin alue on tähän asti pääosin maaseutumaista ja harvaan rakennettua. Suurin osa suunnittelualueesta on asemakaavoittamaton. Staran toiminta Östersundomissa on alueen Helsinkiin liittämisen jälkeen ollut yleisten alueiden osalta toistaiseksi erittäin vähäistä. Staran Vuosaaren Itäreimarintien toimipiste on ollut näiden toimintojen tukikohtana. Sieltä käsin on myös tarkoitus alkuvaiheessa hoitaa lähivuosien Staralle mahdollisesti tulevat lisätehtävät.

Itämetron suunniteltu ulottuminen alueen itäreunaan, Majvikiin, parantaa oleellisesti alueen saavutettavuutta. Yleiskaavaehdotus painottaa joukkoliikenteen huomattavaa lisäämistä, koska maantieja katuverkon liikenteenvälityskyky ylittyy nykyisellä verkolla ilman ohjaavia toimenpiteitä. Suunnitelman tavoitteena on saavuttaa henkilöauto-, joukkoliikenne sekä jalankulku- ja pyöräliikenteen kulkumuotojen välinen tasapainoinen jakauma. Jotta näiden kaikkien kulkumuotojen ympärivuotinen ja -vuorokautinen turvallinen sujuvuus voidaan taata, tulee kaavaehdotuksen jatkotyössä varata niiden sekä myös viheralueiden hoitoa ja kunnossapitoa varten riittävä varikkoalue sopivan keskeisellä sijainnilla. Östersundomin yleiskaavaehdotus tuo vahvasti esille alueen merellisen leiman, missä ranta-alueiden virkistyskäyttö korostuu. Staran toimintaan kuuluu myös rantojen ja merialueen hoito ja puhdistus, joka voitaneen hoitaa tulevaisuudessa Staran meri- ja saaristoalueiden tukikohdasta nykyisellä kalustolla.

Yleiskaavaehdotuksen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa tulee mahdollisuuksien mukaan hyödyntää teknisen palvelun lautakunnan alaisen toimijoiden olemassa olevia resursseja ja asiantuntijuutta, jotta uusi Östersundomin alue olisi myös yleisten alueiden osalta toimiva, turvallinen ja viihtyisä.

Käsittely

19.03.2015 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan päätettiin ehdotukseen lisätä 3. kappaleen viimeinen lause: "Kaavoituksessa tulee huomioida yh-

25.09.2017

dessä Staran kanssa huoltoliikenteen ja huoltotoimenpiteiden sujuva ja helppo toiminta."

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Martiskainen

Lisätiedot

Jyrki Määttänen, toimitilapäällikkö, puhelin: 310 38569
jyrki.maattanen(a)hel.fi

Nuorisoasiainkeskus Nuorisotoimenjohtaja 18.3.2015

HEL 2012-014214 T 10 03 02 00

Östersundom-toimikunta pyytää nuorisoasiainkeskuksen lausuntoa Östersundomin yhteisestä yleiskaavaehdotuksesta. Toimikuntaan kuuluu Helsingin, Sipoon ja Vantaan edustajia. Kaavaehdotusaineiston lisäksi lausuntopyyntö koskee kaavaluonnosvaiheen valmisteluaineistoa, jonka perusteella Östersundom –toimikunta päätti 7.5.2012, että yleiskaavaehdotusta valmistellaan 9.2.2012 päivätyn vaihtoehdo B:n pohjalta.

Nuorisoasiainkeskus esittää asiasta seuraavan lausunnon:

Östersundomin yleiskaavan päätarkoitus on sijoittaa merkittävä uusien kaupunginosien kokonaisuus Helsingin yhteyteen. Kuten yleiskaavan selostuksessa mainitaan, kaavaluonnos on nimenomaan edelleen luonnos. Kyseessä on uusien kaupunginosien suunnittelu kolmen kunnan yhteisenä työskentelynä. Suunnittelussa ja rakentamisessa on runsaasti uusia mahdollisuuksia, mutta samalla koko prosessi on pitkä ja hyvin monivaiheinen. Erinomaista on, että kaavasunnitelmat ovat kaikissa vaiheissa avoimia julkiselle keskustelulle ja nuortenkin kansalaisten vaikuttamiselle.

Yleiskaavan keskeiset periaatteet ovat nuorisoasiainkeskuksen mielestä oikeaan osuneita. Metroon ja sitä tukevaan poikittaiseen raideliikenteeseen perustuva joukkoliikenne on kestävä ratkaisu. Yhteyksiä on suunniteltu Vantaalle, Sipooseen ja Vuosaareen.

Östersundomin alueen rakentamisen suunnittelu on vaiheistettu siten, että ensin rakennetaan metro. Sen jälkeen ja osin samanaikaisesti aletaan rakentaa metroasemien lähellä sijaitsevia alueita, joista tehdään rakentamistehokkuudeltaan korkeimpia. Asemien yhteyteen suunnitellaan niin julkiset peruspalvelut kuin yksityisetkin toiminnot. Seuraavassa vaiheessa aletaan vähitellen rakentaa muita alueita asema-alueiden ulkopuolelta. Näitä linjauksia tukevat puhtaaseen ympäristöön ja tekno-

25.09.2017

logiaan perustuvat tekniset Clean tech –valinnat. Myös pientaloihin painottuva uusi alue on oikea valinta. Matala mittakaava tuo inhimillisyttä ja ihmisen kokoisia ratkaisuja.

Yhtenä periaatteena yleiskaavan suunnittelussa on lähiliikkumisen perustaminen kävelyyn ja pyöräilyyn. Niille tuotetaan tiheät ja turvalliset väylät asemien ja taajamien välillä. Alueen kevyen liikenteen väylästä kytketään jatkossa sekä Helsingin että Vantaan laajoihin pyörätieverkostoihin. Tämä tukee nuorten liikkumista luontevasti kodin, koulujen, harrastusten ja muiden toimintojen välillä. Lisäksi metro luo nopean ja selkeän yhteyden Helsingin keskustaan.

Östersundomin osa-alueet profiloituvat ja nuorisoasiainkeskuksen on otettava tämä huomioon toimintojensa suunnittelussa. Esimerkiksi Saksarinmäestä tulee koulujen ja oppilaitosten keskittymä. Östersundomin keskus on keskellä aluetta liikenneväylien risteyskohdassa. Näistä taajamista voisi löytyä sopivaa kumppanuutta tai Nk:lle toiminnan mahdollisuuksia. Linjana voisi olla yhteisiin tiloihin suuntautuminen ja yhteistä toimintaa.

Nuorisoasiainkeskuksen näkemyksen mukaan Östersundomin osayleiskaavan yksi parhaista piirteistä on, että alueella säilytetään nuorten kannalta merkittävä luonnonläheisyys ja pienimuotoisuus suuren ja tiiviin Helsingin välittömässä läheisyydessä. Luontoarvot ovat alueella merkittäviä: lukuisat viherkäytävät, laajat ja monimuotoiset ranta-alueet sekä saaret. Lapsille ja nuorille soveltuvia luontoympäristöön liittyviä toimintoja voisi rakentaa vaikkapa alueen pohjoisosan luontotoimintakeskuksen kanssa.

Lisäksi Östersundomiin suunnitellut merkittävät perusasteen ja toisen asteen koulut tarjoavat hyvät mahdollisuudet alueen nuorille opiskella oman alueensa kouluissa ilman pitkiä koulumatkoja Helsingin tai Vantaan kouluihin.

Kaiken kaikkiaan Östersundomin yleiskaavan luonnos on mainio avaus uudenlaisen Helsingin asuinalueen suunnitteluun. Luonnoksessa esille nostetut suunnittelun periaatteet ovat nuorisoasiainkeskuksen mielestä kannatettavia ja nuorten kannalta suotuisia. Hyvänä ja välttämättömänä periaatteena voidaan pitää sitä, että kaavasunnittelun etenemisen kaikissa vaiheissa varmistetaan nuorten kiinteä mukanaolo ja pidetään nuoret mukana myös kaavan toteutuksessa Helsingin yleiskaavan mallin mukaisesti.

Lisätiedot

Harri Taponen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 89036
harri.taponen(a)hel.fi

25.09.2017

Pelastuslautakunta 24.02.2015 § 29

HEL 2012-014214 T 10 03 02 00

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon Östersundomin yhteisestä yleiskaavaehdotuksesta:

Jatkosuunnittelussa on huomioitava pelastuslaitoksen mahdollinen tarve sijoittaa uusi toimipiste alueelle tehokkaan pelastustoiminnan mahdollistamiseksi. Alue muutetaan maaseudusta kaupungiksi, jolloin alueen riskit muuttuvat ja kasvavat väestömäärän ja liikenteen lisääntymisestä.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Katja Seppälä, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 310 31236
katja.seppala(a)hel.fi

§ 882

Jäsenen ehdottaminen verotuksen oikaisulautakuntaan

HEL 2017-006807 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti ehdottaa verohallinnolle, että verotuksen oikaisulautakunnan jaostoon 2 (Helsinki) sekä jaostoihin 4, 5 ja 6 (Vantaa) valitaan toimikaudeksi 2018–2022 jäseneksi Otto Meri ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen Karri Nieminen.

Käsittely

Kaupunginhallitus esitti yksimielisesti Wille Rydmanin ehdotuksesta, että verotuksen oikaisulautakunnan jaostoon 2 (Helsinki) sekä jaostoihin 4, 5 ja 6 (Vantaa) valitaan jäseneksi Otto Meri.

Kaupunginhallitus esitti yksimielisesti Otso Kivekkään ehdotuksesta, että Otto Meren henkilökohtaiseksi varajäseneksi valitaan Karri Nieminen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Lauri Menna, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Verohallinnon ehdotuspyyntö
- 2 Verotuksen oikaisulautakunnan jaostot 2018–2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Verohallinto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa verohallinnolle, että verotuksen oikaisulautakunnan jaostoon 2 (Helsinki) sekä jaostoihin 4, 5 ja 6 (Vantaa) valitaan toimikaudeksi 2018–2022 jäseneksi _____ ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen _____.

Esittelijän perustelut

Verohallinto pyytää Helsingin kaupunkia tekemään ehdotuksen verotuksen oikaisulautakunnan jaostojen jäseniksi ja heidän henkilökohtaisiksi varajäsenikseen (liite 1). Verohallinto pyytää ilmoittamaan jaoston numeron ja sijaintipaikan sekä ehdotettavien henkilöiden yhteystiedot. Ehdotuksen mukaan pyydetään lisäksi liittämään tarvittava selvitys jäsenen ja varajäsenen perehtyneisyydestä verotukseen sekä molempien kirjallinen suostumus tehtävään.

Koska oikaisulautakunnan jaostojen määrä on vähäinen verrattuna kuntien lukumäärään, on suositeltavaa, että kaksi tai useampi kunta tekee yhteisen ehdotuksen. Oikaisulautakunnan toimikausi alkaa 1.1.2018 ja päättyy 31.12.2022.

Ehdotuksen jättämiselle on saatu lisäaikaa 30.9.2017 asti.

Jäsenten kelpoisuusvaatimukset

Oikaisulautakunnan jäsenen tulee olla perehtynyt verotukseen. Tällä tarkoitetaan erityistä verotuksen asiantuntemusta. Ennen ehdotuksen tekemistä on syytä sopivalla tavalla varmistua siitä, että ehdotettava henkilöä voidaan pitää siten verotukseen perehtyneenä, että hänen voidaan katsoa omaavan erityistä verotuksen asiantuntemusta.

Oikaisulautakunnan jäsenille maksetaan kokouspalkkiota ja matkakustannusten korvausta verohallinnon päätöksen mukaisesti.

Verotuksen oikaisulautakuntien jaostojen tehtävät ja kokoonpano

Verotuksen oikaisulautakunnassa on vuodesta 2018 alkaen yhteensä 16 jaostoa, jotka toimivat 7 paikkakunnalla (liite 2). Jaostot ovat pääosin erikoistuneet siten, että oikaisulautakunnassa on erikseen henkilöverotukseen ja yritysverotukseen erikoistuneita jaostoja. Yritysverotusjaostoissa käsitellään elinkeinoverolain mukaan verotettavien verovelvollisten eli yhteisöjen, henkilöyhtiöiden ja elinkeinonharjoittajien verotusta koskevat oikaisuvaatimukset. Henkilöverotusjaostoissa käsitellään puolestaan luonnollisten henkilöiden verotusta sekä kaikkien verovelvollisten kiinteistöverotusta koskevat oikaisuvaatimukset. Helsingissä toimiva jaosto 2 käsittelee yritysasiakkaiden oikaisuvaatimuksia ja Vantaalla toimivat jaostot 4, 5 ja 6 käsittelevät henkilöasiakkaiden oikaisuvaatimuksia.

Verotuksen oikaisulautakunta toimii jaostoihin jakautuneena. Oikaisulautakunnan jaostossa on puheenjohtajan lisäksi neljä jäsentä, joilla kullakin on henkilökohtainen varajäsen. Verohallinto määrää jäsenet, joista yksi on Verohallinnon, yksi kuntien sekä kaksi eri veronmaksajia

25.09.2017

edustavien järjestöjen ehdottamaa. Ahvenanmaalaisia verovelvollisia käsittelevän oikaisulautakunnan jaoston jäsenten ja heidän varajäsentensä kotikunnan tulee olla Ahvenanmaalla. Konserniverokeskuksessa verotettavia verovelvollisia käsittelevän oikaisulautakunnan jaoston jäsenet ehdottaa Suomen Kuntaliitto. Kun jaoston tehtävänä on käsitellä asioita, joissa veronsaajana on yksinomaan valtio, jaostossa voi kuitenkin olla puheenjohtaja ja kaksi jäsentä, jolloin jäsenistä toinen on Verohallinnon ehdottama ja toinen veronmaksajia edustavien järjestöjen ehdottama.

Jaostot toimivat joko täydessä tai suppeassa kokoonpanossa. Jaosto voi toimia puheenjohtajan ja yhden veronmaksajajärjestöjä edustavan jäsenen kokoonpanossa, jos veron määrä voi oikaisuvaatimuksen johdosta muuttua enintään 6 000 euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Lauri Menna, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Verohallinnon ehdotuspyyntö
- 2 Verotuksen oikaisulautakunnan jaostot 2018–2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Verohallinto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.09.2017 § 862

HEL 2017-006807 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

25.09.2017

18.09.2017 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Wille Rydmanin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Lauri Menna, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

§ 883

Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen päätös hätämajoituksen järjestämisestä ja kaupungin toimenpiteet

HEL 2016-002473 T 03 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi ja huomioon otettavaksi liitteenä 2 olevan eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen 30.5.2017 antaman päätöksen hätämajoitusta koskevasta ohjeistuksesta ja hätämajoituksen järjestämisestä.

Samalla kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi saadun selvityksen hätämajoituksen järjestämistä koskevista kaupungin toimenpiteistä.

Käsittely

Esteelliset: Veronika Honkasalo

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen saate 30.5.2017
- 2 Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen päätös 30.5.2017
- 3 Ohje muiden kuin helsinkiläisten tilapäisestä majoituksesta.doc
- 4 Kaupunginjohtajan päätös 3.5.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus antoi 25.4.2016 § 401 päätöshistoriaan sisältyvän lausunnon eduskunnan apulaisoikeusasiamiehelle kahdesta kantelusta, joissa arvosteltiin Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystieteiden osaston menettelyä hätämajoituksen järjestämisestä ja sitä koskevasta ohjeistuksesta.

25.09.2017

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies antoi 30.5.2017 liitteenä olevan yhteispäätöksen kaikkiaan kolmeen oikeusasiamiehelle saapuneeseen samaa asiaa koskevaan kanteluun. Kanteluissa pyydettiin ottamaan kantaa oleskeluluvattomien ulkomaalaisten tilapäisestä majoituksesta 27.8.2014 annetun ohjeen perustuslainmukaisuuteen perustuslain 19 §:n 1 momentin sekä ihmisoikeusvelvoitteiden kannalta.

Apulaisoikeusasiamies käsitteli hätämajoitusta yleisen tason kysymyksenä oleskelulupaa vailla olevien kolmansien maiden kansalaisten ja toisaalta pysyvää oleskeluoikeutta vailla olevien EU- ja ETA-kansalaisten ja kunnan kannalta.

Laillisuusvalvoja ei ole päätöksessään ottanut kantaa Helsingin kaupungin toiminnan lähempään sisältöön, organisointiin tai resursointiin liittyviin kysymyksiin, vaikka onkin pitänyt todennäköisenä, että toiminnan organisoinnissa ja kapasiteetissa on ollut puutteita ainakin vielä talvella 2016. Apulaisoikeusasiamies ei katsonut, että Helsingin kaupungin toimielimet tai viranhaltijat olisivat jättäytyneet passiivisiksi tai toimettomiksi hädänalaisten ihmisten välttämättömään huolenpidon tarpeeseen vastaamisessa. Päätös on osoitettu Helsingin kaupungille tiedoksi ja huomioon otettavaksi. Apulaisoikeusasiamies on pitänyt ensiarvoisen tärkeänä, että kunnat voisivat tukeutua yhtenäiseen asiaa koskevaan ohjeistukseen mahdollisesti yllättäen tai nopealla aikataululla eteen tulevissa muuttuvissa tilanteissa. Perustuslain 68 §:n mukaan ministeriö vastaa toimialallaan hallinnon asianmukaisesta toiminnasta. Apulaisoikeusasiamies on päättänyt esittämään sosiaali- ja terveysministeriölle toimenpiteitä hätämajoitusta koskevan lainsäädännön täsmentämiseksi ja toimeentulo-ohjeistuksen uudistamiseksi. Lisäksi asia on mennyt sisäministeriölle tiedoksi ja tarvittavia toimenpiteitä varten kuntien valtionapua koskevissa kysymyksissä.

Kaupunginhallitus edellytti lausuntoa antaessaan, että apulaisoikeusasiamiehen kantelusta tekemän ratkaisun jälkeen hätämajoituksen järjestämistä koskevat kaupungin toimenpiteet tuodaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on 22.8.2017 antanut päätöshistoriaan sisältyvän lausunnon hätämajoituksen järjestämistä koskevista toimenpiteistä. Lausunnon mukaan asunnottomien henkilöiden majoittamiseksi Hietaniemen palvelukeskuksen asumispäivystyksessä on 52 paikkaa. Tarvittaessa voidaan järjestää kahdeksan lisäpaikkaa. Talvella 2016-2017 paperittomille henkilöille ja muun muassa Itä-Euroopan alueelta tulleelle liikkuvalla väestöllä on järjestetty hätämajoituspalveluja yhteistyössä Helsingin Diakonissalaitoksen ja Helsingin seurakuntayhtymän kanssa Munkkisaaren ja Hermannin diakoniatalon majoitustiloissa. Talvella Munkkisaarella yöpyi keskimäärin 100 ja diakoniatalossa

25.09.2017

30 ihmistä vuorokaudessa. Ohje muiden kuin helsinkiläisten tilapäisestä majoituksesta on liitteenä 3.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan, sosiaali- ja terveystieteiden virastopäällikön ja toimialajohtajan tekemillä päätöksillä on myönnetty loppuvuodesta 2016 lähtien avustuksia järjestöille hätämajoituksen järjestämistä varten. Tulevan talven järjestöavustusten haku ja käsittely ovat parhailaan käynnissä. Tilannetta ja hätämajoitustarpeen kehittymistä seurataan tiiviisti.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoi lisäksi lausunnossaan, että talven 2016 - 2017 käytäntöä järjestää ja rahoittaa hätämajoitus liikkuvalla väestöllä ja paperittomille tarpeen mukaan jatketaan niin kauan kuin tarvetta on. Loppuvuodeksi tähän voidaan käyttää mm. käyttösuunnitelman kohdentamattomia varoja. Lautakunnassa toimitetut äänestykset ja eriävä mielipide sisältyvät päätöshistoriaan.

Turvapaikanhakijoiden ja paperittomien henkilöiden palvelutarpeita koordinoi kaupunginjohtajan johtajistokäsittelyssä 3.5.2017 § 40 perustama työryhmä (liite 4), jonka tehtävänä on kartoittaa turvapaikan hakijoiden ja paperittomien henkilöiden tuomia haasteita ja palvelutarpeita ja tehdä esityksensä kaupungin yhteisistä linjauksista niihin vastaamiseksi. Lisäksi työryhmän tehtävänä on valmistella asiassa mahdollisesti tarvittavia ohjeita tai esityksiä yhteistyötarpeista muiden kaupunkien, järjestöjen sekä valtion kanssa.

Toimialajohtaja Juha Jolkkonen antaa kokouksessa selvityksen kaupungin toimenpiteistä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen saate 30.5.2017
- 2 Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen päätös 30.5.2017
- 3 Ohje muiden kuin helsinkiläisten tilapäisestä majoituksesta.doc
- 4 Kaupunginjohtajan päätös 3.5.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystoimiala
Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.09.2017 § 863

HEL 2016-002473 T 03 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.09.2017 Pöydälle

Esteelliset: Veronika Honkasalo

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

25.04.2016 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

18.04.2016 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.08.2017 § 217

HEL 2016-002473 T 03 01 02

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon hätämajoitusta koskevista toimenpiteistä:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta myönsi 29.11.2016 (§ 297) avustuksia järjestöille niiden vuoden 2017 toimintaan. Samassa yhteydessä lautakunta osoitti virastopäällikön (1.6.2017 lukien toimialajohtaja) erikseen päätettäväksi avustuksiksi enintään 100 000 euroa vuoden 2017 aikana mahdollisesti ilmenevän yllättävän ja merkittävän sosiaali- tai tervey-

25.09.2017

songelman hoitamiseen. Virastopäällikkö kohdensi tämän rahoituksen kahteen hätämajoituksen järjestämistä koskevaan avustukseen. Virastopäällikkö myönsi 27.12.2016 (§ 196) Refuhome ry:lle 5 000 euron avustuksen käytettäväksi kevään 2017 aikana liikkuvan väestön tilapäistä hätämajoitusta tukevien palvelujen järjestämisen henkilöstökustannuksiin. Virastopäällikkö myönsi 22.3.2017 (§ 73) Helsingin Diakonissalaitoksen säätiölle 95 000 euron suuruisen avustuksen käytettäväksi 30.1.–15.4.2017 välisenä aikana liikkuvan väestön ja paperittomien henkilöiden hätämajoitukseen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi 11.4.2017 (§ 96) 300 000 euron kohdennuksen vuoden 2017 aikana mahdollisesti ilmenevän yllättävän ja merkittävän sosiaali- tai terveysongelman hoitamiseen varoista, jotka olivat vielä kohdentamatta vuoden 2017 käyttösuunnitelmassa ja tulosbudjeteissa. Toimialajohtaja myönsi 10.7.2017 (§ 41) Vivo ry:lle 76 000 euron avustuksen käytettäväksi liikkuvan väestön ja paperittomien henkilöiden hätämajoituksen järjestämisestä 1.6.–31.12.2017 välisenä aikana viikonloppuoina aiheutuviin kuluihin Hermannin diakoniatalossa sekä viikolla tarvittaviin sijaiskuluihin.

Paperittomat ja asunnottomat henkilöt ja perheet ovat työllistäneet sosiaali- ja kriisipäivystyksen sosiaalipäivystystä talvella 2016–2017 satunnaisesti. Talvella sosiaalipäivystykseen tuli noin 20 yhteydenottoa majoituksen puutteesta olevista henkilöistä ja perheistä, jotka ohjattiin Munkkisaaren tai Hermannin majoitustiloihin.

Hietaniemen palvelukeskuksen asumispäivystyksessä on 52 paikkaa asunnottomien henkilöiden majoittamiseksi. Lisäksi patjapaikoille voidaan tarvittaessa sijoittaa kahdeksan henkilöä. Talviaikana lokakuusta 2016 maaliskuuhun 2017 asumispäivystyksestä ei ole jouduttu kääntymään ketään pois. Jonoa asumispäivystykseen oli, mutta heidätkin on saatu majoitettua samana yönä, kun paikka on vapautunut. Yöpyjien määrien keskiarvo oli loka-joulukuussa 56-57, tammikuussa 51, helmikuussa 39 ja maaliskuussa 48.

Talvella 2016–2017 paperittomille henkilöille ja muun muassa Itä-Euroopan alueelta tulleelle liikkuvalla väestöllä on järjestetty hätämajoituspalveluita yhteistyössä Helsingin Diakonissalaitoksen ja Helsingin seurakuntayhtymän kanssa Munkkisaaren ja Hermannin diakoniatalon majoitustiloissa. Talvella Munkkisaarella yöpyi keskimäärin 100 ja diakoniatalossa 30 ihmistä vuorokaudessa. Ketään ei tarvinnut kääntää pois. Diakoniatalon majoitus on tarkoitettu ensisijaisesti maassa vailla laillista oleskeluoikeutta eläville henkilöille, mutta myös muut majoituksen tarpeessa olevat voivat käyttää paikkaa. Patjamajoituksen lisäksi tarjolla on iltapala, ja päivällä diakoniatalon palvelut ovat kaikkien käy-

tettävissä. Niihin kuuluvat edulliset aamiaiset ja lounaat, suihku sekä mahdollisuus pestä vaatteita.

Hermannin diakoniatalon majoitus oli toukokuussa täynnä ja sen käyttäjät olivat lähinnä liikkuvaa väestöä, suomalaisia sekä EU:n ulkopuolelta tulleita henkilöitä. Sosiaalityön etsivän työn työntekijät jalkautuivat Hermanniin säännöllisesti ja yhteistyössä diakoniatyön kanssa pyrkivät ohjaamaan muun muassa suomalaisia virallisten palvelujen piiriin.

Hirundo, Kidutettujen kuntoutuskeskus ja Clobal clinic muuttavat Munkisaareen remontin jälkeen, mahdollisesti elokuussa. Alakerran isoon tilaan on suunniteltu päiväkeskus sekä liikkuvalla väestölle (Hirundo) että paperittomille henkilöille. Isoa tilaa on mahdollista jakaa huomioiden molemmat ryhmät. Tilaa on myös majoituskapasiteetin kasvattamiseen, jos Hermannin diakoniatalo jää pieneksi.

Kilpailutetut kriisimajoitusta järjestävät palveluntuottajat olivat talvella valmiudessa tuottamaan ostopalveluna tarpeen mukaan nopeasti hätämajoitusta. Tätä ei kuitenkaan talven aikana tarvittu. Paperittomien lapsiperheiden osalta on mahdollisuus etsiä heille asunto kriisimajoituksen työryhmän kautta, mutta sinne ei ole ohjattu yhtään tällaista lapsiperhettä. Myöskään lastensuojelussa ei ole ollut paperittomia asunnottomia lapsiperheitä asiakkaina.

Helsingin kaupunginjohtaja perusti 3.5.2017 turvapaikanhakijoiden ja paperittomien henkilöiden palvelutarpeita koordinoivan työryhmän. Työryhmän tehtävänä on kartoittaa turvapaikan hakijoiden ja paperittomien henkilöiden tuomia haasteita ja palvelutarpeita ja tehdä esityksensä kaupungin yhteisistä linjauksista niihin vastaamiseksi. Lisäksi työryhmän tehtävänä on valmistella asiassa mahdollisesti tarvittavia ohjeita tai esityksiä yhteistyötarpeista muiden kaupunkien, järjestöjen sekä valtion kanssa.

Syksyllä 2017 ovat järjestöavustukset ovat jälleen haettavissa mm. ensi talven hätämajoituksen järjestämiseksi. Tilannetta ja hätämajoitustarpeen kehittymistä seurataan tiivisti yhdessä kaupungin ja muun muassa seurakunnan ja Diakonissalaitoksen kanssa.

Liitteenä numero 1 on eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen 30.5.2017 antama päätös Hätämajoitusta koskeva ohjeistus ja hätämajoituksen järjestäminen. Päätöksen kohdassa 3.3.2 Vähimmäistason turvaaminen Helsingin kaupungin hätämajoitusjärjestelyissä apulaisoikeusasiamies toteaa yhteenvetona (sivu 24): "Helsingin kaupunki on luonut järjestelmän ulkomaalaisten laittomien siirtolaisten perustarpeiden täyttämiseksi. Käytettävissäni olevien tietojen ja selvitysten valossa en voi katsoa, että Helsingin kaupungin toimielimet tai kaupungin viranhaltijat

olisivat jättäytyneet passiivisiksi tai toimeettomiksi hädänalaisten ihmisten välttämättömään huolenpidon tarpeeseen vastaamisessa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta näkee, että talven 2016–2017 käytäntöä järjestää ja rahoittaa hätämajoitus liikkuvalla väestölle ja paperittomille tarpeen mukaan jatketaan niin kauan kuin tarvetta on. Loppuvuodeksi 2017 tähän voidaan käyttää mm. käyttösuunnitelman kohdentamattomia varoja.

Terveys ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Hätämajoituksen järjestäminen kohdistuu vähäiseen määrään Helsingissä oleskelevia ulkomaalaisia, mutta se turvaa kaikkein vaikeimmissa asemassa oleville henkilöille Suomen perustuslain 19 §:n 1 momentissa jokaiselle turvatun oikeuden välttämättömään huolenpitoon, kun he eivät kykene hankkimaan ihmisarvoisen elämän edellyttämää turvaa. Tällaisena hätämajoituksen järjestäminen on terveys- ja hyvinvointivaikutuksiltaan merkittävä."

Käsittely

22.08.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava palautusehdotus:

Palautusehdotus 1:

Jäsen Mari Rantanen: Lautakunta päättää palauttaa lausunnon uudelleen valmisteltavaksi siten, että lausunto noudattaa sosiaali- ja terveysministeriön ohjetta "Kunnille suositukset laittomasti maassa oleskelevien kiireelliseen sosiaali- ja terveydenhuoltoon"

Palautusehdotus 1 raukesi kannattamattomana.

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Mari Rantanen: Lausunnon loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia lisätään seuraava uusi kappale: Lautakunta katsoo, että hätämajoitus on lyhytaikainen ratkaisu eikä sen tule tukea maassa laittomasti tai ilman asianmukaisia perusteita oleskelua. Hätämajoitusta tarvitsevat ihmiset tulee ohjata joko oman Eu/Eta-maan palveluiden piiriin tai vapaaehtoisen paluun piiriin yhteistyössä maahanmuuttoviraston kanssa.

Vastaehdotus 1 raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus 2:

Jäsen Mari Rantanen: Lausunnon toiseksi viimeiseksi kappaleeksi en-

25.09.2017

nen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia lisätään seuraava uusi kappale: Lautakunta huomauttaa, että liittyen sosiaalihuoltoon, ministeriö ohjeistaa kuntia seuraavalla tavalla liittyen laittomasti maassa oleskeleville annettavaan sosiaalihuoltoon: "Mikäli laittomasti maassa oleskelevä henkilö tarvitsee välttämätöntä kiireellistä apua, hänet tulisi ensisijaisesti ohjata kuntaan sosiaalihuollosta vastaavalle viranomaiselle, jotta tuen tarve arvioitaisiin. Kunnat selvittävät tukea hakevan oleske-
luoikeuden Maahanmuuttoviraston tilannekeskuksesta. Kuntien tulisi huolehtia mahdollisuuksien mukaan siitä, että mahdollisesti annettavaan hätämajoituspalveluun sisältyisi myös ruoka ja mahdollisesti muu-
kin akuutti apu."

Vastaehdotus 2 raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus 3:

Jäsen Mari Rantanen: Lausunnon viimeiseksi kappaleeksi ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia lisätään seuraava uusi kappale: Lautakunta huomauttaa, että Helsingin kaupungin on asiallista noudattaa sosiaali- ja terveysministeriön ohjetta "Kunnan viranomaiset ohjaavat laittomasti maassa oleskelevat maahanmuuttoviranomaisten puoleen. Vapaaehtoisen paluun järjestelmässä kansainvälistä suojelua hakeneelle ulkomaalaiselle voidaan korvata kohtuulliset muuttokustannukset ja maksaa avustusta, jos hän poistuu maasta vapaaehtoisesti."

Vastaehdotus 3 raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus 4:

Jäsen Laura Nordström: Lisätään lausunnon viimeiseksi kappaleeksi ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraava kappale: "Sosiaali- ja terveyslautakunta näkee, että talven 2016-2017 käytäntöä järjestää ja rahoittaa hätämajoitus liikkuvalla väestöllä ja paperittomille tarpeen mukaan jatketaan niin kauan kuin tarvetta on. Loppuvuodeksi 2017 tähän voidaan käyttää mm. käyttösuunnitelman kohdentamattomia varoja."

Kannattaja: Jäsen Saku Etholen

Vastaehdotus 5:

Jäsen Laura Nordström: Lisätään lausunnon viimeiseksi kappaleeksi ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraava kappale: "Lautakunta korostaa, että hätämajoituksen rahoituksen ei tule olla syy-
nä muiden järjestöavustusta saavien järjestöjen rahasumman leikkaukselle."

Kannattaja: Jäsen Saku Etholen

25.09.2017

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten pohjalta:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 4 (jäsen Laura Nordström): Lisätään lausunnon viimeiseksi kappaleeksi ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraava kappale: "Sosiaali- ja terveyslautakunta näkee, että talven 2016-2017 käytäntöä järjestää ja rahoittaa hätämajoitus liikkuvälle väestölle ja paperittomille tarpeen mukaan jatketaan niin kauan kuin tarvetta on. Loppuvuodeksi 2017 tähän voidaan käyttää mm. käytösuunnitelman kohdentamattomia varoja."

Jaa-äännet: 1

Mari Rantanen

Ei-äännet: 12

Katju Aro, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Saku Etholen, Sami Heistaro, Pia Hytönen, Katriina Juva, Seija Muurinen, Laura Nordström, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Laura Nordströmin vastaehdotuksen äänin 12 - 1.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 5 (jäsen Laura Nordström): Lisätään lausunnon viimeiseksi kappaleeksi ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraava kappale: "Lautakunta korostaa, että hätämajoituksen rahoituksen ei tule olla syynä muiden järjestöavustusta saavien järjestöjen rahasumman leikkaamiselle."

Jaa-äännet: 7

Tapio Bergholm, Leo Bergman, Sami Heistaro, Pia Hytönen, Seija Muurinen, Mari Rantanen, Karita Toijonen

Ei-äännet: 6

Katju Aro, Cecilia Ehrnrooth, Saku Etholen, Katriina Juva, Laura Nordström, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

25.09.2017

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 6.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätöksestä jätettiin seuraava eriävä mielipide:

Jäsen Mari Rantanen jätti eriävän mielipiteen päätöksestä.

15.08.2017 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Karri Välimäki, johtava lakimies, puhelin: 310 43970
karri.valimaki(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveysvirasto 31.3.2016

HEL 2016-002473 T 03 01 02

Palauttaen läheteasiakirjat ja liittäen oheen vs. psykiatria- ja päihdepalvelujen johtajan Mikko Tammisen selvityksen liitteineen, vs. sosiaali- ja kriisipäivystyksen päällikön Kaisu Ketolan ja johtavan sosiaalityöntekijä Leena Vallinkoski-Ojaman selvityksen sekä nuorten palveluiden ja aikuissosiaalityön johtajan Maarit Sulavuoren selvityksen.

Lausunnon antamisen määräaika on jatkettu 29.4.2016 saakka.

Kaupunginvaltuutettu Veronika Honkasalo sekä pakolaisneuvonta ry:n lakimies Heli Aali arvostelevat kanteluissaan Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveysviraston menettelyä hätämajoituksen laiminlyönnistä muille kuin helsinkiläisille. Veronika Honkasalon kantelussa pyydetään arvioimaan Helsingin kaupungin sisäisen ohjeen ”Oleskeluluvattomien ulkomaalaisten tilapäinen majoitus” soveltamista sekä lisäksi Honkasalo arvostelee Helsingin kaupunkia hätämajoituksen keston rajoittamisesta.

Pakolaisneuvonta ry:n lakimies Heli Aali arvostelee myös kantelussaan Helsingin kaupungin sisäisen ohjeen ”Oleskeluluvattomien ulkomaalaisten tilapäinen majoitus” soveltamista. Aali pyytää tutkimaan, onko Helsingin kaupunki soveltaessaan sisäistä ohjetta ja evätessään rekisteröimättömiltä EU-kansalaisilta pääsyn hätämajoitukseen toiminut perustuslain 19 §:n 1 momentin vastaisesti.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

25.09.2017

Toimeentulotuki on sosiaaliturvajärjestelmän viimesijainen ja tarveharkintainen taloudellinen tuki. Suomen perustuslain 19 §:n mukaan jokaisella, joka ei kykene hankkimaan ihmisarvoisen elämän edellyttämää turvaa, on oikeus välttämättömään toimeentuloon ja huolenpitoon.

Aali tuo kantelussaan esille, että diakonissalaitoksen päiväkeskus Hirundoon saapui torstaina 7.1.2016 yhteensä 14 rekisteröimätöntä EU-kansalaista vailla majoitusta. Kantelun mukaan kahdelle henkilölle oli järjestynyt hätämajoitus yksityisessä kodissa, mutta muut joutuivat viettämään yön ulkona. Samat henkilöt olivat palanneet jälleen 8.1.2016 päiväkeskus Hirundoon ja kantelun mukaan kaikki henkilöt saatiin hätämajoitettua yksityisten henkilöiden koteihin Hirundon toimesta.

Vs. sosiaali- ja kriisipäivystyksen päällikkö Kaisu Ketolan sekä johtavan sosiaalityöntekijä Leena Vallinkoski-Ojaman selvityksen mukaan 7.1.2016 työvuoressa olleet työntekijät eivät muista Hirundon työntekijältä tullutta yhteydenottoa. Vs. psykiatria- ja päihdepalvelujen johtajan Mikko Tammisen selvityksen liitteenä olevissa asumisen tuen päällikkö Taru Neimanin sekä Hietaniemenkadun palvelukeskuksen johtajan Sanna Sunikan selvitysten mukaan palvelukeskuksen vuorokausittaiset tapahtumat dokumentoidaan sosiaalitoimen asiakastietojärjestelmässä olevaan yksikön raporttiin ja palvelukeskuksessa yöpyvät henkilöt kirjataan sosiaalitoimen asiakastietojärjestelmän hoitopaikkatietoihin. Aalin kantelussa kuvattua puhelua 7.1.2016 ei ole kirjattu Hietaniemenkadun palvelukeskuksen vuorokausiraporttiin. Saatujen selvitysten mukaan Hirundosta ei ole oltu yhteydessä Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden 7.1.2016.

Nuorten palveluiden ja aikuissosiaalityönjohtajan Maarit Sulavuoren selvityksen mukaan Hirundosta on otettu yhteyttä 8.1.2016 sosiaali- ja terveystieteiden, koska Hirundoon oli jäämässä viikonlopuksi ihmisiä ilman yösiijaa. Sulavuoren selvityksen mukaan, asiakkaita ei enää ennätetty haastatella yksilökohtaista harkintaa varten ja jokaiselle neljälletoista henkilölle järjestyi majoitus nimettömänä Luona Oy:n tilapäissuunnissa. Lisäksi Luona Oy:n kanssa sovittiin, että heidän vastaanotonsa on auki perjantaina 8.1.2016 poikkeuksellisesti klo 17.30 saakka, jotta Hirundon yösiijaa vailla olevat asiakkaat ehditään majoittaa. Kun Hirundoon ilmoitettiin majoituksen järjestymisestä, Hirundosta todettiin selvityksen mukaan, että majoitus oli järjestynyt jo muuta kautta.

Kantelut ovat koskeneet sosiaali- ja terveystieteiden sisäisen ohjeen ”Oleskeluluvattomien ulkomaalaisten tilapäinen majoitus” soveltamista kyseisessä tapauksessa. Kyseinen ohje ”Oleskeluluvattomien ulkomaalaisten tilapäinen majoitus” on Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystieteiden sisäinen oleskeluluvattomien ulkomaalaisten tilapäistä majoitusta koskeva toiminta ohje. Ohjetta sovelletaan kolmannen

maan kansalaisiin, joilla ei ole pysyvää oleskelulupaa sekä EU/ETA kansalaisiin, jotka ovat oleskelleet yhtä jaksoisesti Suomessa alle viisi vuotta eikä jälkikäteen ole vielä oikeutta pysyvää oleskelua osoittavaan oleskeluoikeuden rekisteröintitodistukseen.

Psykiatria- ja päihdepalvelujen johtajan Mikko Tammisen selvityksen liitteinä olevien asumisen tuen päällikön Taru Neimanin ja Hietaniemenkadun palvelukeskuksen johtajan Sanna Sunikan selvitysten mukaan Hietaniemenkadun palvelukeskuksen asumispäivystys on matalan kynnyksen palveluyksikkö asuntoa vaille oleville henkilöille. Hietaniemenkadun palvelukeskuksessa sijaitsee sekä asumispäivystys että tilapäinen asumispalvelu osoitteessa Hietaniemenkatu 5 B. Hietaniemenkadun palvelukeskus tarjoaa 52 asunnottomalle tilapäistä asumista maksullisissa yhden hengen huoneissa ja maksutonta majoitusta 52-paikkaisessa asumispäivystyksessä. Asumispäivystyksen sovittu paikkamäärä on voitu ylittää pelastuslaitoksen luvalla tilapäisesti. Asumispäivystys on auki joka päivä klo 17.00–8.00.

Hätämajoituksella tarkoitetaan Helsingin kaupungin sisäisessä ohjeessa viimesijaista ratkaisua asunnon puutteesta johtuvassa akuutissa hätätilanteessa. Sosiaali- ja terveystieteiden keskeinen palveluntuottaja on kilpailuttanut kriisimajoituksen palveluntuottajat. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystieteiden keskeinen käynnisti kriisi- ja tilapäismajoituksen hankintaa koskevan tarjouskilpailun yhteistyössä hankintakeskuksen kanssa sosiaali- ja terveystieteiden keskeisen hyväksytyä hankinnan periaatteet ja ehdot päätöksellään 12.5.2015 (161 §). Sosiaali- ja terveystieteiden keskeinen päätti 15.9.2015 (15/2015) valita palveluntuottajiksi oman toiminnan lisäksi neljä eri palveluntuottajaa. Valituilla palveluntuottajilla on mahdollisuudet vastata tarpeeseen myös lyhytaikaisesti ja nopeasti.

Tilapäisen majoituksen tarve arvioidaan saatujen selvitysten mukaan pääsääntöisesti sosiaalipäivystyksessä, alueellisissa sosiaalityön tai –ohjauksen toimipisteissä tai järjestöjen toimipisteissä. Hätämajoitus on järjestynyt Helsingin kaupungissa kaikille hätämajoitusta tarvitseville eri tahojen yhteistyönä. Lyhytaikaisen hätämajoituksen myöntämiseen liittyy kuitenkin aina asiakkaan kokonaistilanteen selvittäminen.

Sosiaali- ja terveystieteiden keskeisen järjestämässä hätämajoituksessa on kysymys henkilön tilapäisestä ja viimesijaisesta majoituksesta tilanteessa, jossa hänen terveytensä ja turvallisuutensa on vakavassa vaarassa. Toistuvassa majoituksen tarpeessa ei ole enää kyse edellä tarkistettusta hätämajoitusta edellyttävästä tilanteesta.

Sosiaali- ja terveystieteiden keskeinen on havainnut omavalvontana virheen sosiaali- ja terveystieteiden keskeisen pysyväsuhjeessa PYSY108 ”Päätöksentekoprosessit ja yhteistyökäytännöt asunnottomien asiakkaiden osalta”. Kysei-

25.09.2017

sen pysyväisohjeen mukaan Hietaniemenkadun palvelukeskus palvelee vain helsinkiläisiä. Hietaniemenkadun palvelukeskuksessa on mahdollista majoittaa myös oleskeluluvattomia ulkomaalaisia ja näin ohjeistetaan ”Oleskeluluvattomien ulkomaalaisten tilapäinen majoitus” -ohjeessa. Kyseinen pysyväisohje (PYSY 108) korjataan viipymättä.

Saatujen selvitysten mukaan Hirundoon saapuneet henkilöt eivät ole jääneet heitteille, vaan jokaiselle on järjestynyt hätämajoitus yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus katsoo, että toiminnan sisäinen ohje ”Oleskeluluvattomien ulkomaalaisten tilapäinen majoitus” on edellä esitetyn ja asiassa annettuihin selvityksiin viitaten lainmukainen. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus pahoittelee, että asiakkailta ja Hirundon henkilökunnalla on ollut haasteita sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen työntekijöiden tavoitettavuudessa sekä lisäksi sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus pahoittelee asiakkaille ylimääräisistä yhteydenotoista syntyneitä haittaa.

Edellä esitetyn ja asiassa annettuihin selvityksiin viitaten sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus katsoo, että Helsingin kaupunki täyttää velvollisuutensa tarjota hätämajoitusta kaikille sitä tarvitseville. Helsingin kaupunki ostaa asunnottomuuteen liittyvää tilapäismajoitusta oman toiminnan lisäksi yksityisiltä palveluntuottajilta. Tilapäismajoitus on väliaikainen ratkaisu, jonka aikana tavoitteena on löytää pysyvä asumisratkaisu. Hietaniemen palvelukeskuksen lisäksi sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus käyttää muita palveluntuottajia lyhytaikaisen majoituksen järjestämiseksi.

Täten Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus katsoo, että hätämajoituksen järjestämisessä on toimittu asianmukaisesti.

Lisätiedot

Marianne Lindqvist, lakimies, puhelin: 310 46302
marianne.lindqvist(a)hel.fi

§ 884 Digitalisaatiotoimikunnan asettaminen

HEL 2017-009882 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti asettaa toimikaudekseen digitalisaatiotoimikunnan, jonka tehtävänä on:

- edistää ja seurata kaupungin ja sen toimialojen digitalisaatiokehitystä
- varmistaa asukas- ja käyttäjälähtöisyyden periaatteen toteuttaminen kaupungin palvelujen kehittämisessä
- edistää omalta osaltaan kaupungin strategiassa määritellyn vision toimeenpanoa vauhdittamalla toimialojen ja kaupungin palvelujen uudistamista digitalisaation keinoin
- seurata kaupungin ja toimialojen digitalisaatio-ohjelmien laatimista, toimeenpanoa ja toteutumista
- antaa kannanottoja ja lausuntoja keskeisistä, kaupungin digitalisaatiota edistävästä suunnitelmista ja hankkeista
- edistää vuorovaikutusta ja yhteistyötä kaupungin ulkopuolisten toimijoiden kanssa
- arvioida kaupungin digitalisaation nykyistä tilaa ja antaa lausuntoja kehitystarpeista

Samalla kaupunginhallitus päätti nimetä jäsenet ja varajäsenet seuraavasti:

	Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
1.	Kok. Joonas Haavisto	Leila Kaleva
2.	Vihr. Minerva Krohn	Joonas Lyytinen
3.	SDP Antton Rönholm	Miia Järvi
4.	Vas. Riikka Aurava	Mikko Pöri
5.	PS Tiina Ahva	Jarmo Keto
6.	Kesk. Riku Eskelinen	Monica Lamberg
7.	PP Ville Hautakangas	Johanna Vendelin

Pj. Minerva Krohn
Vpj. Joonas Haavisto

Samalla kaupunginhallitus päätti

25.09.2017

- määrätä digitalisaatiotoimikunnan esittelijäksi tietotekniikka- ja viestintäjohtajan kaupunginkansliasta
- kehottaa kaupunginkansliaa vastaamaan toimielimen sihteeritehtävien järjestämisestä

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että toimikuntaan sovelletaan kaupunginvaltuuston antamaa päätöstä luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista.

Käsittely

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen:

Lisätään digitalisaatiotoimikunnan tehtävien loppuun seuraava ranskalainen viiva:

"- arvioida kaupungin digitalisaation nykyistä tilaa ja antaa lausuntoja kehitystarpeista".

Kannattaja: Otso Kivekäs

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Pia Pakarisen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kari Miskala, vs. tietotekniikkapäällikkö, puhelin: 310 36252
kari.miskala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Toimikuntaan nimetyt jäsenet

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus asettaa toimikaudekseen digitalisaatiotoimikunnan, jonka tehtävänä on:

25.09.2017

- edistää ja seurata kaupungin ja sen toimialojen digitalisaatiokehitystä
- varmistaa asukas- ja käyttäjälähtöisyyden periaatteen toteuttaminen kaupungin palvelujen kehittämisessä
- edistää omalta osaltaan kaupungin strategiassa määritellyn vision toimeenpanoa vauhdittamalla toimialojen ja kaupungin palvelujen uudistamista digitalisaation keinoin
- seurata kaupungin ja toimialojen digitalisaatio-ohjelmien laatimista, toimeenpanoa ja toteutumista
- antaa kannanottoja ja lausuntoja keskeisistä, kaupungin digitalisaatiota edistävästä suunnitelmista ja hankkeista
- edistää vuorovaikutusta ja yhteistyötä kaupungin ulkopuolisten toimijoiden kanssa

Samalla kaupunginhallitus päättää nimetä jäsenet ja varajäsenet seuraavasti:

	Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
1. Kok.	Joona Haavisto	Leila Kaleva
2. Vihr.	Minerva Krohn	Joonas Lyytinen
3. SDP	Antton Rönholm	Miia Järvi
4. Vas.	Riikka Aurava	Mikko Pöri
5. PS	Tiina Ahva	Jarmo Keto
6. Kesk.	Riku Eskelinen	Monica Lamberg
7. PP	Ville Hautakangas	Johanna Vendelin

Pj. Minerva Krohn

Vpj. Joona Haavisto

Samalla kaupunginhallitus päättää

- määrätä digitalisaatiotoimikunnan esittelijäksi tietotekniikka- ja viestintäjohtajan kaupunginkansliasta
- kehottaa kaupunginkansliaa vastaamaan toimielimen sihteeritehtävien järjestämisestä

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että toimikuntaan sovelletaan kaupunginvaltuuston antamaa päätöstä luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista.

Esittelijän perustelut

Kaupungin strategian tavoitteena on tehdä Helsingistä parhaiten digitalisaatiota hyödyntävä kaupunki maailmassa. Digitalisaatiotoimikunnan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

tehtävänä on edesauttaa tämän tavoitteen saavuttamista ja tukea kaupungin toimialoja palvelutoiminnan uudistamisessa digitalisaation avulla.

Esitys perustuu johtamisjärjestelmän uudistamisen yhteydessä tehtyyn toimi- ja neuvottelukuntien sekä vaikuttamistoimielinten kokonaisuutta koskevaan tarkasteluun. Johtamisen jaosto käsitteli kokonaisuutta 3.4.2017 kokouksessaan.

Digitalisaatiotoimikunnan tehtävät

Digitalisaatiotoimikunnan rooliksi on täsmentynyt kaupunkistrategian valmistelun edetessä omalta osaltaan edistää kaupungin ja toimialojen digitalisaation hyödyntämistä ja seurata sitä koskevien toimenpiteiden vaikuttavuutta kaupunkikehityksessä.

Helsingin tavoitteena on olla asukas- ja käyttäjälähtöinen kaupunki. Tämä edellyttää muotoilun ottamista elimelliseksi osaksi digitaalisten palvelujen kehittämistä ja hyvän käyttäjäkokemuksen rakentamista. Toimikunnan tehtävänä on varmistaa tämän periaatteen toteutuminen.

Kaupungin lisäksi myös muut toimijat, kuten yritykset ja yhteisöt vaikuttavat kaupungin digitalisoitumiseen ja tuottavat palveluita kaupunkilaisille. Kaupunkia kehitetään alustana kokeiluille ja uutta luovalle elinkeinotoiminnalle. Toimikunnan tehtävänä on saada aikaan laaja-alainen yhteistyö, jonka tarkoituksena on valjastaa kaikki toimijat edistämään kaupunkiyhteisön laajaa digitalisoitumista ja omalta osaltaan tukemaan strategisen tavoitteen saavuttamista.

Digitalisaatiotoimikunta voi myös osallistua kaupungin järjestämiin tilaisuuksiin, joissa tarkoituksena on edistää laaja-alaisesti kaupungin digitaalisuutta ja kaupunkiyhteisön eri toimijoiden välistä vuorovaikutusta ja osallisuutta kaupungin digitaalisten palveluiden uudistamiseen.

Digitalisaatiotoimikunnan kokoonpano

Digitalisaatiotoimikunnan työskentelyssä on olennaista jäsenten laaja-alainen näkemys digitalisaatiosta kaupungin palvelujen ja toiminnan uudistamisen mahdollistajana ja heidän verkostojensa kautta saatu yhteys kaupungin ulkopuolisiin toimijoihin, joilla on mahdollisuus myötävaikuttaa kaupungin ja kaupunkiyhteisön digitaalisuuden kehittämiseen tässä ajassa.

Toimielimeen nimettävät jäsenet ovat kuntalain (410/2015) 69 §:n mukaisia kaupungin luottamushenkilöitä. Kaupungin henkilöstöön kuuluvat asiantuntijat osallistuvat toimielimen toimintaan tehtävän tai asemansa puolesta.

Toimikuntia koskevat säännökset ja määräykset

Digitalisaatiotoimikunta on toimikuntaan rinnastuva kuntalain (410/2015) 30 §:n mukainen kunnan toimielin, joka voidaan asettaa hoitamaan määrättyä tehtävää. Kuntalain esitöissä toimikunnilla tarkoitetaan erityisesti projektiluonteisia tehtäviä hoitavia toimielimiä.

Kuntalain 30 §:n mukaan kunnanhallitus ja valtuuston päätöksen nojalla muukin toimielin voi asettaa toimikunnan määrätyn tehtävän hoitamista varten. Toimikunta voidaan asettaa enintään sen asettaneen toimielimen toimikaudeksi. Toimikunnan jäsenille valitaan henkilökohtaiset varajäsenet.

Kuntalain 74 §:n mukaan toimikuntaan voidaan valita sellainenkin henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ja lautakuntaan tai jonka kotikunta kunta ei ole. Myös toimikuntaan valittavien luottamushenkilöiden tulee antaa suostumus luottamustoimeen.

Toimikuntien kokouksessa noudatetaan kunnan toimielinten hallinto- ja kokousmenettelyä vastaavaa menettelyä. Hallintosäännön 29 luvun 8 §:n mukaan muun toimielimen kokouksessa asiat ratkaistaan esittelystä toimielimen toiminnan sisäistä järjestelyä lukuun ottamatta.

Kuntalain 33 §:n mukaan valinnasta vastaava toimielin valitsee jäseniksi valituista toimielimen puheenjohtajan ja tarpeellisen määrän varapuheenjohtajia. Toimikunnille on tarkoituksenmukaista valita yhteneväisesti puheenjohtaja ja yksi varapuheenjohtaja. Toimikunta voi myös kuulla asiantuntijoita.

Toimikunnan tulee täyttää tasa-arvolain (609/1986) vaatimukset sukupuolten välisestä tasa-arvosta. Kunnallisissa toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Toimikunnan jäsenille ja varajäsenille maksetaan kokouspalkkioita ja korvausta ansionmenetyksestä ja kustannuksista, joita luottamustoi-
men vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä sekä matkakustannusten korvausta ja päivärahaa kaupunginvaltuuston hyväksymien luottamushenkilöiden taloudellisten periaatteiden mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kari Miskala, vs. tietotekniikkapäällikkö, puhelin: 310 36252
kari.miskala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Toimikuntaan nimetyt jäsenet

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Toimialajohtajat
Kaupunginkanslia
Taloushallintopalvelut

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.09.2017 § 864

HEL 2017-009882 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.09.2017 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kari Miskala, vs. tietotekniikkapäällikkö, puhelin: 310 36252
kari.miskala(a)hel.fi

§ 885

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 38.

jaostot

- konsernijaosto 18.9.2017
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta 19.9.2017

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölaikunta 19.9.2017

- ympäristö- ja lupajaosto

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 21.9.2017

pelastuslautakunta 19.9.2017

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 19.9.2017

- kulttuurijaosto

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta 19.9.2017

- sosiaali- ja terveysjaosto 21.9.2017

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos 21.9.2017

- liikenneliikelaitos 20.9.2017

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta 21.9.2017

pormestari

apulaispormestarit

25.09.2017

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

- kansliapäällikkö
- elinkeinojohtaja
- hallintojohtaja
- hankintajohtaja
- henkilöstöjohtaja
- kaupunginlakimies
- rahoitusjohtaja
- tietotekniikka- ja viestintäjohtaja
- tietotekniikkaapäällikkö
- viestintäpäällikkö

keskushallinnon viranhaltijat

- palvelukeskusliikelaitos
- taloushallintopalveluliikelaitos
- työterveysliikelaitos
- rakentamispalveluliikelaitos
- Korkeasaaren eläintarha

henkilöstökassatoimikunta
nimistöimikunta

20.9.2017

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

25.09.2017

Asia/15

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.09.2017

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 871, 872, 873, 876, 877, 880, 881, 882, 883 ja 885 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 874 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen
- viranomaisen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen, asianosaisen ja muun valittamaan oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

25.09.2017

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai ehyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

25.09.2017

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 250 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 875 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianomainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alvno FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

25.09.2017

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulutai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

25.09.2017

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, jolla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 250 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

25.09.2017

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

4

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 878, 879 ja 884 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

25.09.2017

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

25.09.2017

Kaupunginhallitus

Jan Vapaavuori
puheenjohtaja

Jenni Björksten
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Mika Raatikainen

Terhi Koulumies

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 16.01.2018.